Poštnina plačana v gotovini | Leto LXIII | V Ljubljani, v četrtek 27. junija 1935 | Štev. 144 a | Cena 1.50 Din

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo štv. 7563, Zagreb štv. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Kardinalu-legatu

Jutri bomo sprejeli in pozdravili v naši sredi prvaka poljskega episkopata, gnijeznopoznanjskega nadškofa, kardinala Avgusta Hlonda, ki ga je papež Pij XI. poslal kot svojega legata na jugoslovanski evharistični kongres v Ljubljano, da ga na njem zastopa.

Dejstvo, da je poglavar katoliške cerkve ob tej slovesni priliki odposlal v Jugoslavijo kardinala kot svojega legata, to je kot izrednega poslanika, pomeni veliko počaščenje našega naroda in države, ker legat predstavlja papeža samega v vsem njegovem suverenskem položaju. Navadno sveti oče na pokrajinske verske manifestacije ne pošilja izrednih odposlancev, marveč samo na mednarodne prireditve, pač pa se bo dal letos zastopati po legatih na evharističnem oziroma katoliškem kongresu v Ljubljani in Pragi, kakor je bil poslal svojega legata lani na katoliški shod na Dunaj. Da torej pride zastopat letos k nam papeža legat, to pomeni, kakšno važnost polaga apostolska stolica ne samo na evharistično slavlje jugoslovanskih katoličanov v Ljubljani, temveč kakšno pozornost posveča tudi naši državi, ki ima na meji med zapadom in jugovzhodom na eni najbolj važnih točk srednjeevropskega prostora veliko politično in kulturno nalogo in vlogo v krščanski družini narodov, predvsem v tako usodnem zgodovinskem trenutku, kakor je današnji. Odposlanstvo kardinala Hlonda pa je v svojem pomenu povzdignjeno še po tem, da je kardinal Avgust Hlond sin slovanskega poljskega naroda, kojega prijateljstvo nam je toli dragoceno, ter obenem oseben prijatelj Pija XI., bivšega papeževega nuncija v Varšavi, ko se je tam odločalo o biti in nebiti poljske republike, ki je očetu vesoljne krščanske cerkve toliko pri srcu.

Cerkev je od svoje ustanovitve skozi vse vekove polagala največjo važnost na tesno sodelovanje med najvišjo duhovno oblastjo na zemlji in med državo kot končno politično obliko narodovega življenja in delovanja za lasten zemski blagor. Tudi kot mučenica se Cerkev v prvih stoletjih ni zapirala v katakombe zato, da bi se zemeljskemu delu in trudu pa stremljenju človeštva za kulturnim napredkom ter gmotnimi in tehničnimi dobrinami odtegovala, oziroma se zanje desinteresirala v popolni odmaknjenosti od tega sveta in njega tostranskim ciljem. Njeno trpljenje takrat kakor tudi v drugih dobah zgodovine je bilo idealno in dejansko le pot k zmagi načel Kristusovega evangelija v zasebnem in javnem življenju človeštva, zato da bi se temelji kraljestva božjega polagali že v tostranskem svetu in kulturnem delu, ki ga krščanstvo oplemenituje in posvečuje ter dviga do večne in nadnaravne vrednosti in veljave. Že prvi kristjani so bili zvesti, pokorni in lojalni državljani rimskega imperija, ki ga ni razdiralo krščanstvo, ampak nravstveni, gospodarski in socialni propad rimskega državnega sistema, kakor nam spričuje poleg drugih tudi tak sloveč sodobni poznavalec rimske cesarske dobe, kakor je profesor Rostovcev. Katoliška cerkev je le ohranjala vse politične, pravne in kulturne vrednote rimskega imperija, tako da se je ob navalu takozvanih »barbarov« pač počasi rušila zunanja politična stavba starega Rima, ni pa izginilo, kar je Rim ustvaril dobrega in velikega na območju prava in civilnega reda ter organizacije javnega življenja pa na poprišču one svetne kulture, ki jo je podedoval od Aten. Na tej naravni podlagi, ki jo je obnovila in okrepila v luči svojih nadnaravnih večnih duhovnih načel in nravstvenih resnic, je Cerkev vzgojila tudi mlade narode po padcu rimske vsedržave in jim ustvarila temelje urejenega državnega življenja pa jih usposobila za idejo in praktično prizadevanje za politično sodelovanje in kulturno enoto vseh narodov Evrope pa vsega sveta sploh. To je bilo mogoče zato, ker je Cerkev ustanova Duha, ki je božji in zato objema vse ljudi, naj so kateregakoli plemena, jezika in nravi. Če so danes vodje in narodi, ki zopet obožujejo kot vir in smisel vsega, tudi najvišjega duhovnega življenja, pleme, moramo to smatrati kot pojav reakcije, ki bi nas, ako bi zmagala, vrgla za dva tisoč let nazaj v večni razdor in krvave vojske za prostor na zemlji ter v nasilje najbolj nasilnih, namesto da bi na edino možnem in solidnem temelju Kristusovega nazora in nravstva gradili dalje stavbo enotne krščanske kulturne družbe.

Tudi naša država je na podlagi naravnih zmožnosti in vrlin jugoslovanskih narodov, bodisi v času, ko so živeli še vsak zase, zdaj v samostojnosti, zdaj pod tujim vladstvom ali varuštvom, bodisi sedaj, ko so trije jugoslovanski rodovi združeni v eno državno skupnost, v najodličnejšem smislu krščanska država. Borba Jugoslovanov za obstoj kakor tudi za politični, gospodarski in kulturni napredek in za častno mesto v družini evropskih narodov se je vselej vodila ne le v znamenju zlate svobode, h kateri nam veli stremeti narava, narodna zavest in korist, ampak obenem v znamenju križa, ki druži ljudi v medsebojni ljubezni in slogi ter navdihuje njihovo borbo za dostojen prostor na zemlji in za dvig njihove znanstvene, kulturne in socialne omike z najvišjimi načeli vere, ki daje vsemu narodovemu prizadevanju večno vrednost, smisel in namen. Koliko so v tem oziru dosegli Srbi, Hrvati in Slovenci in kako so krščanski ideali družnega narodnega in mednarodnega življenja bili njihov vodnik v borbah za svobodo, neodvisnost in dostojanstvo, to nam dokazuje vsaka stran jugoslovanske zgodovine.

Zato so dobri odnošaji med državo in katoliško cerkvijo, ki hrani nravstvene vrednote, državljanski mir in red ter temeljne svoboščine človeka pa ga obenem vzgaja k zavestni podreditvi zakonom družbe, tudi za Jugoslavijo ne samo naravna zahteva in pogoj urejenega in normalnega političnega življenja, ampak obenem najgloblje odgovarjajo krščanski miselnosti in zgodovini jugoslovanskih narodov, naj pripadajo zapadni ali vzhodni cerkvi. Če se je kdaj kakšen režim v naši državi odklanjal od te smeri in skušal voziti državni voz po poti v levo, kamor se končno pride in mora priti v skrajno levico, ali pa v kakšen več ali menj rasistični nacionalizem, je to bilo državi in skupnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev le v skrajno škodo. Prijateljsko sodelovanje med civilno oblastjo in Cerkvijo pa bo pospeševalo resnično in trajno konsolidacijo naše države tem bolj, čim bolj bo odkritosrčno in tesno. Smatramo za zelo srečno znamenje, da nas obišče papežev legat v času, ko se je osnovala po modrem in plemenitem prizadevanju knezanamestnika v Jugoslaviji vlada, ki sloni na zaupanju ljudstva in bo usmerila svoje delo po političnih in gospodarskih smernicah, ki bodo okrepile našo skupnost, ker so to smernice, ki odgovarjajo našemu narodnemu značaju, naši krščanski miselnosti in demokratični kulturi v najboljšem smislu te besed

Kardinala legata in poljskega primasa udano pozdravljajo ob njegovem prihodu vsi katoličani Jugoslavije, ki se jim pridružujejo vsa javna oblastva v imenu države, katera stoji na važnem mestu Evrope kot straža krščanske omike.

Po notranjem preobratu v Jugoslaviji

Evropa o naši novi vladi

Povsod iskreno odobravanje — povsod velika pričakovanja

Predsednik vlade dr. Stojadinović med časnikarji.

Svetovni tisk hvali modrost kneza-namestnika in pozdravlja novo vlado

„Najboljše sile v državi"

Ženeva, 26. jun. Vsi današnji jutranjiki priobčujejo uvodnike o izpremembi kabineta in listo Stojadinovićeve vlade. Listi priobčujejo tudi obširne življenjepisne podatke, ki ilustrirajo politični obraz dr. Milana Stojadinovića. Pisci poudarjajo, da je namen Stojadinovićeve vlade normaliziranje notranjih razmer. **Posebno podčrtavajo visoko vlogo, ki jo je zadnje dni igral Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle. Predmet posebne pozornosti sta bila obiska dr. Mačka pri Nj. kr. Vis. knezu namestniku in pri generalu Živkoviću. Tudi veliko zaupanje poudarjajo, ki ga dr. Stojadinović uživa pri Nj. kr. Vis. knezu-namestniku.**

Najuglednejši ženevski list »Journal de Genève« pravi med drugim:

Voditelj hrvatske opozicije dr. Maček, duhovni naslednik Stjepana Radića, je poslal pismo kraljevskemu namestništvu, v katerem je izrekel svojo zvestobo dinastiji in načelu teritorijalne nedotakljivosti Jugoslavije. Po tem dogodku ni ostalo drugo, kakor da se doseže sprava z narodnim in medstrankarskim posvetovanjem.

Knez-namestnik Pavle je poklical na oblast dr. Stojadinovića, čigar vlada je zbrala najboljše sile v državi. Novi jugoslovanski premier je eden izmed najznamenitejših jugoslovanskih finančnikov. V vladi sodeluje tudi opozicija. G. Spaho je prevzel prometno ministrstvo. On je voditelj bosanskih muslimanov. Dr. Korošec, voditelj Slovenske ljudske stranke v Sloveniji, vodi notranje ministrstvo. To dejstvo samo je zelo zgovorno. Tako je prišla Jevtićeva opozicija ob strategično postojanko. G. Maček je ostal zunaj kombinacije, vendar jo podpira. Jasno je, da se bodo vršile nove volitve. Iz tega se vidi, da stopa Jugoslavija v smer absolutne pomiritve in konsolidacije. Zavladala je formula vzajemnega sodelovanja. Današnje stanje v Jugoslaviji navdaja z zaupanjem vse iskrene prijatelje jugoslovanskega naroda.

»Courrier de Geneve« piše danes o rešitvi jugoslovanske vladne krize in pravi, da je stopil na čelo nove vlade bivši finančni minister dr. Stojadinović, ki ni sodeloval pri polemiki proti opoziciji. Na ta način si je pridobil naklonjenost opozicije, tako, da opozicija ni nasprotovala temu, da mu izroče mandat za sestavo nove vlade.

Nato omenja list, da smatra dr. Mačkova okolica to rešitev vladne krize v sedanjih okoliščinah za najugodnejšo Vstop v vlado dr. Korošca in dr. Spaha smatrajo za najvažnejši moment sedanje izpremembe. Na ta način so v vladi zastopani tudi še Slovenci in muslimani. V članku se nadalje pravi, da bo prisotnost dr. Spaha in dr. Korošca jamstvo za to, da se bo vpoštevalo gotove opozicijske plasti. List končuje svoj članek z ugotovitvijo, da pomeni sedanja vladna izpremenba pač nov korak h končni konsolidaciji Jugoslavije.

„Nov korak k utrditvi Jugoslavije"

Pariz, 26. jun. b. Pariška »L'Information« na dolgo popisuje življenjsko pot ministrskega predsednika Milana Stojadinovića. List pripominja, da je ministrski predsednik čas po nastopu šestojanuarskega režima porabil za poučna potovanja v inozemstvo. Bil je večkrat v Parizu, Washingtonu, Newyorku, Chicagu, na Angleškem in v Srednji Evropi. Tudi kot predsednik Rotary-ja je razvijal izredno delavnost v inozemstvu. List omenja, da je predsednik Poincaré izjavil, da je Stojadinoviću stabilizacijski načrt za dinar najbolj uspel od vseh tistih, o katerih so mu njegovi poročevalci predložili poročila. Dr. Stojadinović je državnik velikega formata.

„Državnik velikega formata"

Berlin, 26. junija. AA. Zanimanje nemških listov za ureditev krize jugoslovanske vlade je slej ko prej veliko. Tako n. pr. prinaša »Völkischer Beobachter« uvodnik, v katerem nadaljuje njegov dopisnik Kamilo Morokuti svoja včerajšnja izvajanja o razvoju in ureditvi vladne krize v Jugoslaviji. Članek začenja z ugotovitvijo, da je danes vsem jasno, da želi nacionalno socialistična Nemčija jugoslovanskim voditeljem popoln uspeh pri njihovi politiki pomiritve in sprave. Nato člankar omenja znano izjavo g. Göringa, da si želi Nemčija močne in zedinjenje Jugoslavije in da nova Nemčija, katere narodna skupnost je zvezana s krvjo, ne more nobenemu narodu želeti pretresljajev in razdorov. Govoreč o zunanji politiki, pravi pisec, da Nemčija želi, da se nadaljujejo in poglobe odnošaji med obema narodoma.

»Kölnische Zeitung« in »Münchner Neueste Nachrichten« pišejo obširno o članih kabineta dr. Stojadinoviča in pravijo, da je nova vlada sestavljena z namenom, da se doseže pomirjenje v notranji politiki države. List pravi, **da se je predsednik ministrskega sveta dr. Stojadinović že zdavnaj odlikoval kot pristaš politike sporazuma. Njegov prihod na oblast se sme zato smatrati za simboličnega. Prav tako se po sodbi lista lahko reče o dr. Korošcu kot novem ministru notranjih zadev. Vstop bivših opozicijonalcev v vlado, je po sodbi tega lista velika pridobitev zanjo.**

„Dr. Korošec, eden najmodrejših politikov v Jugoslaviji"

München, 26. jun. b. »Münchner Neueste Nachrichten« prinašajo iz Belgrada dolgo poročilo o sestavi nove vlade. Dopisnik ugotavlja, **da se je treba izredni spretnosti kneza namestnika Pavla zahvaliti, da je politično življenje v Jugoslaviji krenilo na novo pot, in to brez posebnih pretresljajev.** Na seznamu ministrov ni nobenega eksponenta ostrega kurza. To je vlada posredovalne linije. **O dr. A. Korošcu pravi list, da je eden izmed najmodrejših in najspretnejših politikov v Jugoslaviji.**

„Ne odbijaj - pridobivaj!"

Praga, 26. junija. AA. Jugoslovansko vladno krizo in njen razplet je češkoslovaška javnost spremljala od dne do dne z večjim zanimanjem. Zato posvečajo njenemu sedanjemu razpletu in sestavi vlade dr. Stojadinoviča vsi listi izčrpne komentarje, ki so si vsi edini v tem, da pomeni nova vlada vlado pomiritve strasti in bratskega sodelovanja vseh elementov v Jugoslaviji. Vsi poudarjajo, **da je v Jugoslaviji zavladalo novo ozračje soglasja in ureditve razmer, ki je nastopilo že s samimi konsultacijami pri kr. Vis. knezu-namestniku Pavlu. Nato se listi podrobno bavijo s pomenom in osebnostjo predsednika vlade dr. Stojadinoviča in dr. Korošca, ter posebej komentirajo predsednikovo izjavo, da se zunanja politika Jugoslavije ne bo izpremenila in da misli Jugoslavija nadaljevati svoje delo za mir skupaj z balkansko zvezo in Malo antanto in svojo veliko zaveznico Francijo.**

»Česke Slovo« komentira novo vlado g. Stojadinoviča in imenuje novega jugoslovanskega premierja moža iskrenosti, lojalnosti in vestnosti in ki je uspel v najtežjih trenutkih, da je ohranil dobre zveze z vsemi odličnejšimi osebnostmi javnega življenja. **Geslo nove vlade je: Ne odbijaj ljudi temveč jih pridobivaj! In to njeno globoko in človeško razumevanje je moralo obroditi plodove. Na tem temelju bo zdaj tudi organizirala državo in pomirila strasti v blagor svoje domovine. Pri tem političnem delu bo po vsej priliki stremela po tem, da združi okoli sebe vse konstruktivne sile svojega naroda.**

V pričakovanju vladne izjave

Jugoslovanska javnost vesela, da je dr. Korošec notranji minister

Belgrad, 26. jun. m. Še vedno prihajajo iz vseh krajev poročila o dobrem razpoloženju, s katerim je bila sprejeta Stojadinovičeva vlada. Posamezni ministri še vedno dobivajo brzojavne čestitke. Posebno veliko takih čestitk sta prejela iz naše države kakor tudi iz inozemstva predsednik vlade dr. Stojadinović in notranji minister dr. Korošec. Pa tudi vse tukajšnje časopisje simpatično pozdravlja novo vlado ter jo predstavlja kot srečno rešitev iz krize. **Belgrajsko vodilno časopisje poudarja, da je vsa država z imenovanjem nove vlade občutila pomirjenje. Tukajšnji opozicijski krogi naglašajo, da tudi oni simpatično gledajo na sedanjo vlado ter pričakujejo od nje, da bo kot vlada pomirjenja ustvarila vse predpogoje, da se bo naše notranjepolitično življenje pravilno usmerilo. Ti krogi posebno poudarjajo, da je vlada srečno sestavljena predvsem s tem, da stoji na čelu dr. Stojadinović, ki se je časa volivne borbe zelo čuval in je govoril zmerno in je v glavnem govoril na raznih shodih o finančnih poslih, za opozicijo pa se skoraj ni zmenil.**

Nadalje se dobro komentira zasedba notranjega ministrstva po dr. Korošcu, ki je že drugače nžival glas nadvse objektivnega ministra. V tem trenutku se njegova postavitev za notranjega ministra jemlje simpatično na znanje, ker se dr. Korošec v času volitev sploh ni eksponiral. V političnih krogih se smatra, da je on najprimernejša oseba za ta važni resor.

Kakšna bo vladna izjava

Vlada se je po svoji zaprisegi takoj podala na delo, in iz dobro informiranih krogov se doznava, da bo deklaracija kraljevske vlade imela dva dela. Prvi del bo zajel vsa naša notranjepolitična vprašanja ter bodo z njim podane smernice kraljevske vlade ter ukrepi našega notranjepolitičnega življenja. Drugi del te deklaracije pa se bo pečal z zunanjo politiko. V deklaraciji vlade bo podan tudi gospodarski program, ki ga bo vlada izdelala za ublažitev krize v državi. **V naši notranji politiki bo vlada energično delala na ustvaritvi pomirljivega kurza, da bi se na ta način stvorila baza za ublažitev vseh ostrin v političnem življenju.** Vzporedno s tem vprašanjem se bo nova vlada posvetila z ozirom na gospodarsko krizo reševanju finančnih vprašanj ter se bo držala principov olajšanja javnih dajatev ter poživitve gospodarske delavnosti. Kar pa se tiče zunanje politike, bo novi predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović v imenu kraljevske vlade v vladni deklaraciji **čisto jasno in precizno podčrtal princip, ki ga je dal temu delu blagopokojni kralj.**

Nova ministrstva

Kakor smo že poročali, bo nova vlada izvršila tudi velike izpremembe v pogledu sedanjih resorov. Tako politični krogi zatrjujejo, da se bo v najkrajšem času pristopilo k reorganizaciji posameznih resorov ter da se bo ob tej priliki ustanovilo nekaj novih ministrstev. Tako se omenja, da se bo sedanja uprava pošte in brzojava odcepila iz področja prometnega ministrstva ter da se bo ustanovilo posebno poštno ministrstvo. Po sedanjem načrtu bosta ustanovljena še dva resora, in sicer ministrstvo za letalstvo in ministrstvo za propagando, kateremu bo služil za bazo sedanji centralni presbiro. V to ministrstvo bo spadalo vse časopisje, telefon in radiofonija.

Po treba ustanovitve posebnega ministrstva za pošto, brzojav in telefon pojasnjujejo politični krogi s tem, da je nujno potrebna radi čim boljšega poslovanja prometnega ministrstva, da se to ministrstvo, ki spada med najvažnejša naša ministrstva, razbremeni. Na drugi strani se bo pa v novem ministrstvu za pošte lahko razvijala čim večja delavnost ter organiziral naš poštni, brzojavni in telefonski promet na najmodernejši podlagi.

Novo ministrstvo za zrakoplovstvo bi pa se prevsem nanašalo na civilno zrakoplovstvo ter bi razvijalo največjo akcijo, da bi se naše zrakoplovstvo še bolj pojačalo.

Novi zakonski predlogi

Kakor smo že poročali, je novi predsednik vlade in zunanji minister naglasil, da je sedanja vlada delovna ter da bo radi tega v najkrajšem času pripravljena cela vrsta zakonskih predlogov. Predvsem se bodo izdelali zakonski načrti politične narave.

Nove volitve niso več daleč

V opozicionalnih krogih pričakujejo, da bo kraljevska vlada po tem končanem delu lahko pristopila h konkretnim razgovorom za reševanje najvažnejših političnih vprašanj. V tej zvezi se tudi naglaša, da niso daleč več **Nove volitve**, ki bi se vršile na podlagi čisto novega volivnega zakona. Ti krogi naglašajo, da se bo v novi volivni zakon sprejelo precej novih odredb. Tako ne bo v njem določena ustanova nosilce državne liste, temveč bi se volitve vršile po krajevnih volivnih enotah. V tem pogledu bi bil novi volivni zakon sličen francoskemu ali angleškemu sistemu volitev narodnih poslancev.

Nove politične skupine

V tukajšnjih političnih krogih se še vedno mnogo govori o novi politični formaciji, ki je na

---

Dunajska vremenska napoved: Še jasno, krajevne nevihte.

vlidku, in ki jo mislijo ustanoviti bivša Narodna radikalna stranka, bivša Jugoslovanska muslimanska stranka in bivša Slovenska ljudska stranka. Nasproti tej politični formaciji bi se ustanovila druga politična formacija, kakor zatrjujejo tukajšnji politični krogi, ki bi jo ustanovili dr. Maček, Ljuba Davidović in Jovo Jovanović. Ta politična formacja bi se imenovala Kmetska demokracija. Radi te ustanovitve novih političnih formacij v naši državi mislijo v tukajšnjih političnih krogh, da es bo pri nas ustvaril dvostrankarski sistem ter bi se politično življenje v bodoče pri nas razvijalo v tej smeri, da bi se v teh dveh političnih grupacijah zbrali vsi politični elementi.

Jugoslovanski klub

Belgrad, 26. jun. m. Danes popoldne je Jugoslovanski poslanski klub nadaljeval svojo sejo, na kateri so govrili narodni poslanci Acimović, Svetozar Lazarević, dr. Janko Baričević, Milan Lazarević, dr. Andjelinović ter Ilija Mihajlović. Večina govornikov je govorila zelo pomirljivo. Sprejeta je bila resolucija, da se naj nadaljuje politika narodnega in državnega edinstva, v ostalem pa se počaka na deklaracijo kraljevske vlade.

G. Eden v Rimu

Abesinska kupčija

Anglija ponuja Abesincem prosto pot do morja

Rim, 26. jun. SE. Kakor izvemo iz zanesljivega vira, je Eden načel abesinsko vprašanje z Mussolinijem na svoji drugi in zadnji konferenci. Eden ni prinesel tozadevno s seboj nobenega konkretnega predloga Anglije, ampak je imel samo nalog, da se informira, ali je Mussolini pripravljen na kakšen kompromis v tem vprašanju. **Eden je dejal, da Anglija ne bi imela ničesar proti povečanju političnega in gospodarskega vpliva Italije v Abesiniji, pod pogojem, da se varuje neodvisnost te države, ki je bila že opetovano tako od Italije, kakor od Anglije in od Francije zajamčena, in da se spoštujejo važni gospodarski interesi Anglije na tem ozemlju.**

Mussolini je na to izjavil, **da se Italija s takim kompromisom ne zadovoljuje in da je mnenja, da se ji mora v Abesiniji pustiti popolnoma prosta roka, kakor to odgovarja njenim političnim in gospodarskim potrebam v Afriki.**

Eden je ta odgovor vzel brez vsake pripombe na znanje in dejal, da ga bo sporočil vladi v Londonu. Razgovor z Mussolinijem in Edenom je bil sicer prisrčen, glede abesinskega vprašanja pa ni privedel do nobenega sporazuma.

Angleži na jezeru Tana

London, 26. junija. SE. V zvezi z razgovori med Mussolinijem in Edenom v Rimu objavlja sinočni »Star« senzacionelno vest, **da je zastopnik angleške vlade, generalni guverner Sudana, sir Stewart Simes, podpisal z abesinskim zastopnikom pogodbo, na podlagi katere dobiva Anglija pravico, da zgradi na Modrem Nilu nižje od Tanaškega jezera v Abesiniji ogromen jez, s katerim bo lahko regulirala dotok Nilovih vod v Sudan in dalje v Egipt. Anglija je za to koncesijo, za katero se je zaman potegovala že od leta 1926, plačala 300.000 funtov (okrog 70 milijonov Din). Anglija je sedanje težave Abesinije izvrstno izkoristila, se zavzela za abesinske pravice, a za protiuslugo zahtevala, da naj ji Abesinija da to zelo važno koncesijo, za katero se je zadnja leta borila tudi neka ameriška družba in povzročila velike skrbi angleški vladi.** Objava te pogodbe se je zavlekla le zato, da bi se Italija ravno sedaj, ko se razgovarja z Edenom, preveč ne razburila.

Kupčija, ki jo Eden ponuja Italiji

Tudi »Morningpost« objavlja to vest in dostavlja, da bo Angliji sedaj mnogo lažje, da nastopi kot posredovalka med Italijo in Abesinijo. Ta list celo dostavlja, da je dobil Eden pooblastila od angleške vlade, da ponudi Italiji sledečo ureditev njenega spora z Abesinijo: **»Anglija je sedaj na vsak način pripravljena odpreti Abesiniji pot do morja, in sicer čez angleško Somalijo, pod pogojem seveda, da Abesinija pristane na nekatere poprave meja v prilog Italije in da slednji dovoli tudi zahtevane gospodarske koncesije. Takšna rešitev bi odgovarjala le angleško-italijanskemu sporazumu o razdelitvi gospodarskih območij v Abesiniji, sklenjenemu l. 1925, kjer je Anglija že zahtevala jez pri Tanaškem jezeru, Italija pa znaten pomik svoje somalijske meje proti severu in pravico do zgraditve železnice, ki bi čez abesinsko državo povezala med seboj obe italijanski koloniji Eritrejo in Somalijo. Ni verjetno, da bi angleške ponudbe v sedanjem stanju tega vprašanja mogle spremeniti italijansko razpoloženje, da si z orožjem pribori, kar misli, da mora imeti od Abesinije.**

Uradno poročilo

O izmenjavi misli med predsednikom italijanske vlade g. Mussolinijem in britanskim ministrom za Zvezo narodov Edenom je izšel tale uradni komunike:

Minister g. Eden je imel danes konferenco s predsednikom vlade. Konferenca je trajala celo uro. Na njej se je vršil razgovor o evropskih problemih. Konferenca je ugotovila, da je treba nadaljevati politiko, ki se je začela 3. februarja in na sestanku v Stresi. Na sestanku je bilo tudi govora o italijansko-abesinskem sporu in je g. Eden pri tej priliki dal kratko izjavo, v kateri je obrazložil možnosti ureditve tega spora.

Dr. Kramer proti St. Vidmarju

Celje, 27. junija 1935.

Danes dopoldne se je vršila pred sodnikom ss dr. Finžgarjem kazenska razprava v zadevi tožbe ministra na r. dr. Kramerja in upravnega sveta Celjske posojilnice v Celju zoper Staneta Vidmarja, bivšega predsednika »Boja«. Dr. Kramerja je zastopal dr. Ernest Kalan, sam upravni svet Celjske posojilnice pa dr. Juro Hrašovec. Staneta Vidmarja sta branila dr. Hacin Josip iz Ljubljane v zadevi Kramerjeve tožbe, odvetnik Hočevar Mirko pa v tožbi Celjske posojilnice. Minister na r. dr. Kramer je namreč vložil zoper Staneta Vidmarja zasebno tožbo radi njegove izjave, podane na zborovanju »Boja« dne 20. maja 1934 v Trebnjem in na shodu »Boja« dne 10. junija 1934 na Bledu. V Celju se je vršila razprava radi tega, ker se je tožba združila z zadevo Celjske posojilnice.

Dr. Kramer inkriminira skoro vso vsebino Vidmarjevega govora, češ, da vsi podani očitki o korupciji se nanašajo nanj. Upravni svet Celjske posojilnice je tožil g. Vidmarja radi njegove izjave na zborovanju v Celju dne 10. maja 1934, ki naj bi bila po trditvah upravnega sveta Celjske posojilnice tale:

»Tovariši, to je narekovala slaba vest tistim, ki so danes gospodarji te stavbe, katero pa je zgradilo naše ljudstvo z največjimi žrtvami. Tudi stavba je šla v malhe njihove porodice.«

Za današnjo razpravo je vladalo izredno zanimanje. Razpravi je prisostvovalo veliko število poslušavcev iz mestnih in podeželskih krogov, ki so budno zasledovali potek pravde. Vidmar je po svojem branilcu dr. Hacinu in Hočevarju že preje podal obširen pismen zagovor. Velikansko zanimanje je vzbudilo, da je na tožbo upravnega sveta C. p. nastopil dokaz resnice.

Dokaz resnice g. St. Vidmarja

Stane Vidmar se je zagovarjal enako kakor v pismenem zagovoru, v katerem je temeljito osvetlil razmere, ki so do nedavno pri nas vladale, in metode, ki so se jih v gotovih krogih posluževali.

Radi obširnosti za sedaj kljub tehtnosti izvajanj ne moremo priobčiti vsega zagovora. Iz zagovora posnemamo le citat sedanjega vseučiliškega prof. dr. Ivana Prijatelja, ki je že leta 1906 v »Ljubljanskem Zvonu« pri oceni knjige »Iz naroda za narod«, ki jo je izdala takratna narodno-radikalna dijaška struja, iz katere so izšli možje, ki so bili do nedavno odločilni politični činitelji v Sloveniji, med temi tudi dr. Kramer. Dr. Prijatelj piše o tej struji:

»Zelo smo radovedni, kako se bodo razvili mladeniči »začetka veka«, ki so izdali to zanimivo knjižico... Začeli so podobno kakor ruski 60-letniki strastno se oklepajoč pozitivizma... Sedaj je dvoje mogoče, ali bodo započeto smer forsirali, potem imamo tudi mi pričakovati podobne dobe, kakor so jo dočakali v Rusiji v 80 letih, to bo doba upadka duha, poleta in idealov, do katere se pri haja vedno, ko se razgalja glavno bistvo pozitivizma, ki se imenuje hladna, praktična, materijalna neobhodnost brez smisla za žrtve in brez vabečega visokega cilja, ljuba, ploska, buržuazna kultura, ali pa do...«

Vidmar pravi, da so se proroške besede dr. Prijatelja izpolnile, in slika pogubni vpliv te struje tako v političnem kakor v gospodarskem življenju Slovenije, počenši od Agromerkurja preko Jadranske in Slovenske banke.

Ko je bilo zasliševanje Vidmarjevo glede dr. Kramerjeve tožbe končano, se je pričelo zasliševanje o tožbi upravnega sveta celjske posojilnice d. d. Vidmar se je zagovarjal kakor v pismenem zagovoru, predvsem da se njegova izjava glasi takole:

»Prav za prav res ne vem, ali je resnica, da tukaj zborujemo, ali ne. Menda niso sanje, ko gledamo te ogromne množive našega poštenega slovenskega ljudstva tu pred to stavbo, ki je nekdaj bila v resnici »Narodni Dom«, danes pa je zastrla okna, da se skriva za zastori slaba vest, ki je ta dom in ta zavod, ki sta bila zgrajena z žrtvami našega ljudstva, pobasalo v malho par porodic.«

Nadalje je izvajal, da je hotel s to izjavo kritizirati preosnovo bivše zadruge z n. z. posojilnico v Celju, katere koristniki so bili vsi zadružniki — bilo jih je 4000 —, v delniško družbo in s tem prehod vsega premoženja zadruge na delniško družbo, zaradi česar so koristniki vsega tega premoženja danes maloštevilni delničarji. Kot dokaz, da se je ta preosnova vršila na tak način, ki ga je mogoče označiti kot pobasanje, pod katero besedo po Vidmarjevem mnenju ni razumeti kakega po kazenskem zakonu kaznivega dejanja, marveč način pridobitve, ki zasluži sicer moralno obsodbo, a še ne prijaha v nasprotje s pozitivnimi določbami kazenskega zakonika, je Stane Vidmar v svojem zagovoru opisal zgodovino razvoja Posojilnice v Celju kot zadruge in preosnovo zadruge v delniško družbo.

V zagovoru je omenjal, kako so se zadružna pravila večkrat spreminjala skoro vedno v korist pravic načelstva zadruginega, dokler ni na občnem zboru 9. maja 1919 dobilo načelstvo pravice, da ono odločuje, če se sme enemu zadružniku dati več opravilnih, ali en sam ali več glavnih deležev. Posojilnica v Celju je namreč imela glavne deleže po 200 kron, opravilne deleže pa po dvajset in dve kroni. Do spremembe pravil je namreč imelo načelstvo z nadzorstvom v skupni seji pravico, dati zadružniku eden ali več glavnih deležev. Ker so pri volitvi načelstva imeli pravico glasovati samo zadružniki z glavnim deležem, dočim je imel pri volitvah nadzorstva vsak zadružnik samo en glas in je celokupno članstvo imelo torej enako ingerenco na volitve nadzorstva, je bila v tem do spremembe pravil na občnem zboru l. 1919 dana članom garancija za pravilno dodelitev glavnih deležev. S tem je bila onemogočena tudi eksploatacija zadruge po preozkem krogu ljudi. Na občnem zboru 8. maja 1919 se je izvršila sprememba pravil. Pravice načelstva so se v najvišji meri razširile, ker je smelo načelstvo prodajati nepremičnine, predvsem pa dodeljevati članom glavne deleže brez sodelovanja nadzorstva, torej brez ingerence ostalega članstva zadruge. Na tem občnem zboru je bilo navzočih približno od 4000 članov, ki so imeli deležno glavnico 95.225 kron, samo 16 članov s 24.060 kron deležne glavnice.

Pri likvidaciji posojilnice kot zadruge in ustanovitvi Celjske posojilnice kot delniške družbe na občnem zboru leta 1923 je bilo sklenjeno, da se izvrši likvidacija zadruge na ta način, da nova delniška družba odvzame vsa aktiva in pasiva, čisto premoženje, deleže in rezerve pa izplačajo ali poračunajo za akcije v razmerju 5:28. Nova delniška družba je prevzela vse zadrugino premoženje, tudi nepremičnine, n. pr. Narodni dom, po nizki bilančni vrednosti, dočim je dejanska vrednost bila neprimerno višja.

Podrobneje bomo o tej preosnovi še poročali, ker je zadeva za slovensko narodno in gospodarsko življenje velike važnosti.

Neprestane zarote okrog Stalina

Poveljnik Kremlja aretiran

„V stranki so ostali samo še roparji...“ (Tass)

Moskva, 26. junija. SE. Na zahtevo komisarja za notranje zadeve je bil poveljnik Stalinove garde, torej vse posadke na Kremlju, odstavljen in prepeljan v zapore. O aretaciji še ni izšlo nobeno uradno poročilo. Le toliko je znano, da je komunistična stranka uvedla proti njemu in še nekaterim drugim višjim častnikom garde strogo disciplinsko preiskavo, ki je v sovjetski Rusiji vedno predigra za velike procese. Vseh aretirancev je baje okrog 20. Stranka očita poveljniku garde, da se je pečal s protirevolucionarnimi gibanji in vzdrževal stalne stike s protibolševiškimi krogi in v gardo sprejemal v prvi vrsti ljudi, ki so sovjetskemu režimu nasprotni. Izgleda, da bo sploh vsa garda razpuščena in gardisti razpršeni po raznih garnizijah sovjetske Rusije, novo gardo pa bodo sestavili ljudje, ki jih bo tajna policija zbrala med najbolj zanesljivimi pripadniki režima. V Kremlju namreč stanujejo vrhovni voditelji sovjetske Rusije. Poleg Stalina tudi Molotov, Vorošilov, Litvinov, Kaganovič in člani izvršilnega odbora ruskih sovjetov in Kominterne.

Tudi iz drugih krajev sovjetske Rusije prihajajo poročila o nadaljnih obračunavanjih med Stalinovim režimom in nezanesljivimi pristaši komunistične stranke. Uradna agencija TASS je pompozno poročala, da je na povelje izvršilnega odbora komunistične stranke komunistično pokrajinsko vodstvo v Saratowu dobilo resen ukor, kar je v Rusiji istovetno z aretacijo vodstva, in da bo stranka izvedla preiskavo v upravi te pokrajine, češ, da se nahajajo na vodilnih mestih ljudje, ki so sklepali zaroto proti režimu. Tako se očita pokrajinskemu vodstvu v Saratowu, da je dopustilo, da so kmetje v velikih skupinah zbežali s kolektivnih kmetij, ki so ostale brez delavcev. V Saratow je bil poslan Stalinov zaupnik Zdanov z nalogom, da napravi red v tamošnjem vodstvu stranke, ki je pustila, da so kmetje kolektivnih kmetij ostali popolnoma brez vsakih političnih smernic in so kmetije kakor tudi stranka s tem utrpele veliko moralno in denarno škodo. Dogajalo se je baje, da so v Saratowu odborniki stranke dajali svojim sorodnikom in protežirancem velike površine zemlje v osebno lastnino. »V stranki so ostali samo še tolovaji in roparji ter pustolovci, vse, kar je bilo pristnega, je bilo iz nje nagnano,« pravi uradna TASS, ki pristavlja, da so dobili odborniki ukor, da so bili odstavljeni in vse njihovo premoženje zaplenjeno.

Domači odmevi

Razsul Jevtičevega kluba

V svojem poročilu o razcepu v Jevtičevem Jugoslovanskem narodnem klubu, ki ima večino v narodni skupščini, poroča »Obzor«, da se v klubu snujeta dve opozicijski skupini proti sedanji vladi. Prvo skupino tvorijo narodni poslanci Hrvati iz prečanskih krajev, ki so se za časa verifikacijske debate izkazali z žalostnimi in neupravičenimi napadi na opozicijo in s tem izzvali opravičeno reakcijo v narodni skupščini in v vsej javnosti. To je skupina takozvanih jugofašistov. V njej so Jevtičevi pristaši Baričević, Koštrenčić in Kabalin. Med njimi je le majhno število srbijanskih poslancev. Druga skupina, ki je po številu prav tako majhna, sestoji iz tistega dela bivših zemljoradnikov, ki so pristali na Jevtičev program in šli z njim na volišče. To skupino vodi dr. Dragan Jankovič. Kakor poroča »Obzor«, pripravljajo proti tej skupini gradivo, ki se nanaša na poslovanje srbskih zemljoradniških zadrug, ki jim predseduje inž. Voja Djordjević; ta je tudi ostro nastopil proti opoziciji v narodni skupščini. Neka skupina poslancev namreč pripravlja gradivo, da bi na podlagi tega zahtevala anketo o delovanju srbskih zemljoradniških zadrug. Anketa bi se naslonila na dejstvo, da daje država Zvezi zadrug velike podpore. Prav zato ima država tudi pravico, da zahteva preiskavo, za kaj je bil ta denar porabljen. V tej zvezi se je razširila tudi vest, da je narodni poslanec Jovan Zdravković vložil kazensko prijavo proti bivšemu kmetijskemu ministru Dragi Jankoviču radi njegovega govora v Skoplju. Minister naj bi bil v Skoplju govoril proti obstoječemu redu. Prijava proti njemu se je izvršila na podlagi zakona o zaščiti države. »Obzor« pripominja, da bo minister pravde zahteval, da se Dragan Jankovič izroči sodišču o zaščiti države.

Jevtičev predlog propadel

Podrobna poročila o seji Jugoslovanskega kluba narodnih poslancev, ki mu predseduje g. Jevtič, so dokaj značilna za nadaljnji razvoj v vrstah kluba samega. Kakor znano, je večina narodne skupščine pripravljena podpirati novo vlado. Že prva konkretnejša razprava v Jugoslovanskem klubu je pokazala, da je skupina, ki bi rada napovedala borbo vladi, ostala v manjšini. Jevtičev predlog, naj bi klub že sedaj zavzel stališče nasproti vladi, je že na prvi seji propadel. Jevtič je trdil, da je njegova vlada pri volitvah zbrala 1,700.000 glasov in da ji je bilo s tem izkazano zaupanje ljudstva. Po njegovem mnenju pa so v vladi osebnosti, ki tega ne zaslužijo. Proti g. Jevtiču je govoril dr. Andjelinović, prav tako Dragiša Cvetković, nadalje Mita Dimitrijević, ki je odklonil zahtevo, da bi se Narodni klub izrekel o vladi, še preden bi ta podala deklaracijo. Značilno izjavo je podal poslanec Zuber. Dejal je, da so stranke pokojnega Radiča, dr. Korošca in g. Spahe ostale neokrnjene, nasprotno pa so se srbijanske stranke v vrhovih razbile, žive pa med narodom. Srbske stranke so žrtvovale sebe in svoje ime, a vse ni nič pomagalo. Stare stranke žive v narodu. Po njegovem mnenju se mora politika nasloniti na stranke, ki uživajo zaupanje naroda, a ne na razne jugoslovanske akcije, JNS, Jugoslovansko narodno stranko in podobno, ker te nimajo korenin v narodu. On je nastopil proti predlogu g. Jevtiča, naj bi klub izrazil nezaupanje novi vladi; po njegovem mnenju bi to pomenilo izraziti nezaupanje drugim činiteljem.

Prva znamenja svobodnejših razmer

V svojem komentarju pravi »Politika«, da je že dejstvo, da je tisk že prvi dan po obstoju nove vlade mogel priobčiti mnogo poročil o razvoju krize in o vseh posvetovanjih in razgovorih, ki so se vršili pred sestavo nove vlade, napravilo v širših množicah kar najboljši vtis. List dostavlja, da pomeni Stojadinovičeva vlada pomirjenje razmer. Politična podlaga vlade je znatno razširjena. V vladi so skupine, ki so bile že v prejšnji, nadalje radikali, ki se zbirajo okoli glavnega odbora preko g. Miloša Bobiča in Djure Jankoviča ter stranke dr. Antona Korošca in g. Mehmeda Spaha. Oživljena je bila »Narodna zajednica« ali »Narodna radikalna zajednica«, ki je bila osnovana že januarja t. l. in ki je zajela radikale g. Ace Stanojevića in skupine dr. Antona Korošca in dr. Spahe. Spaho je sicer šel v volilni boj na Mačkovi listi, toda zagrebške resolucije ni podpisal in se tako približal skupinama Ace Stanojevića in dr. Korošca. Po volitvah so vse tri skupine ubrale skupno taktiko in zdaj se napoveduje osnovanje nove formacije, ki jo bodo tvorile te tri skupine.

Zagreb proti narodni skupščini

V svojem poročilu iz Zagreba pravi »Politika« da je v Zagrebu po sestavi nove vlade nastopilo razveseljivo olajšanje. Sedanja vlada naj bi napravila ugodna tla za dokončno ureditev notranjih razmer in sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci. Gotovo je, da bi sedanja vlada uživala med Hrvati še večje zaupanje, ako bi sploh ne sodelovala s sedanjo skupščino. Enako bi bili pri sestavljanju vlade sprejeti vsi Mačkovi predlogi. Kakšni so bili ti predlogi? Za te javnost še ne ve. Vendar poroča »Vreme«, da mu je neki politik izjavil, da je dr. Maček mnenja, da bi bilo treba iti takoj na volitve, ki naj bi jih izvedla nevtralna vlada. Za nevtralnost vlade bi jamčila velika avtoriteta generala Živkoviča. Prav ta politik je takoj dostavil, da bi bilo treba prej pomisliti, ali bi takojšnje volitve koristile državi. Gotovo je mnogo bolj pametna smer, ki jo je ubrala vlada g. dr. Stojadinoviča. Najprej je treba pripraviti ugoden teren za izvedbo reform v našem političnem življenju in te reforme je treba izvesti brez vsakih pretresljajev. Toda dolžnost je tudi opozicije, da se zaveda svoje odgovornosti. Izločiti mora vse osebne momente iz političnega življenja.

„Jeziček“

Slovenski narod piše, da bo v našem bodočem političnem življenju njegov »nacionalni front« ostal jeziček na tehtnici. — Razvoj od vsemogočnega političnega monopola v državi, ki ga je ta skupina zadnja leta vživala, do »jezička na tehtnici«, je bil presenetljivo nagel. Če bo šlo v količkaj dosedanjem tempu, se vse zdi, da tudi od jezička kmalu ne bo kaj ostalo, razven, da bo morda še nekoliko migal v predalih »Slovenskega naroda«.

Zakaj ljubljanski radio molči?

Belgrajska radiopostaja je sinoči oddajala skoraj pol ure odmeve domačega in inozemskega tiska o novi vladi g. dr. Stojadinoviča in njenem programu. Vprašujemo, zakaj je tem poročilom odmerila ljubljanska radiopostaja le par sekund, ko je vendar jasno, da slovenski narod v isti meri zanimajo, kakor južne brate?

★

Posveti pri dr. Korošcu

Belgrad, 26. junija. m. V teku današnjega dne je notranji minister g. dr. Korošec sprejel v svojem kabinetu bivšega predsednika glavnega odbora bivše radikalne stranke g. Aca Stanojevića ter se z njim dalje časa razgovarjal. Nato je g. dr. Korošec sprejel bana savske banovine dr. Kostrenčića ter bana dravske banovine dr. Puca, dalje podbana banjaluškega, ministra brez portfelja pri predsedništvu vlade Gjura Jankoviča in več narodnih poslancev. Ban savske banovine dr. Kostrenčić je izjavil časnikarjem, da je sestava nove vlade sprejeta povsod v vseh delih savske banovine najbolje. Sestava vlade je posebno dobro odjeknila v najširših slojih naroda, kakor je to razvidno iz poročil, ki jih je v teku včerajšnjega dne iz teh krajev dobil.

Konferenca MZ v septembru?

Bukarešta, 26. junija. c. Danes je iz Belgrada prispela vest, da ni verjetno, da bi novi jugoslovanski zunanji minister in predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović mogel prisostvovati konferenci držav Male zveze pred začetkom septembra.

Belgrajske vesti

Belgrad, 26. jun. m. Na poštni urad v Murško Soboto je iz Maribora II premeščena Helena Dokleva.

Belgrad, 26. jun. m. Danes popoldne je odpotoval na evharistični kongres v Ljubljano belgrajski nadškof dr. Rodič.

Belgrad, 26. jun. m. Za poseben vlak, ki ga pripravlja za ljubljanski evharistični kongres »Putnik«, se je pripravilo veliko število potnikov. Vlak bo odpeljal iz Belgrada v četrtek zvečer.

Belgrad, 26. jun. m. Danes je predložil verifikacijskemu odboru svoja pooblastila Murat Pašić, ki je bil izvoljen na Mačkovi listi. V teku jutrišnjega dne pride v Belgrad osem muslimanskih poslancev, izvoljenih na Mačkovi listi, ter bodo v potrditev izročili svoja pooblastila.

Belgrad, 26. jun. m. Jutri dopoldne bi imeli vsi člani vlade oditi na Oplenac, poklonit se manom blagopokojnega viteškega kralja. Ker pa bo opoldne celokupna vlada sprejeta pri Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu v avdienco, odpotujejo na Oplenac popoldne ob 6 in se bodo na grobu poklonili blagopokojnemu kralju Zedinitelju.

Belgrad, 26. jun. m. Novi kmetijski minister dr. Svetozar Stanković je časnikarjem izjavil, da bo v svojem resoru posvetil posebno pozornost reševanju vprašanja cen kmetijskih pridelkov ter rentabilnosti kmetijstva.

Prvič v naši zgodovini

Državne oblasti bodo sprejele papeževega legata z največjimi častmi

Za priliko, ko bo stopil prvikrat na jugoslovanska tla službeni predstavnik sv. očeta, je zunanje ministrstvo izdalo sledeče predpise:

»Na evharističnem kongresu, ki se bo vršil v Ljubljani od 28. do 30. junija 1935, bo zastopal sv. očeta Nj. Em. kardinal Hlond, poznanjski nadškof in primas Poljske.

Ker bo kardinal na omenjenem kongresu zastopal svetega očeta, mu je treba izkazati najvišje časti.

Kardinal Hlond pride v našo kraljevino preko Maribora. V Gradcu bo kardinala pričakovala posebna delegacija iz Vatikana, ki bo skupno s kardinalom in njegovo svito iz Poljske prispela v Maribor 28. t. m. ob 13.38.

V Gradec je treba poslati dva salonska voza za kardinala in njegovo svito. Ta dva vagona je v Mariboru priključiti posebnemu vlaku, v katerem bodo pripotovali ob 17.30 v Ljubljano kardinal, predstavnik kraljevske vlade, kardinalova svita in ostale službene osebnosti.

V Mariboru na kolodvoru — ki mora biti okrašen s papeževimi in našimi zastavami — bo pozdravil kardinala Hlonda, zastopnika papeža, ban dravske banovine. Po izvršenem pozdravu in odgovoru papeževega legata vstopi g. ban, visoka duhovščina, odbor in drugi visoki funkcijonarji v posebni vlak in nadaljujejo vožnjo proti Ljubljani.

V Ljubljani pozdravi papeževega legata predsednik ljubljanske občine. Kolodvor in mesto je treba okrasiti z našimi in papeškimi zastavami. Na peronu bodo pričakovali vlak: predsednik ljubljanske občine, duhovščina, divizijonar s štabom, podban in drugi visoki državni funkcijonarji (za kar bo izdal odredbo g. ban). Na peronu mora biti postavljena častna četa z godbo. V trenutku, ko se posebni vlak ustavi, intonira godba papeško himno. Po izstopu iz vlaka, pozdravi kardinala predsednik ljubljanske občine s primernim nagovorom. Po nagovoru godba ponovno intonira papeško himno, a po odgovoru papeževega legata našo himno.

Po govorih obide papežev legat v spremstvu bana in poveljnika divizije častno četo, nato predstavljanje in odhod v škofijo.

Pri sprevodu ob dohodu kot tudi odhodu kardinala mora sodelovati večja vojaška edinica z godbo kot pri procesijah na Telovo.

Pri odhodu kardinala se ima vse izvršiti enako kot pri prihodu.«

Na nebotičniku so štirje evh. križi, ki so ponoči električno razsvetljeni

Zastopnik poljske vlade na evh. kongresu

Vlada republike Poljske je odredila, da jo na II. evharističnem kongresu za Jugoslavijo zastopa njen general. konzul v Zagrebu g. Štefan Fiedler-Alberti. Gospod generalni konzul bo obenem zastopal poljskega poslanika v Belgradu. Poljska vlada smatra, da je z imenovanjem poljskega primasa Nj. Em. kardinala Hlonda za papeževega legata na ljubljanskem evharističnem kongresu počaščena vsa Poljska. Zastopnik poljske vlade bo papeževega legata pozdravil že v Mariboru.

Pevcem, ki bodo peli mašo na Stadionu

1. Za kardinalovo mašo v nedeljo se začnemo zbirati ob 8. Vsakdo mora vsaj ob pol 9 biti na svojem prostoru.

2. Vsakdo naj **svoje note** prinese s seboj. Pevovodje naj jih zato pevcem razdele že pred vstopom na Stadion.

3. Stokrat bolj važno ko note, je to, da **venomer gledate na glavnega pevovodjo in nič v note.** Samo tako moremo doseči res lepo enotno petje, da bo zvenelo ko polne orgle in dihalo in rastlo in živelo in srca vnemalo.

3. Če se kdo **vrine** med vas, ki ni pevec, ga brž ven izrinite, na kraj, da vas ne bo motil.

4. Če kdo zraven tebe **ne pazi,** ga dregni, da ne bo kazil. Kazil bo vsakdo, kdor bo pesmi pobiral z not, namesto da bi jih z **risjo pazljivostjo** pobiral tako rekoč **s pevovodjeve roke.**

5. **Naš prostor,** ki sicer kar najlepše leži, pa je pri glavni vaji marsikomu težave delal, bo **obložen z deskami** in sicer tako, da bodo nastale nekake **široke stopnice,** ki se bodo dvigale vedno više. Tako bomo pa lahko stali in peli in gledali na pevovodjo, ki mu bodo oder tudi za kak meter dvignili.

Pevci, ki ste prišli že k glavni vaji s takim veselim navdušenjem, ta ogenj in to in še večjo pazljivost prinesite na kongres, pa bo vaše petje, ki je že ob vaji poslušavce tako nepričakovano razvnemalo, za Kristusa, našega Kralja v sv. Rešnjem Telesu razplamenelo stotisoče, ki vas bodo poslušali.

Živel Kristus Kralj!

Opozorilo srednješolski mladini!

Pripravljalni odbor opozarja srednješolce, da bo njihovo stanovsko zborovanje takoj po mladinski prireditvi na »Stadionu« okrog dirigentovega pulta, in ne, kakor je bilo prvotno javljeno, na tribuni, ker bo tam izpostavljeno Najsvetejše. Zato naj se srednješolska mladina zbere **takoj po mladinski prireditvi okrog dirigentovega pulta,** kjer bo njihovo zborovanje.

Srednješolska mladina se zbere za **zaključno** procesijo v nedeljo 30. junija ob pol treh popoldne na Mestnem trgu (ne na Vodnikovem) od magistrata naprej v smeri proti Staremu trgu. Uvrsti se v sprevod po tem redu: deputacije ljubljanskih dijaških kongregacij, ljubljanske srednje šole. šentviška gimnazija, druge izvenljubljanske srednje šole, srednje strokovne šole, ljubljanske meščanske šole, izvenljubljanske meščanske šole. Tudi izvenljubljanska srednje- in meščansko-šolska mladina naj pride s svojimi šolskimi in kongregacijskimi zastavami. — Mladinski odsek.

Prehrana

Zaključno k prehrani sporočamo: Prehranjevalne nakaznice so bile odposlane vsem, ki so hrano naročili in n a p r e j plačali in bo A. B. C. prehrana, v kolikor smo se informirali, tudi samo tem skupinam na razpolago. Vsem onim, ki so naročili hrano brez predplačila, je prehrana na razpolago v vseh ljubljanskih gostilnah po običajnem ceniku. Eventuelne informacije glede prehrane so na razpolago v pisarni prehranjevalnega odseka pred Stadionom.

Kolesarji!

Za shrambo koles je glavni pripravljalni odbor pripravil dvorišče artilerijske vojašnice na Dunajski cesti blizu Stadiona. Dohod na dvorišče je na južni strani iz Kržičeve ulice, na severni strani pa s Topniške ulice. Za vsako kolo bo treba plačati Din 1.50 shranjevalnine. Za varnost koles je popolnoma preskrbljeno. Kolesa lahko hranite tam tudi čez noč. — Za druga shranjevališča koles odbor ne prevzame nobene odgovornosti.

Stalni odbor evh. kongresa v naši državi

Med uvodne prireditve našega II. evharistične kongrese spada tudi sestanek in seja, ki jo ima Stalni odbor evharistič. kongresa v petek, dne 28. t. m. v Beli dvorani v Unionu.

Na dnevnem redu so poleg drugih stvari tudi važne točke: 1. Profanacija in sekularizacija Gospodovih dnevov. 2. Vloga presv. Evharistije v vzgoji, organizaciji in javnih prireditvah. 3. Kje in kdaj naj bi se priredil III. obči evharistični kongres v naši državi.

Vse tri točke so čisto verskega značaja, ali zelo posegajo tudi v javno življenje, zato vzbujajo splošno zanimanje. O prvi bo poročal predsednik Stalnega odbora prevzv. g. škof dr. Josip Srebrnič, referat o drugi točki ima g. apost. protonotar dr. Ant. Lončarič, kanonik in župnik v Senju, o tretji bo pa govoril g. dr. Zvonimir Marković, prof. bogoslovja v Djakovu. Predmeti, o katerih se bo pri sestanku razpravljalo, niso samo čisto verskega značaja, oni so tudi v posebni zvezi s presv. Evharistijo. Danes se v katoliškem svetu pojavlja močan val za evhar. življenje, za življenje, ki je tesno spojeno s sv. obhajilom, s sv. mašo, z adoracijo sv. Rešnjega Telesa, kratko, s Kristusom, da od njega in ž njimi živi, in da Kristusa na vse strani nosi in povsod aplicira. Zarišča za tako življenje so Gospodovi dnevi, nedelje in zapovedani prazniki. Kjer se ti dnevi zanemarjajo in skrunijo, tam je evharistično življenje nemogoče. To velja za posameznike, za družine, za vzgojo, za vsako organizacijo. Ako je pa evhar. življenje nemogoče, mora tudi versko življenje in življenje milosti propadati in propasti. »Ako kruha Sinu človekovega ne boste jedli — ne boste imeli življenja v sebi.«

Današnji lajicistični duh v svetu buta na vso moč v svetost Gospodovih dnevov. O tem pričajo današnji sport, pogled v planine, sezona v kopališčih in na morju, manija izletov, popularni vlaki, javne prireditve itd. Nikjer se ne vodi računa o dnevu, ki je Bogu rezerviran. Iz prostovoljne profanacije vodi isti lajicistični duh v sekularizacijo po državnih oblasteh. V Nemčiji in Italiji mora mladina uprav ob nedeljah in praznikih na predavanja, na vaje, na izlete, in se kaznuje, ako pri njih ne sodeluje. V takih razmerah je vsaka uspešna evhar. vzgoja gotovo nemogoča in versko življenje mora zaradi tega zelo trpeti. Naše prizadevanje mora biti, da se Gospodovim dnevom čuva ona čast in oni pomen, ki jih po svojem bistvu in po svojih ciljih imajo. Konkretno se bo o vsem tem pri sestanku razpravljalo.

Potrebo, da se presv. Evharistijo postavi v središče vsega našega življenja, poudarja drugi referat. Danes se razvijata dva svetova, svet komunizma, socializma in boljševizma, ki o Bogu noče nič slišati in Boga iz življenja brezobzirno eliminira, kjer la more, in svet, ki z Bogom živi in dela in Boga stavi v ospredje, v živi zavesti, da je rešitev za posameznika in za družbo samo v tem. Vse to treba popularizirati. Naš Bog je Kristus, naša rešitev Kristus Bog v presv. Evharistiji. Tega se ljudje premalo zavedajo. Naš cilj mora biti, da zavzame upravo Kristus presv. Evharistije osrednje mesto v življenju vseh, ki v Boga verujejo. Kakor gre nažalost razvoj na eni strani v smeri, da se Kristusa do kraja izključi iz vsega življenja, tako se mora na drugi strani razvijati, da bo vse življenje polno Kristusa presv. Evharistije in prepojeno ž njim. Samo ta razvoj bo prinesel družbi apostole, ki bodo za Boga in za rešitev družbe tudi mučeniško umirali in se herojično žrtvovali za socialne interese pravičnosti, ljubezni in miru, kakor jih božji zakoni ze preosnovo človeške družbe naglašajo. Radikalizem verskega življenja po presv. Evharistiji! To mora biti danes naš cilj. — Drugi referat se bo vsega tega konkretno dotikal.

Kje naj bi bil III. obči evhar. kongres? Mnogi ga želijo ne šele po petih letih, ampak zopet za dve ali tri. Mi vidimo; tak kongres predpostavlja mnogo, mnogo vere, požrtvovalnosti, mnogo ljubezni in mnogo presv. Evharistije v življenju miljéja, kjer bi se kongres priredil. Našla se bodo taka mesta. Predlagajo se ona v Dalmaciji. Pa da, od mesta do mesta naj gre slava Kristusu v presv. Evharistiji in ž njim blagoslov narodom, ki ga sprejemajo.

Sestanka se bodo udeležili delegati iz vseh škofij. Mnogi škofje bodo osebno pri njem navzoči.

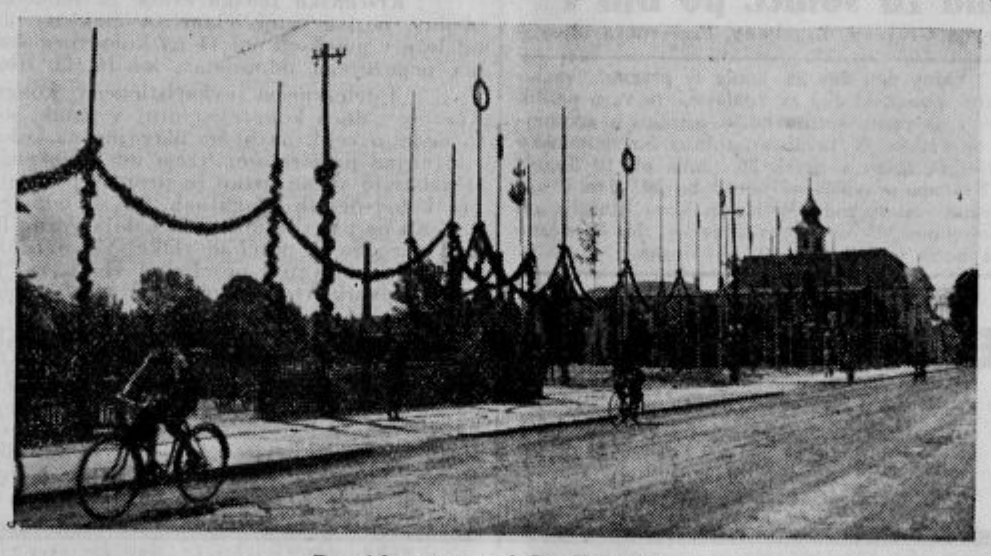

Dunajska cesta pri Sv. Križtofu

Izložba tvrdke Kette na Aleksandrovi cesti

*

Prihod prevzv. škofa dr. Josipa Srebrniča, predsednika stalnega odbora za evharistične kongrese v Jugoslaviji. Včeraj ob pol desetih dopoldne je prispel na ljubljanski evharistični kongres predsednik stalnega odbora za evharistične kongrese v Jugoslaviji, krški škof prevzv. g. dr. Josip Srebrnič. Na glavnem kolodvoru ga je v imenu ljubljanskega kongresnega odbora pozdravil njega podpredsednik g. dr. Matija Lavrenčič, sod. svet. v pok. z več člani kongresnega odbora. Prevzvišeni je ob prihodu izrazil najlepše nade za uspeh kongresa, ki ga slovenski narod pripravlja s toliko ljubeznijo in žrtvami.

Narodne noše pri sprejemu papeževega legata. Vljudno vabimo vse, ki se morejo udeležiti sprejema papeževega legata v narodnih nošah, da pridejo v petek 28. junija najkasneje do petih popoldne pred glavni kolodvor in se uvrstijo v špalir nasproti kolodvora.

Prehrana v Delavskem domu. Udeležence evharističnega kongresa, zlasti še vodje skupin opozarjamo, da lahko dobite prehrano vseh treh razredov (A, B in C) tudi v Delavskem domu na Gosposvetski cesti. Za skupine naročite hrano neposredno pri vodstvu kuhinje v Delavskem domu, najkasneje pa takoj pri vašem prihodu v Ljubljano. Hrana bo tečna in izdatna.

Kdor je zadnje dni naročil zasebno stanovanje pri stanovanjskem odseku, temu nismo mogli zaradi poznega časa poslati stanovanjske nakaznice, pač pa naj se zglasi ob prihodu v pisarni stnovanjskega odseka, Vzajemna zavarovalnica, Masarykova c. 12, pritličje.

— **Slava sveti hostiji. M. Elizabeta, O. S. Urs.** To knjigo naj vzame vsak udeleženec evharističnega kongresa s seboj kot spomin na vzvišeno evharistično slavje. Dobiva se v uršulinskem samostanu v Ljubljani in po vseh knjigarnah. Stane vezana 22 Din, broširana 15 Din.

François Mauriac:

Skrivnost velikega četrtka

Toda tudi Luther se glede Evharistije v bistveni točki ni ujemal s katoliškim naukom. Po njegovem pojmovanju se pri transubstanciaciji Kristusovo poveličano in povsod pričujoče telo le združi, spoji s kruhom in vinom, ne spremeni pa bistva (podstati) kruha in vina v bistvo svojega telesa. Poleg tega se ta pričujočnost Kristusova v kruhu in vinu ne ustvari izključno le z besedami mašnikovimi. Pri maši je po katoliških nazorih Jezus sam glavni duhovnik, ki izvrši — transubstanciacijo — mašnik mu je orodje in pomočnik, ki je na poseben način z njim združen. Po njem polje božanska moč, ki stori čudež premenitve bistva (podstati) kruha in vina v bistvo mesa in krvi Kristusove.

Po Luthrovem nauku se bistvo (podstat) telesa in krvi Gospodove le pridruži bistvu kruha in vina. Po naukih Cerkve se bistvo prvega spremeni v bistvo drugega. Le zunanja, prigodna svojstva ostanejo nespremenjena. To so oblika, barva in okus, ki se ne spremene. Toda »bistvo« se spremeni v resnično telo in kri Jezusa Kristusa.

V zanosnih, plamečih stikih je zapel sv. Tomaž o tej skrivnosti:

Molim Te ponižno, skriti Bog nebes,
ki v podobi kruha tajno bivaš res.
Duh moj ne dosega zdaj skrivnosti te,
verno pa uklonim svoje ti srce.

Tip, okus in vid na tebi moti se,
le iz poslušanja vera trdna je.
Jezus, kar beseda tvoja me uči,
je resnica božja, nič boli trdno ni

Skrit si bil na križu kakor Bog samo,
tukaj še človeka ne uzre oko;
vendar Bog in človek tukaj si navzoč,
prosim, kar je prosil ropar zdihujoč.

Tvojih ran ne gledam ko Tomaž nekdaj,
vendar, da si Bog moj, te spoznam sedaj.
Vedno bolj in bolj mi vero utrjuj,
upanje in ljubezen v srcu pomnožuj.

O spomin, ki kažeš smrt Gospodovo,
živi kruh, ki daješ hrano milostno:
Hrane moji duši vedno ti dajaj
in sladkost naj tvojo čutim vekomaj.

Daj krvi mi svoje, Jezus pelikan,
usmiljen me očisti mojih grehov ran,
saj zamore tudi ena kapljica
zemljo vso oprati grehov madeža.

Jezus, ki te gledam skritega sedaj,
prosim, želje vroče mi izpolni kdaj:
v raju mi odgrni mili svoj obraz,
srečen naj te v slavi gledam večni čas. Amen.

Je-li evharistična dogma neločljivo združena s skolastičnimi distinkcijami o substanci in formi? Pisec te knjižice se ne čuti poklicanega, da bi načenjal takšna vprašanja. Toda v tem oziru ne more dovolj toplo priporočiti lagodno pisanega in ne preobširnega delca o »A n g e l s k e m u č e n i k u« (Le Docteur Angélique), ki ga je nedavno izdal J. Maritain. Ta pisec je dognal v svoji knjigi, da si nobena človeška filozofija ne more lastiti naslova »katoliške filozofije«. Tomizem ni dogma, v kolikor je človeški nauk. Kajti vsaka resnica, ki se proglasi za dogmo, je že zaobsežena v zakladnicah razodetja. Ne gre torej, da bi zamenjavali verske resnice z modroslovnimi zaključki in formulacijami kakega bogoznanca — pa naj si bo to sam Tomaž Akvinski. Toda, če slišimo, kako toplo priporoča sv. Cerkev Tomaža Akvinskega, kako nujno, skoroda ukazujoče poziva, naj ga čitamo, tedaj si pač ne bomo pomišljali in bomo stopili k angelskemu učeniku (Doctor Angelicus), ki je obenem učenik sv. Evharistije (Doctor Eucharistiae). Nihče ni bolje opredelil nje bistva. Zato je tudi nihče ni umel častiti in moliti tako kot on. Njegove suhe filozofske definicije so dobile pesniškega izraza in zanosa v čudolepih stihih, ki iz njih sije in nas ogreva žar Tomaževega veleuma. To so Lauda Sion, »Pange Lingua«, »Sacris satemniis« in vse druge himne te prekrasne liturgije.

A še nekdo drugi je izpričal o sv. Tomažu prav to, kar vidi Cerkev v njem. Bil je to Kristus sam. Jacques Maritain pripoveduje o njem tole: »Nekoč so bogoslovni učitelji v Parizu vprašali sv. Tomaža za svet, kako naj uče o skrivnosti sv. Evharistije. On pa je položil odgovor najpoprej na žrtvenik oltarja in goreče molil pred razpelom. Bratje, ki so ga opazovali, so nenadoma uzrli na zvezku, ki ga je pisal, Kristusa samega, kako je stal pred njim. Slišali so te-le besede: ‚Dobro si pisal o zrakramentu mojega telesa in pravilno si rešil vprašanje, ki so ti ga stavili, kolikor je pač mogoče na zemlji doumeti to skrivnost...'

Kako za čuda trdno vero je imel Tomaž Akvinski v istinito pričujočnost Kristusovo v Najsvetejšem zakramentu! A kaj bi govorili o veri pri človeku, ki neposredno duhovno gleda, ki jasno doumeva skrivnosti in se zazira vanje? Prisluhnimo samo še njegovim poslednjim besedam, ki je z njimi počastil Rešnje Telo, katerega mu je prinesel duhovnik za sveto popotnico: ‚Prejeti hočem Tebe, ki si cena mojega odrešenja, popotnica za moje romanje. Iz ljubezni do Tebe sem proučeval krščanske skrivnosti, delal, propovedoval in učil. Nikdar ni sem ničesar govoril proti Tebi. Če pa sem kdaj govoril proti Tebi, sem bil v nevednosti. Nikoli trdovratno ne vztrajam pri svojih nazorih. In če sem kdaj učil zmote, prepuščam sv. Cerkvi, da jih popravi. V popolni poslušnosti in vdanosti do nje odhajam iz tega sveta.'

Ob smrtni uri se je Tomažu javila Evharistija kot resnična istinitost. Ni je na svetu stvari, ki bi bila istinitejša. Zato jo moramo brez pridržka pripoznati in verovati vanjo. Kdor jo enkrat z vsem svojim srcem in z vso dušo pripozna, zanj drobcena hostija ne bo več kamen spotike za vero, marveč hrana za njegovo vero. Sv. obhajilo bo zanj nekaj samo po sebi umevnega, nekaj nujnega (dočim je bil to prej njegov edini greh). Le v toliko, kolikor se bo vredno in častno udeleževal božje gostije, ki je pripravljena za reveže, se bo mogel oteti, če pridejo nadenj verski dvomi, če se mu naselijo v dušo tesnoba, strah in zmeda, če zadivja v njegovem mesu vihar strasti. Vprav tedaj, ko se zdi, da je že vse zgubljeno, se ne smemo odvrniti od Evharistije. Vprav tedaj, ko se zdi, da je vse zgubljeno, se moramo marveč hraniti z angelskim kruhom, če smo seveda v stanju posvečujoče milosti ali če smo si jo zopet pridobili. Pri tem pa ne smemo pozabiti na slovesno in večkratno obljubo Gospodovo. Evharistija še nikoli ni razočarala tistega, ki ji je v vsem zvest. Kristus nas nikoli prvi ne zapusti.

Bodimo veseli, da smo prišli na svet v dobi, ko je niso omračili mrki nauki o nezaupnosti in strahu glede pogostega sv. obhajila. Zahvalimo Boga, da je sv. Cerkev navdal z miselnostjo, v zmislu katere iskreno, nujno, da celo ukazujoče vabi katoličane, naj kar najpogosteje pristopajo k mizi Gospodovi.

(Dalje prih.)

Ljubljana v kongresnem razpoloženju

Mnogo odličnih in visokih gostov je že Ljubljana sprejemala in z vso gostoljubnostjo je to storila. Zato bi ne bilo nič posebnega, ako pripravlja tudi evharističnim romarjem ter odličnikom, ki se bodo udeležili evharističnega kongresa, prisrčen sprejem. A Ljubljana se zaveda, da ne gre za počastitev ljudi, temveč da bo evharistični kongres manifestacija vere in ljubezni do Kralja kraljev v sv. Rešnjem Telesu. Zato nikdar še ni bilo na delu toliko rok, ki bi krasile in venčale Ljubljano. Nikdar še ni bilo toliko plemenite tekme v delu za čim bolj praznično lice Ljubljane. To kar zadnje dni ustvarjajo aranžerji v trgovskih izložbah, je več kot zgolj strokovna sposobnost: to je ljubezen in navdušenje. Navodila kongresnega odbora za dekoracijo izložb so skoro dosledno vpoštevana. Le nekateri morda brez slabega namena kvarijo sicer lepi vtis s tem, da poleg kongresnih emblemov kopičijo v izložbe blago, ki nima z osnovno idejo dekoracije nikake zveze. — Ganljiva je skrb hišnih posestnikov za okrasitev hišnih fasad. Sleherna hiša hoče vstati za kongres v vsej lepoti in okrasju. — Udeleženci kongresa bodo v Ljubljani s te strani doživeli presenečeje za presenečenjem. Čast Ljubljani!

*

Ljubljana, 26. junija.

Današnji dan je pomenil med ljubljanskimi trgovci pravi dan tekmovanja, kdo bo priredil lepšo izložbo, posvečeno presv. Evharistiji. Povsod vidimo na delu aranžarje, ki v največ primerih z resničnim okusom dekorirajo izložbena okna z raznimi verskimi emblemi, s podobami in kipi Kristusa ter z evharističnimi križi. Težko bi bilo popisati vse najlepše izložbe, zato poleg onih, ki smo jih navedli včeraj, omenjajo le nekatere najbolj značilne:

V Šelenburgovi ulici je ganljiva izložba tvrdke Tičar, ki razstavlja ljubek kip Matere božje z Jezuščkom, vsa izložba pa daje nekak moderen, a vendar tudi star slovenski vtis. Krasno sliko Kristusa razstavlja v isti ulici tvrdka Meinl, enako se postavlja z lepo evharistično izložbo tvrdka Bonač, prav tako pa tudi vse trgovine v tej ulici. Na Marijinem trgu razstavlja tvrdka Šmalc zelo zanimiv gobelin zadnje večerje. Tvrdka Krisper ima v vseh svojih oknih evharistične križe. Prelepo evharistično okno ima tvrdka Miklavec. Stari in Mestni trg imata eno samo dolgo vrsto lepih evharističnih izložb. Omeniti moramo zlasti okusno izložbo trgovca s papirjem Bahovca. Trgovec Pavlin ima nad svojo trgovino velik križ, ki je ponoči razsvetljen. Mlaji so po cestah že vsi postavljeni ter imponirajo s svojim številom in okusno opremo. Danes so med drugim dekorirali očetje frančiškani svoj samostan in cerkev, enako so danes dekorirali z zelenjem, državnimi in papeškimi zastavicami stolnico. Z venci zelenja so dekorirani tudi stebri na mostu, ki veže Pod Trančo in Jurčičev trg. Pripravljajo se tudi okrasitve raznih javnih poslopij. Na delu so tudi že razni zasebni hišni posestniki, ki bodo svoje hiše okrasili z zelenjem, cvetjem in seveda z zastavami. Pred uršulinsko cerkvijo so danes že postavili oder za gledališke predstave, pred Križankami pa so že uredili trg za nastop pevskega zbora Pevske zveze. Za evharistični kongres si bo torej Ljubljana odela v kar najbolj svečano obleko!

Someščanom!

Bližajo se dnevi evharističnega kongresa, ko se bo v Ljubljani zbralo veliko število udeležencev iz vse naše domovine.

Vabim vse ljubljansko prebivalstvo, da izkaže gostom že tradicionalno pozornost in gostoljubje ter da kot viden znak tega okrasi svoje hiše ter razobesi v čast kongresa in njega udeležencem državne zastave na svojih hišah.

Predsednik mestne občine:
Dr. Ravnihar.

Kongresisti!

Tvrdka **Teokarović**

Vas opozarja na bogato zalogo svojih izdelkov, posebnost za vroče poletne dni je najhladnejša tkanina **fresko ali buret svila.**

Prodajalna: **Gradišče** nasproti drame.

Lekarniška služba ob dnevih kongresa

Zaradi velikega dotoka občinstva ob dnevih evharističnega kongresa je mestni fizikat določil sledečo lekarniško službo:

Dne 28. t. m. vrše dnevno službo vse lekarne, nočno službo pa lekarne dr. Kmet, Tyrševa 41, mr. Trnkoczyja ded., Mestni trg 4, mr. Ustar, Šelenburgova 7.

Dne 29. t. m. dopoldne so vse lekarne odprte. Popoldansko in nočno službo vrše mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva 20, mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta, dr. Kmet, Tyrševa 41, mr. Trnkoczyja ded., Mestni trg 4, mr. Ustar, Šelenburgova 7, mr. Sušnik, Marijin trg 5, mr. Hočevar, Celovška 62, mr. Bohinca ded., Rimska 31, mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Dne 30. t. m. imajo dnevno službo mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva 20, mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta, dr. Kmet, Tyrševa 41, dr. Piccoli, Tyrševa 6, mr. Bahovec, Kongresni trg 12, mr. Kuralt, Gosposvetska 10, mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta; nočno službo pa lekarne mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva 20, mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

Vprašanje starega pokopališča rešeno

Ljubljana, 26. junija.

Naš list je že obširno poročal o načrtih prof. Plečnika za preureditev starega pokopališča pri Sv. Krištofu, ki je bilo v zadnjem času opuščeno. Prof. Plečnik je projektiral na tem pokopališču veličasten »Hram slave« in park, ki naj bi bil obenem tudi nekak slovenski Pantheon. Med mestno občino, ki je na tem zemljišču zainteresirana, in med Pokopališkim skladom, čigar last je pokopališče in v katerim so zastopane vse mestne župnije, pa do včeraj ni prišlo do soglasja, kako naj se to vprašanje reši. Včeraj je bila na licu mesta komisija, pri kateri je bil dosežen popolen sporazum, ki ga pa mora seveda odobriti občinski svet. Mestne župnije, ki so lastnice pokopališča, so zastopali gg. župniki: kanonik dr. Klinar, Petrič, Finžgar, Barle in p. Zakrajšek. Mestno občino so zastopali gg. podžupan prof. Jarc, občinska svetnika Blagajne in Urbas, direktor Prelovšek ter več drugih mestnih uradnikov. V načelu je bil dosežen naslednji sporazum: Mesto dobi 30.000 kvadratnih metrov pokopališkega sveta, zato pa odstopi Pokopališkemu skladu 6000 kvadratnih metrov stavbišč za topničarsko vojašnico. Že dosedaj zaščiteni spomeniki se bodo posebej shranili ali v parku ali v Hramu slave ali v muzeju, enako pa tudi tisti spomeniki, ki jih bo še posebej določila mešana komisija. Čim bo ta sporazum odobril občinski svet, se bo lahko začelo delo za park. Park bodo delali brezposelni delavci, ki bodo plačani iz bednostnega fonda. Tako bo severni del mesta imel v nekaj letih krasen park.

*

⊙ **Mladini trgovskih, obrtnih in drugih strokovnih šol. Mladina trgovske akademije, trgovske, srednje tehnične in vseh strokovnih šol se vabi, da se udeleži skupnega sv. obhajila na Stadionu. Zbere se k skupnemu sprevodu v soboto, 29. t. m., ob pol 7 zjutraj na Miklošičevi cesti ob hišah od Delavske zbornice do Masarykove ceste.**

⊙ **Mladina ljubljanskih šol** naj opravi sv. spoved — če je še ni — kolikor mogoče, **danes!** Po vseh cerkvah so spovedniki na razpolago dopoldne in popoldne.

⊙ **Koncert »Ljubljane«** v petek, 28. junija se prične točno ob 9 zvečer. Konec ob pol 11. Brez odmora in brez uvodnega govora. Sodelujejo solisti kakor pri prvem koncertu.

⊙ **V petek zvečer je Ljubljančanom dovoljeno uživati mesne jedi.** Ljubljanski g. knezoškof je dovolil, da smejo v petek pri večerji vsi, ki bodo takrat v Ljubljani, domačini in tujci, uživati mesne jedi.

Očala za solnce po Din 1·—
Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5

⊙ **Vidov dan** dne 28. junija se praznuje vsako leto kot spominski dan za domovino in vero padlih borcev s slovesno službo božjo oziroma s spominskim opravilom. V tukajšnji stolnici bo spominsko opravilo za žrtve v petek 28. junija ob 10 dopoldne. Svečani pravoslavni obred bo isti dan v kapeli vojašnice vojvode Mišića in sicer liturgija ob 11 dopoldne. V evangeljski cerkvi bo slovesna služba božja isti dan ob 10.

Še nikdar

ni bilo tolikega povpraševanja po „Slovencu", kot bo to v prihodnjih slavnostnih dneh!

Cenjeni inserenti, upoštevajte to!

HÄNDL: MESIJA ORATORIJ

za soli, zbor in orkester

Velika dvorana „UNION" v Ljubljani

28. in 30. junija ob 21.

⊙ **Regulacija Ljubljanice.** V torek je bila na banski upravi običajna anketa za regulacijo Ljubljanice. Na tej anketi so zastopniki obravnavali razna važna vprašanja, kakor vprašanje poškodb hiš na obrežju Ljubljanice in vprašanje lastninskih pravic na zasebne parcele, ki segajo do Ljubljanice. Anketa je sklenila za ta vprašanja primerne sklepe.

⊙ **Na mest. žen. realni gimnaziji** je sklepna služba božja za šol. leto 1934/35 na Vidovdan, ob 8 v stolnici.

⊙ **Drž. osrednji zavod za ženski domači obrt v Ljubljani** priredi razstavo ročnih del od 28. junija do 3. julija 1935 na Novem trgu 4/I. Razstava je odprta od 8 do 12 in od 3 do 7 zvečer. Vstopnine ni.

⊙ **Združenje brivcev, frizerjev, lasničarjev, manikerjev in kozmetikov v Ljubljani,** obvešča cenj. občinstvo in člane, da bodo brivnice odprte v petek, 28. junija t. l. od pol 8—12 in pol 14—19, v soboto, dne 29. junija t. l. od pol 8—12 in pol 14 do 20. V nedeljo ostanejo obrati ves dan zaprti. — Odbor.

⊙ **Prodajalna Ničman,** Ljubljana, Kopitarjeva 2 nudi po najnižjih cenah zastavice v narodni in papeževi barvi in razno drugo okrasje.

⊙ **Posetnikom Evharističnega kongresa v Ljubljani** se posebno priporoča **gostilna v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12.** Jedi in pijačo bo prodajala tudi v paviljonu ob Stadionu vse dni kongresa.

⊙ **Za časa Evharističnega kongresa** smo znižali cene oblekam, perilu itd. 10—20%. Presker, Sv. Petra cesta 14.

⊙ **Za stroške kongresa** je poslala našemu listu znesek 300 Din tvrdka »Sloveniatransport« v Ljubljani.

Matura na mariborskih zavodih

Klasična gimnazija. Izmed 58 kandidatov je bilo na podlagi pismenega izpita oproščenih ustmenega izpita 12, pri ustnem izpitu jih je izdelalo 40, odklonjenih za tri mesece 5, odstopil eden. Ustmenih izpitov so bili oproščeni: Anžner Mirko, Bombek Josip, Čuješ Rudolf, Grešak Mihael, Gungl Stanislav, Peter Kartin, Leskošek Branko, Petrovič Anton, Reberšak Franc, Štular Franc, Tušek Alojz, Zagradišnik Franc. Poleg teh so napravili izpit: Bernobič Silvan, Bödendorfer Herbert, Breznikar Viktor, Cafuta Alojz, Favai Milko, Fekonja Franc, Gogala Franc, Gorjan Otokar, Gujznik Franc, Humar Josip, Jan Lovro, Kasesnik Ivan, Končan Oskar, Koželj Anton, Ledinek Alfonz, Lukan Rudolf, Marn Janez, Osterc Franc, Pajk Janko, Pabst Franc, Peterlič Olga, Pihler Marij, Potočnik Anton, Protner Jernej, Radej Josip, Rupena Gregor, Smolej Franc, Sovinšek Josip, Štefanec Anton, Tomašič Marijan, Verbek Viljem, Womer Ivo, Zakšek Anton, Žalik Martin, Žel Karel, Živkovič Simon, Žmavc Rado, Jenčič Vladimir, Majhenič Martin, Tuš Hinko (privatist).

Realna gimnazija. Pripuščenih k izpitu 52, oproščenih 7, ustmeni izpit izdelalo 31, za tri mesece odklonjenih 11, za eno leto 3. Oproščeni so bili ustmenega izpita: Bajt Franc, Letner Egon, Mravljak Ivan, Rakuša Rado, Pazdera Erna, Šarb Marija, Taufer Nikolaja. Ustmeni izpit so napravili: Badl Viljem, Baukart Vojmir, Burja Josip, Ekhardt Friderik, Glavnik Jožef, Golob Vladimir, Kos Anton, Kulovec Albert, Lepoša Štefan, Maroti Viljem, Pirnat Ciril, Pirša Andrej, Senekovič Sergij, Toth Božidar, Železnikar Vinko, Furlan Jelka, Golež Jerica, Peterin Dragica, Rakitevič Vilosava, Skaza Hermina, Gutman Jožef, Kolenko Ivan, Namestnik Matilda, Vahtar Boris, Jovanovič Velimir, Pichler Franjo, Tovornik Arnold, Veržun Ivan, Krepek Viktor, Skulj Boris, Vodopivec Danilo.

Državna učiteljska šola. Diplomski izpit je delalo 60 deklet in 27 fantov. Izdelalo je 22 fantov in 54 deklet, skupno 76. Ponavljalni izpit ima 5 fantov in 6 deklet. Za celo leto ni padel nobeden. Diplomski izpit so napravili: Bajec Adela, Butinar Vela, Filipič Zinka, Grejan Simona, Iglar Marija, Kikel Alojzija, Klement Zorka, Komelj Cvetka, Kompara Lavra, Kovačič Andrina, Krajnc Danica, Krolnik Vida, Peterc Marta, Petrovič Živa, Pihler Elfrida, Ritonja Emilija, Rjavec Marjeta, Senčar Slavica, Tajnik Božena, Tamše Ivanka, Vodenik Zdenka, Zakrajšek Božena, Zimič Zlatka, Blagovič Gizela, Blažič Dorica, Domiter Amalija, Fabiani Marija, Fink Vida, Hacin Anica, Hodnik Jožica, Hohnjec Mira, Hren Staša, Jančič Frida, Klun Olga, Koren Agata, Koštric Olga, Kozoderc Neža, Gabrijela Lippai, Maroh Milka, Matl Viktorija, Mencin Roza, Nachtigal Gizela, Napast Neža, Novak Pavla, Paglavec Stanka, Pernat Emilija, Pinter Julijana, Rogelj Pavla, Simončič Bogomila, Soukup Alda, Špindler Gizela, Tomažič Amalija, Zalezina Berta, Bakoš Ludovik, Barbarič Karel, Bella Norbert, Bibianko Alfred, Bibič Alfred, Duh Ivan, Duh Otmar, Glavan Alojz, Grohman Franjo, Jerin Marjan, Kocbek Janko, Kolar Josip, Kopriva Avgust, Kos Karel, Praper Josip, Drago Švarc, Švajger Viktor, Tittl Julij, Učakar Ernest, Vučak Štefan, Žorko Karel, Vršič Konrad.

Državna trgovska akademija. K izpitu je bilo pripuščenih 21, izdelalo je 19, odklonjena sta bila za tri mesece dva. Z odličnim uspehom je naredila izpit Tarman Genovefa. Maturirali so nadalje: Demšar Valter, Bele Marija, Jelenc Vera, Vodenik Marija, Zavodnik Berta, Hiti Marijan, Sluga Adolf, Usar Ferdinand, Lorber Anton, Čeh Ernesta, Hauptman Vida, Jakše Ljubica, Lindner Hildegarda, Pfeifer Danica, Kirchhof Herta, Fabijan Artur, Orel Franjo, Karničnik Anica.

☐ **Sprejem papeževega legata kardinala Hlonda** bo v petek po prihodu brzovlaka ob 13.38. Na peron bodo imeli dostop samo zastopniki ter predstavniki Cerkve, vojske, oblasti, duhovščine in katoliških redov, za društva pa samo oni zastopniki, katere so javila posamezna društva pripravljalnemu odboru. Društva, ki še svojih zastopnikov niso javila, morejo to zjemoma storiti še danes dopoldne.

☐ **Krščanska ženska zveza** za Maribor in okolico poziva svoje člane in članice, da se udeleže v petek ob pol 14 na kolodvoru sprejema papeževega odposlanca kardinala Hlonda.

☐ **Udeležencem evharističnega kongresa!** Ker bo v dneh kongresa, torej v petek, soboto in nedeljo velik naval na blagajne na kolodvorih, nujno priporočamo vsem udeležencem, naj si nabavijo vozne listke že preje v predprodaji pri kolodvorskih blagajnah, ki so odprte ves dan, ali pa pri »Putniku«, ki izdaja vozne listke za vse redne in posebne vlake. Vsi oni, ki nameravajo potovati s posebnimi vlaki, naj bodo na kolodvoru vsaj eno uro pred odhodom vlaka.

☐ **Dragocena pridobitev za naš arhiv** bi bile prekmurske arhivalije, ki so se svoječasno nahajale v Zala-Egerscegu in Sombathelyju, potem pa jih je Madžarska izročila nam ter čakajo sedaj že leto dni v Somboru na prevoz v Maribor. Arhivalij je cel vagon (48 velikih zabojev); obsegajo dragocene podatke o zgodovini Slovenske Krajine. Akt glede prevoza čaka že šest mesecev v notranjem ministrstvu na rešitev. Bilo bi v interesu spoznavanja naše kulture in našega Prekmurja, da banovinski arhiv v Mariboru sedaj pospeši akcijo za pridobitev omenjenih arhivalij.

☐ **25-letnico mature** so praznovali v torek v Mariboru maturanti mariborske gimnazije iz l. 1910. Zjutraj so imeli v Alojzijevi cerkvi sv. mašo, ki jo je daroval župnik Slavič iz Kostrivnice. Od 34 takratnih maturantov se je udeležilo proslave 16, od tega 9 zdravnikov. Pri komerzu so govorili sklicatelj dr. Marinič, polic. svetnik dr. Hans Karl in prof. Fink iz Gradca.

Proti potenju „Borosan" à Din 8·—
Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

☐ **Nova duhovna svetnika.** Za duhovna svetnika lavantinske škofije sta bila imenovana bogoslovni profesor **dr. Vinko Močnik** in spiritual **Anton Karo.**

☐ **Vidov dan.** Jutri na Vidov bo v stolni in mestni župni cerkvi ob 10 pontifikalni rekvijem z Libero za vse, v bojih za vero in domovino padle junake. Za časa službe božje, od 10 do 11 so trgovine v mestu zaprte.

☐ **Popravljamo.** »Ponedeljski Slovenec« je objavil 24. junija med mariborskimi vestmi, da se je udeležil telovske procesije tudi predsednik KA Jerebič. Naprošeni smo in radi objavljamo, da g. Fran Jerebič ni predsednik KA za lavantinsko škofijo, ker je to mesto odložil.

☐ **Ugodnosti za inozemske turiste.** Tujskoprometna zveza v Mariboru je dobila obvestilo, da lahko izdajajo obmejni policijski komisarijati turistične vizume na meji za znižano ceno 10 Din in sicer onim tujezemskim turistom, ki zaradi oddaljenosti niso mogli dobiti vizuma pri našem konzulatu. Odredba je izredne važnosti zlasti za Maribor.

Kulturni obzornik

Razstave sodobne cerkvene umetnosti namen in pomen

Razstava se prireja s temle namenom: pokazati na razstavljenih predmetih razvoj naše novejše cerkvene umetnosti. Hkrati bo pa iz tega razvoja morda vsaj nekoliko zaznati smer, v katero bo naša umetnost v bodočnosti šla.

Eno je iz vsega razstavljenega jasno mogoče videti: da svojsko slovensko cerkveno umetnost imamo; umetnost, ki v zboru vesoljne cerkvene umetnosti kaže svoje lice; umetnost, ki mednarodno vsebino cerkvene umetnosti bistveno dopolnjuje.

Saj na razstavi ne bo vsega, kar je za našo novejšo cerkveno umetnost važno; ne bo stavb, ki jih hvali tujina in dom, ne bo oltarjev, tabernakelj komaj eden; koliko slik visi po cerkvah in stanovanjih, da ne govorim o freskah — kako bi le te pokazali?! Razstavljeni bodo tudi načrti za novo župno cerkev sv. Družine v Mostah.

Vendar pa bo videti toliko, da bo vsak obiskovalec mogel spoznati, da je naša cerkvena umetnost rodila toliko res l e p e g a, da je moremo biti veseli in nanjo kar ponosni. Mikavna bo za strokovnjaka, umetnika, še bolj za umetnostnega zgodovinarja, ki bo dela presojal z ostrino svojega znanja; pa prav tako ali še bolj bodo razstavljene umetnine razveseljevale oko in srce preprostega gledalca, ki mu neposrednega užitka lepote ne bo motilo nikako zgodovinsko ali estetsko znanje.

Marsikateremu obiskovalcu se poderejo predsodki proti »moderni« umetnosti, ko bo videl resnično lepe reči na najrazličnejši način obdelane. Marsikdo teh, ki še vedno prezirljivo govore: Kaj bo moderna umetnost! V cerkveni rabi veljajo stari preskušeni slogi! — bo po razstavi morda sodil, kakor tisti, ki je naročil kelihe, pa se z vso silo branih »modernih«. Ko so mu pa tak kelih, čigar risbo je prej zavrgel, pokazali, je vzkliknil: »Saj to je pa visoka pesem na sv. Rešnjo kri!« Saj starejši slogi izpočetka tudi niso bili v cerkveni rabi preizkušeni; nekateri so bili deloma, drugi kar celoma vzeti iz svetne rabe — pa jih je Cerkev po nadarjenih umetnikih sijajno usposobila za svojo bogoslužno rabo.

In še nekaj zelo važnega bodo obiskovalci videli: da se s skromnimi sredstvi, s skrajno preprostim oblikovanjem in z majhnim denarjem dajo doseči nepričakovano lepi, plemeniti, umetniško visoko pomembni predmeti. Za marsikoga, ki takih nvejših reči ni imel prilike videti, utegne razstava postati razodetje.

Seveda vsa dela ne bodo na enaki umetniški višini. Nekaj bo tudi tega, kar spada na mejo med umetnostjo in obrtjo; tako, da bo vsakdo lahko videl vsa pota: nekatera usmerjena proti najvišjim strminam, nekatera za zložno se pomikajoča po bolj ali manj utrtih kolesnicah. To moramo pripomniti, da ne bo kdo motreč razstavo menil, da so vsi predmeti samo zato, ker so na razstavi, že kar najvišje usmerjena umetnostna dela.

In še eno upa razstava: da bo pri mnogih pregnala strah pred besedo umetnik. Menda poslej ne bomo več brali naslovov: Gospodje, varujte se umetnikov! — Vse, kar je v umetnosti res lepega, pomembnega, so ustvarili ljudje, ki so imeli umetniški čut in dar in so si povrh pridobili še umetnostno znanje in spretnost. Saj umetnik res da ni nezmotljiv. Pa je le res, kakor je nekoč rekel znan katoliški javni delavec: »Če ti čevljar kdaj čevelj narobe naredi, da te žuli, ali poslej ne boš nobenega čevlja več dal delati čevljarju ali pojdeš ponj h kovaču ali tesarju?...

Razstava bo pri uršulinkah; dohod s Kongresnega trga, na glavni porti.

Otvori se slovesno v petek 28. junija ob 11 dopoldne.

Knjiga o slovenski Koroški

Kulturna in cerkvena zgodovina spodnjega Roža :dekanija Borovlje. Štefan Singer, župnik in dekan v Kaplji ob Dravi (Koroško)1934. Samozaložba.

Bogato zgodovino ima slovenska Koroška. Pa je malo znana, ker je tako skromno število onih, ki so odkrivali s skrbjo in ljubeznijo njene bogate zaklade. Že dolgo let ni izšlo nobenega zgodovinsega dela o slovenski Koroški. Zato je marljivi slovenski zgodovinar na Koroškem začel izdajati v koroškem nabožnem listu »Nedelja« zgodovinske članke o cerkvah in gradovih na slovenskem Koroškem, kar je leta in leta kot župnik v Logivasi in dekan in škofijski svetnik v Kaplji ob Dravi z neutrudljivo marljivostjo nabral. Hotel je, da slovenska Koroška s svojo častitljivo zgodovino vstane pred našim ljudstvom. Leta 1934 je na splošno željo (glej uvod) izdal prvo knjigo svojega bogatega zgodovinskega gradiva o dekaniji Borovlje. Knjiga ima 343 strani in 69 podob in obravnava predkrščansko dobo, zgodovino cerkev in župnij, sodnijstvo na Humberku, bojni dogodki v Rožu, železna industrija v Spodnjem Rožu in šolstvo. Da je pisana v nemškem jeziku, je razumljivo radi tega, ker je namenjena tudi šolam in orožniškim postajam torej večjemu krogu bralcev in odjemalcev na Koroškem. Veliko zanimivega in z velikim trudom zbranega gradiva, ki je ponazorjeno z lepimi slikami. Hvaležni moramo biti dekanu Singerju za večletni trud, ki je za temeljito delo bil potreben. In če bodo izšle še nadaljnje knjige o drugih dekanijah slovenske Koroške, bomo imeli lepo delo iz spretne roke priznanega slovenskega zgodovinarja na Koroškem. Knjigo vsem, ki hočejo slovensko Koroško poznati in razumeti, toplo priporočamo.

Moste pri Ljubljani

Zbirališče za odhod h glavnim kongresnim prireditvam bo igrišče Salezijanskega mladinskega doma. Tekom današnjega dneva bo krajevni pripravljalni odbor dostavil na dom še poseben letak, da bo vsak točno vedel, katerih prireditev in kdaj se udeležimo.

Sveto spoved opravite vsi že pred kongresom! V Salezijanskem mladinskem domu so gospodje vedno na razpolago, zlasti pa zjutraj in zvečer.

Kamnik

Krožek prijateljev Francije je imel redni letni občni zbor. Izvoljen je bil dosedanji odbor s predsednico go. prof. Klavdijo Gabrijelčič-Žvokljevo. Krožek bo tudi letos priredil počitniški kurz za dijake srednješolce. V ponedeljek 1. julija je prvi sestanek v krožkovih prostorih v Kamniškemu domu. Dijaki pridite!

Kronika. Državno tožilstvo v Ljubljani je vložilo tožbo zoper tajnika okr. cestnega odbora v Kamniku g. Janka Humarja in Sevnika Franca, šol. upr. v Zg. Tuhinju pri Kamniku, zaradi nastopanja pri ponovnih obč. volitvah 24. junija 1934 v občini Kamniška Bistrica. Prvi je bil predsednik volivnega odbora, drugi vodja volivnega zapisnika. — Nove volitve bodo 7. julija t. l.

Odlok g. bana Dinka Puca

Pripravljalni odbor za ustanovitev društva Prosvetna zveza v Mariboru je prejel naslednji odlok, ki je bil vročen prof. g. dr. J. Hohnjecu dne 21. junija:

»Kr. banska uprava Dravske banovine. II-2 No. 284-4. Ljubljana, dne 18. junija 1935. Pripravljalnemu odboru za ustanovitev društva »Prosvetna zveza v Mariboru«. V roke g. dr. Jos. Hohnjecu, profesorju bogoslovja v Mariboru. — Na podstavi § 4 zakona o društvih, shodih in posvetih od 18. IX. 1931 se prepoveduje ustanovitev društva »Prosvetna zveza v Mariboru«. Razlogi: Vsi predlagatelji so bivši odborniki upravnega odbora Prosvetne zveze v Mariboru, ki je bila s tuk. odločbo II-2 No. 927-1 od 17. II. 1933 razpuščena radi prekoračenja statutarnega delokroga in ravnanja zoper državni red, prvi podpisnik pravil je bil celo predsednik te razpuščene Prosvetne zveze. Z ozirom na to je gotovo, da gre v konkretnem primeru za obnovitev razpuščene Prosvetne zveze, kar bi pomenilo izigranje razpusta ter se radi tega ne more dovoliti ustanovitev novega društva. Zoper to odločbo je dopustna pritožba na ministrstvo za notranje posle; pritožbo, kolekovano s kolekom za 20 Din, je vložiti pri tukajšnji kr. banski upravi v roku 15 dni po dnevu prejema te odločbe. Vrača se en izvod neodobrenih pravil. Taksa Din 20 za to odločbo je plačana in na spisu predpisno razveljavljena. Ban: Dr. Dinko Puc.«

Zoper odločbo bana se bo vložila pritožba na ministrstvo za notranje posle.

Veliki evh. koncert Pevske zveze

Na sporedu koncerta Pevske zveze je kot zadnja točka daljša kantata »Križu povišanemu«. Silvin Sardenko je že pred več ko 20 leti zložil to himno, naš mojster Stanko Premrl, ki je pesem ves čas hranil, je porabil priliko in izlil v pesem toliko pobožne miline, toliko svetniško ožarjene umetnosti, da pesem, ki ni za pevce lahka, vžge pevce in jim ne da miru, vedno rajši jo pojo.

Uvodni motiv, ki se v pesmi večkrat ponavlja, je zasnovan prav v ljudskem, priprostem tonu. Sledi mu ritmično zelo razgiban stavek, ki mu ne manjka niti težjih hromatičnih mest. Zbore pa je pesem tako zajela in jim tako k srcu prirasla, da jo pojo ponekod brezhibno kar na pamet.

Delitev zbora v malega in velikega, ki si, primerno vsebini, snov delita med seboj, pa dramatiko pesmi zelo poveča in je posebno lepo slikana mena mešanega in ženskega zbora: »Na Golgoti tvoj močni duh po solzni je dolini spet zadehtel...«

Izredno lep je pa sklepni verz: »O sveti križ, visoka čast, ti naša si najlepša last!« Ves zbor se ubere v osmeroglasnih harmonijah in v krasno prelivajočih se akordih izčrpa svoje zadnje navdušenje, svojo najglobljo ljubezen do križa.

Vstopnice za koncert so v prodaji v unionski trafiki in v trafiki na Tyrševi (Dunajski) cesti 17. Kdor naroči vstopnice po pošti, jih bo dobil popoldne 29. junija v trafiki na Tyrševi cesti, zvečer pa samo pri blagajni v Vegovi ulici.

Pevcem sporočamo, da še ni rešitve naše prošnje. Pri železniških blagajnah naj povprašajo, če ne bo prej nič objavljenega, ter si kupijo običajno železniško »Povlastico« za 5 Din. Vozovnice v Ljubljani ne oddajte. Vse drugo boste izvedeli pri vaji.

Dohod h koncertu PZ bo samo iz Vegove in Gosposke ulice ter z Novega in Napoleonovega trga.

Skupna vaja bo v Kersnikovi ulici, vhod z Gosposvetske ceste pri restavraciji Slamič. **Točno vsi!** Kdor bo zamudil, ne bo mogel sodelovati.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Strela udarja

Reteče pri Škof. Loki, 26. junija.

Včeraj, dne 24. junija, okoli 16 je bila pri nas strašna nevihta. Ploha dežja se je vsula, grmelo in treskalo je, strela je udarila v tri hiše, ki so zunaj Godešiča. V eni je ubila kravo, v drugi je omamila hlapca, v tretji pa gospodinjo, ki je morala iskati zdravniške pomoči. Ker ljudi ob košnji marsikod ni nič pri domu, je tudi neki tat šel krast v dve hiši; v gostilno in eno večjo kmetijo. Ukradel ni veliko. Opomin, da dandanašnji ni varno pustiti hiš brez varuha; vsaj kakšen otrok naj bi bil pri domu.

Kočevje, 25. junija.

V ponedeljek je tu divjala huda nevihta. Med bliskom in gromom je udarila strela v hlev rudarja Ivana Jajtiča iz Kočevja 162 in ubila ondi njegovo edino kravo. — Istočasno se je na sejmišču pasel konj cigana Toneta Hudoroviča, ki je malo prej brezuspešno prodajal svoje kljuse. Med nevihto pa mu ga je tudi ubila strela.

Naročite takoj

slavnostne izdaje „Slovenca“ pri Vašem prodajalcu! Pozneje Vam ne bo mogoče postreči!

Koledar

Četrtek, 27. junija: Hema (Ema), vdova; Ladislav, kralj.

Novi grobovi

† V Ptuju je umrl v torek 25. junija ponoči vpokojeni davčni nadupravitelj Franc Laibacher. Pokojnik je bil v mnogih krajih, kjer je služboval kot davčni uradnik, znan in spoštovan. Zadnje njegovo službeno mesto je bil Ptuj, kjer je ostal do vpokojitve. Bil je zaveden katoličan. Pogreb bo v četrtek 27. junija ob 17 iz hiše žalosti Minoritski trg 7 na mestno pokopališče. Naj počiva v miru! Žalujočim naše iskreno sožalje!

Osebne vesti

= **Imenovani** so bili: Za suplenta-veroučitelja: Peter Eržen, kaplan v Sostrem, za drž. realno gimnazijo v Kočevju; in Janko Sedej, kurat v umobolnici na Studencu, za I. drž. realno gimnazijo v Ljubljani; za veroučitelja-pripravnika na drž. narodni šoli v Mostah pri Ljubljani: Jožef Premrov, kaplan v Sodražici, in Janko Žagar-Sanaval, kaplan na Jesenicah; Andrej Klobasa, duhovnik lavantinske škofije, za honor. ban. duhovnika v umobolnici na Studencu; Franc Jeglič, kaplan na Trati, za upravitelja te župnije, in Franc Šušteršič, župnik v Selcih, za ekskurendo-upravitelja župnije Bukovščica.

= **Na oddelku arhitekture Češke tehnike v Pragi** je bil diplomiran z odliko inž. Stanko **Murko,** bivši predsednik Slovenske dijaške zadruge v Pragi. Čestitamo!

= **Promocija.** V petek ob 11 bodo v zborični dvorani ljubljanske univerze promovirani za doktorje prava gg. Drnovšek Ljubomil iz Trsta, Kregar Franc iz Štepanje vasi, Marčič Veljko iz Splita, Škerl Bogdan iz Gotne vasi in Zega Božidar iz Kanala ob Soči! Čestitamo!

= **Diplomiran** je bil 24. t. m. na juridični fakulteti ljubljanske univerze gosp. Belšak Ciril iz Ptuja. Iskreno čestitamo!

— **Proti zaprtju, motnjah in prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franz Josef grenčice.** Odobr. od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. maja 1935.

Dr. Gregor Krek - 60letnik

Enemu najbolj učenih predstavnikov slovenske znanosti, g. univ. prof. dr. Gregorju (Gojmirju) Kreku, človek na videz res ne bi prisodil, da je danes dočakal svojo 60 letnico. Še vedno prožen v koraku in živahen v besedi, kadar razlaga svojim dijakom skrivnosti, recimo germanske zakonodaje, izgleda dr. Krek mnogo mlajši. Prav je, da se ga ob njegovem jubileju — brez njegovega privoljenja — spomnimo nekoliko tudi mi, saj je dr. Krek s svojim delom zapisan tako v zgodovino slovenskega juridičnega znanstvenega preiskavanja, prav tako pa tudi v slovensko glasbeno ustvarjanje.

Dr. G. Krek je sin znanega slavista, profesorja na graški filozofski fakulteti dr. Gregorja Kreka, ki je bil v prejšnjem stoletju znan tudi kot slovenski pisatelj in pesnik. Današnji jubilant se je rodil dne 27. junija 1875 v Gradcu ter je tam dovršil gimnazijo in jus. Promoviral je l. 1898. Služboval je na raznih mestih, po večini v sodni službi ter je bil l. 1907 imenovan za dvornega tajnika, leta 1918 pa za višjega sodnega svetnika v Ljubljani. Tedaj je bil imenovan za sodnika Stola sedmorice v Zagrebu, vendar pa je to mesto odklonil, ker je postal redni profesor za državljansko in rimsko pravo na slovenski univerzi ter je v tej funkciji ostal do danes.

Očetova vsestranska vzgoja ga je že zgodaj privedla do literarnega dela. Pisal je mnogo podlistkov v razne nemške liste, marljivo prevajal na nemški jezik slovenske pesnike, kakor Levstika, Jenka, Gregorčiča in Aškerca.

Najbolj važno je njegovo delo na glasbenem polju. Če imamo Slovenci svojo glasbeno literaturo in dovolj komponistov, se moramo predvsem zahvaliti današnjemu jubilantu. Ne samo kot odličen skladatelj, temveč predvsem kot izdajatelj »Novih akordov« (od leta 1901 do leta 1914), si je za slovensko glasbo pridobil nesmrtnih zaslug.

Preskromen prostor imamo, da bi mogli ob današnjem jubileju dostojno oceniti delo dr. Kreka. Omeniti pa moramo zlasti njegovo delo na polju pravne znanosti. Nešteto del, razprav. publikacij itd. je izšlo izpod njegovega peresa. Njegovo delo na pravnem polju cenijo enako inozemski kakor domači juristi. Ni nam treba še posebej poudarjati, da je dr. G. Krek izvrsten vzgojitelj našega pravnega naraščaja.

Dr. Gregorju Kreku kličemo: Ad multos annos!

Ostale vesti

— **Danes do 12. ure opoldne še lahko sprejemamo oglase za jutrišnjo prvo slavnostno številko. V popoldanskih urah bomo mogli sprejeti le nujna neodložljiva naznanila in male oglase. — Za sobotno in nedeljsko izdajo sprejemamo oglase tudi še jutri dopoldne.**

— **Stanovsko zborovanje učiteljstva** bo v nedeljo ob 8 v **Akademskem domu — za učitelje,** v kapelici **Vzajemne zavarovalnice za — učiteljice,** tedaj ravno nasprotno, kakor je poročal Slov. učitelj.

— **»Spominčki na kongres«.** Zvedeli smo, da že hodijo po deželi prodajalci raznovrstnih spominčkov na kongres, ki trdijo, da gre ves, ali del čistega dobička v korist kongresa. Ti prodajalci svojo — navadno manjvredno — robo kar vsiljujejo. Pripravljalni odbor doslej ni pooblastil za slične prodaje nikogar in jih tudi v bodoče ne bo. Zato je trditev teh razprodajalcev, da gre dobiček za kongres, navadna laž. Kdor vas bo prišel nadlegovat s tako lažjo, mu pokažite vrata!

— **Dolenjska za II. evharistični kongres.** Med številnimi evharističnimi križi, ki so jih postavili pobožni Dolenjci v čast presvete Evharistije, in dolgi vrsti, ki bo prišla na II. evharistični kongres v Ljubljano, se je na lep način izkazala tudi priznana keramična tvornica gosp. Jos. Klemenčiča iz Novega mesta, ker je umetniško izvršila krasno spominsko plaketo z napisom pomembnih dni, isto tako lep škropilnik, ki naj ima mesta v vsaki slovenski krščanski hiši. Spominki se bodo dobili za čas kongresa v nakup po zelo ugodni ceni.

Vaši otroci morajo biti na zraku!

Zrak in solnce dajeta zdravje. Poslušajte nasvet! Zavarujte kožo Vaših malih z Nivea-creme, ker ta pospešuje tvorbo pigmenta, ki je najboljša in najbolj naravna zaščita za človeško kožo

NIVEA-CREME

— **Pet evharističnih križev v Tržišču na Dolenjskem.** Tudi pri nas vlada veliko zanimanje za II. evharistični kongres v Ljubljani. Kot pripravo smo imeli v postu tridnevne duhovne vaje, ob sklepu dne 31. marca pa smo postavili in blagoslovili na šenturškem hribu prvi evharistični križ. Ker pa ta križ, četudi na najbolj vidni točki postavljen, vendar ni bil v naši tako obsežni fari viden vsem faranom, zato so okoličani Kovačevega hriba na svojem hribu postavili drugi evharistični križ, njihovi sosedje z Vozanka pa tretji, ki sta bila oba blagoslovljena na velikonočni ponedeljek, 21. aprila. Ojunačili so se še Gabrijelci in postavili na hribu nad svojo cerkvijo v Gabrijelah četrti evharistični križ, ki je bil blagoslovljen na belo nedeljo 28. aprila. Končno so pa še prebivalci Vrhka 19. maja postavili svoj križ na Vrhku. Tako imamo torej v naši župniji pet evharističnih križev, znamenja naše globoke verske vneme. Na kongres nas pojde do 160, od tega mož in fantov nad polovico. Tudi otroci bi radi šli na mladinsko prireditev, žal, da imamo tako nerodne železniške zveze, da nam tega ni mogoče; imeli pa smo zato preteklo nedeljo, 23. junija malo evharistično prireditev ob priliki prvega sv. obhajila, ko je prejelo prvič evharističnega Jezusa 19 dečkov in 27 deklic, v cerkveni dvorani.

— **Opozorilo.** Vsi, ki se udeleže **službe božje po vzhodnem obredu** pri Sv. Petru dne 29. junija ob 8 zjutraj, ali koncerta zagrebškega **Ciril-Metodovega kora v frančiškanski cerkvi** dne 29. junija zvečer, naj si nabavijo knjižico **Liturgija sv. Janeza Zlatousta.** V knjižici je kratek pouk o vzhodni mašni liturgiji in staroslovensko liturgično besedilo, ki se pri sv. maši poje, obenem s slovenskim prevodom. Za koncert v frančiškanski cerkvi velja ta knjižica kot program; drugega programa ne bo. Knjižica stane 4 Din in se dobi v Jugoslov. knjigarni, v knjigarni Glasbene Matice, pri »Novi založbi« in pri Ničmanu. Ker zaloga ni velika, naj si jo vsak pravočasno oskrbi.

— **Volitve za jesen** . . . . . Lutz

— **Francoski pisatelj o Ljubljani.** Meseca marca tega leta je bil v Ljubljani znani francoski pisatelj in dramatik Carles Oulmont. Takrat je predaval v ljubljanskem francoskem institutu. V velikem pariškem tedniku »Vendemiare« objavlja sedaj Oulmont veliko reportažo o Ljubljani. Velik vtis je nanj napravila Ljubljana kot značilno katoliško mesto. Dalje piše mnogo o pesniku Otonu Župančiču, o našem nebotičniku in o našem gledališču.

Sorella!! brezplačni vzorci!

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

— **Gojenke Marijinega doma v Kočevju** so priredile v nedeljo zvečer prav dobro uspelo zaključno šolsko prireditev. Učenke meščanske šole so igrale igro »Grudiva«, ki je vsem zelo ugajala. Ljubek je bil tudi nastop otroškega vrtca. Isti dan je zavod priredil zanimivo razstavo ročnih del deklic meščanske in osnovne šole in otroškega vrtca.

— **III. državna realna gimnazija v Ljubljani.** Pri višjem tečajnem izpitu je predsedoval ministrski odposlanec gosp. Breznik Josip, načelnik prosvetnega oddelka kraljevske banske uprave Dravske banovine. K izpitu se je prijavilo 38 rednih učencev ter dva privatista. Zrelostni izpit so napravili: Ambrož Feliks, Bačer Karel, Bole Ivan, Bonač Marijan, Bratož Stanislav, Čuden Drago, Demšar Gojmir (oproščen ustnega izpita), Ferjan Vitomir (opr. ust. izp.), Ferlan Maks (opr. ust. izp.), Fettich Mirko (opr. ust .izp.), Filipec Ludovik, Golia Ludovik, Hervatin Konrad, Heybal Oskar (opr. ust. izp.), Hubad Samo (opr. ust. izp.), Jakopič Albert, Kernc Alfonz (opr. ust. izp.), Keršič Franc, Kranjc Janez, Lamut Bogdan, Lapanje Boris, Lenart Franc, Luckmann Herbert, Majcen Dušan, Oblak Lenart, Polšak Friderik, Požar Danijel, Prezelj Franc, Slokan Herman, Steska Branimir, Teger Emil, Zorec Franc. Privatni dopolnilni višji tečajni izpit sta napravila Jeremejev Sergej in Koršič Mirko. Popravni izpit bo delalo v avgustu šest učencev.

— **Agitacija za zimo** . . . . . Lutz

— **Na novo ustanovljeni drž. meščanski šoli v Litiji** bo po odredbi banske uprave začasno vpisovanje v ponedeljek, 1. julija od 8—12. Pravico do vpisa imajo učenci in učenke osnovnih šol, ki so dovršili 4. oziroma 5. razred, ki ne bodo septembra t. l. prekoračili 14. leta starosti in bivajo v upravnih občinah litijskega sodnega okraja. Oni, ki se nameravajo vpisati, naj prinesejo s seboj samo zadnje letno spričevalo. Prijave in davčna potrdila bodo predložili šele jeseni, ko bodo definitivno vpisani.

— **Krekova mešč. gospodinjska šola v Šiški, Ljubljana VII s pravico javnosti.** Gospodinjska šola traja eno šolsko leto, ki se prične 1. oktobra. Sprejemajo se notranje in zunanje mladenke od 16. leta dalje. Vpisnina 50 Din, mesečnina za notranje 600 Din, za zunanje 300 Din. Priglasiti se je do 30. septembra t. l. Prospekti na razpolago. Poleg teh se sprejemajo tudi učenke za višjo gospodinjsko izobrazbo v 4 letno učno dobo in končnim diplomskim izpitom. Sprejemajo se pa samo notranje učenke in se zahteva za predizobrazbo nižji tečajni izpit na meščanski šoli ali gimnaziji. Vpisnina 600 Din, mesečnina 700 Din. Priglase sprejema upraviteljstvo zavoda do 15. avgusta t. l.

— **Slavnostna razsvetljava in beneška noč na Bledu** sta na Vidovdan ob 21. Za prireditvi vlada veliko zanimanje.

— **Vsaka dama** ima ugodno priliko kupiti do 15. julija slamnik z 20% popusta. Salon Anita, Ljubljana, Krekov trg 10.

— **Christofov zavod** — Privatna trgovska šola, Ljubljana, Domobranska 15, vpisuje julija, avgusta, septembra. Šolnina 120 Din, vpisnina 30 dinarjev. Pričetek šolskega leta 1. oktobra. Zahtevajte brezplačne prospekte.

— **Za dekoracijo** oken Vam nudi papeške in državne zastavice in lampijone tvrdka M. Tičar, Ljubljana, Šelenburgova ul. 1 in Sv. Petra c. 26

— **Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.**

Zdravje je važnejše kot užitek!

a

Radenska

znači zdravje in užitek!

Osvežuje, krepi kri in telesne sokove.

Eno srce — ena Radenska.

Celje

⁂ **Višji tečajni izpit na celjski državni realni gimnaziji** se je vršil od 16. do 25. junija. K izpitu se je prijavilo 31 kandidatov in kandidatinj. Vsi so višji tečajni izpit uspešno dovršili in sicer: Beve Rihard, Crkvenik Gregor, Didek Jože, Dreu Bogomir, Fink Emil, Fischer Franc, Gorečan Josip, Grobelnik Avgust, Hrček Alojz (opr. ust. izp.), Hribernik Ivan (opr.), Jerin Marija, Kač Alojzij, Kalan Majda, Lavrenčič Estera, Nedoh Franc, Pešec Franc, Plajh Avgust, Povh Ivan Prekoršek Branko (opr.), Prodnik Mirko, Rozman Karel (oproščen), Safonov Nikolaj, Savelli Viljem, Štern Viljem (opr.), Šubic Erna, Šubic Mario, Umek Brunon, Vrabič Olga (oproščena), Vrečer Karel, Vidmar Konrad, Zalokar Srečko (opr.), Žagar Dušan.

⁂ **K nižjemu tečajnemu izpitu** na drž. realni gimnaziji v Celju je bilo pripuščenih 114 učencev in učenk. Na podlagi letnih ocen je bilo oproščenih 36 učencev in učenk. Nižji tečajni izpit so uspešno dovršili 104 učenci in učenke, 9 jih ima popravni izpit, 1 padel za eno leto.

⁂ **Naval na gimnazijo.** Na celjski drž. realni gimnaziji se je prijavilo za sprejemni izpit dne 27. junija 245 učencev in učenk. To je najvišje število novincev, ki ga dosedaj zaznamuje celjska gimnazija.

⁂ **Udeležencem evharističnega kongresa.** Vozne listke za železnico naj si občinstvo po možnosti nabavi že v predprodaji pri »Putniku« ali na kolodvoru, da ne bo v zadnjem trenutku prevelikega navala pri blagajni. Prav tako naj si preskrbe vsi istotam tudi železniške legitimacije.

⁂ **Podružnico Narodno-obrambne organizacije** mislimo ustanoviti danes zvečer v Celju. Kdor pozna naše žalostne celjske razmere, bo pač pritrdil, da je taka organizacija za Celje nujno potrebna, ker je zadnji čas, da pridemo tudi pri nas do jasnosti glede vseh takih vprašanj in mislimo, da bi bila prav ob današnji priložnosti zelo lepa prilika, da bi si pogledali malo iz oči v oči in si izprašali vest, koliko je tudi ta ali oni 100% slovenski nacionalist kriv teh razmer.

Ptuj

Evharistični kongres v Ljubljani. Tudi v Ptuju in njega okolici je veliko zanimanje za evharistični kongres, ki se vrši prih. nedeljo v Ljubljani. Pri žup. uradu Sv. Petra in Pavla v Ptuju se je dosedaj prijavilo nad 100 oseb, ki se želijo udeležiti kongresa. Občinstvo se obvešča, da se dobe tozadevne knjižice pri župnih uradih.

Slovenske gorice

Ječmen kaže dobro. Veliko je veselje kmetov v Slov. goricah, da kaže letos ječmen zelo dobro, in vse izgleda, da ga bo več kakor druga leta. Že dolgo ni imel ječmen tako lepo razvitega klasja, kakor letos. Ponekod ga že žanjejo, večinoma pa še zori. Kakor je zavladala spomladi po kmetskih domovih Slovenskih goric žalost, ko so grozili mrazovi s svojo uničevalno močjo, tako se spreminja žalost sedaj v veselje, ko gleda kmet lepo obloženo klasje ječmena. Tudi rž in pšenica kažeta zelo dobro povsod tam, kjer še to žito ni bilo klasju, ko so prišli majski mrazovi.

Novo mesto

Redka zgodovinska slovesnost za frančiškansko cerkev bosta vsekakor obe novi maši, ki bosta v tej cerkvi dne 14. in 21. julija. Saj se je zadnjič vršila v tej cerkvi nova maša pred 48. leti. Bila je to nova maša novomeščana g. p. Jeronima Knebleharja (l. 1892, dne 17. januarja). Po tolikih letih pa bo dne 14. julija v tej cerkvi zopet pristopil k oltarju Gospodovemu in daroval svojo prvo mašo g. p. Benjamin Tomšič, a dne 21. jul pa g. p. Anastazij Bajuk. Oba gospoda izhajata iz spoštovanih in uglednih rodbin, stanujočih v Novem mestu. Prvemu novomašniku, g. Tomšiču, bo pridigoval provincijalni kustos dr. p. Regalat Čebulj, pridigar pri novi maši g. p. Bajuka pa bo p. Gabrijel Planinšek iz Maribora.

Cerkveni vestnik

Moški častivci presv. Srca Jezusovega molijo danes zvečer od 9. do 10. ure presveti Zakrament v cerkvi Srca Jezusovega. Molili bodo iz »Večne molitve« molitve »V čast presv. Srcu Jezusovemu«.

Cerkev sv. Jožefa. Na praznik sv. Petra in Pavla ob 8. uri slovesna pontifikalna sv. maša, katero daruje sarajevski nadškof dr. Ivan Šarić; izvaja se: »Missa solemnis« (inštrumentalno) zl. Rud. Wagner. Gradnale: »Constitues eos« zl. P. Gnisbacher; po ofert. »Tu es Petrus« zl. M. Haller. Po maši: »Živel Kristus Kralj« zl. M. Tome. Opolnoči 29. do 30. junija slovesna pontifikalna sv. maša, katero daruje zagrebški pomožni nadškof dr. Al. Stepinac. Izvaja se: »Missa pastoralis« zl. A. Rihovsky. Graduale: »Dulcis et rectus Dominiens« zl. A. Foerster, po ofert. »O Deus ego amo Te« zl. I. P. Müller. Po maši: »Srce Kralievo« zl. dr. Fr. Kimovec.

Santos — znamenita brazilska luka

V deželi večne pomladi

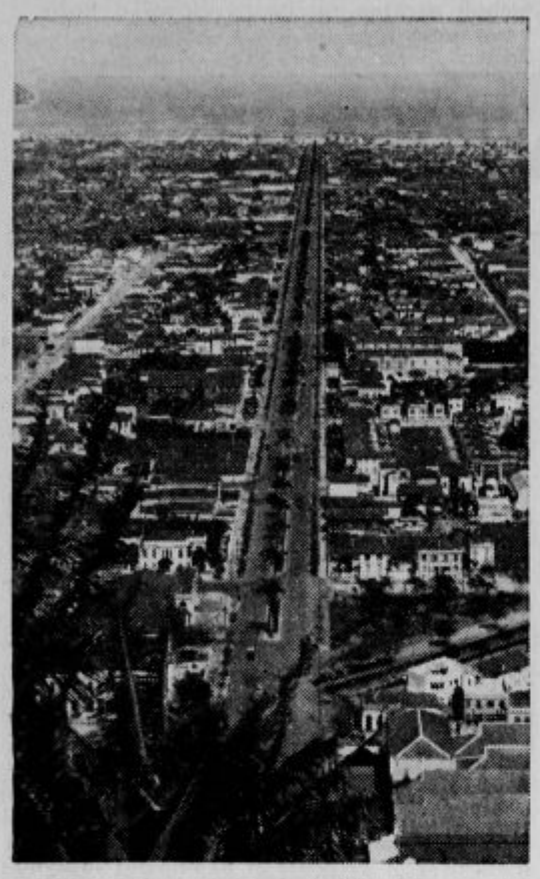

Pogled na mesto Santos

Na južnem koncu brazilske obale, tik ob meji tropskega pasu, leži ob Atlantiku Santos, največja izvozna luka Zveznih brazilskih držav. S svojo lepoto in mogočnim napredkom dokazuje veliko gospodarsko moč sanpaulske zvezne države, ki je že od nekdaj vodilna država Brazilije v političnem in gospodarskem pogledu. Spominjam se bratrančevih besed, ko mi je pisal v Evropo: »Pridi, in strmel boš nad vsem, kar boš tu videl.« Danes, ko še nisem videl niti tisočinke tega, moram občudovati to državo, poosebljenje narodnega čuta, ki ima v svojem grbu vrezano geslo: Non ducor, duco!

Santos šteje danes okoli 320.000 prebivalcev. Ustanovil ga je leta 1532, torej 32 let po odkritju Brazilije, Martim Affonso de Souza po naročilu portugalskega kralja D. Joao III. Iz zgodovine vidimo, da je Santos slabo napredoval, dokler se Brazilija ni rešila portugalskega jarma, to je od leta 1822 (7. septembra 1822 — dan osvobojenja) dalje, ko se je začel stalno razvijati.

V Santos sva prispela iz San Paula z g. Stojkovičem ob 8.30. Potem ko sva se nastanila v hotelu »Terminus«, me je spremljevalec peljal na 200 m visok grič Monte Serrate, ki se vzdiguje sredi mesta. Na vrh sva se pripeljala z vzpenjačo v petih minutah. Za vožnjo sva plačala vsak 1 mil reis (4 Din). V vagonu so bili še trije popotniki, ki sem jih imel za domačine, a mi je moj vodnik povedal, da so tujci, ki se peljejo v kasino.

Z Mont Serrata je krasen razgled na mesto in daleč tja na Ocean. Opazil sem, da je mesto sezidano na otoku, ki ima kakih 30 km premera. Pristanišče je največje v Braziliji. Leži ob 300 m široki in 17 km dolgi ožini, ki se končuje v dobro zavarovanem zalivu. Razsežno pristanišče omogoča ugodno ukrcavanje. Leta 1934 je pristalo v pristanišču okoli 3000 ladij različnih držav, med njimi sta bili tudi dve jugoslovanski tovorni ladji: »Tomislav« in še neka druga. Skozi Santos gre večina v Braziliji pridelane kave, izvaža tudi mnogo tobaka, bombaža, pomaranč, banan, kakava itd. Odtod gre več ko polovica vsega brazilskega izvoza. S svojo ugodno lego priteza naše promet tudi sosednjih držav San Paula, Minas Geraes Goyaz in Matto grosso.

Na vrhu Mont Serrata je trinadstropna palača, Casino. Odveč bi bilo, če bi pravil o njej, saj so si vse igralnice enake.

Poleg kazine stoji cerkev Nossa Senhora dos Milagres (Naše čudežne Gospe). Sezidana je bila v času, ko je bila Brazilija še kolonija. Ljudje so hodili sem na božjo pot. Še danes je v njej vse polno bergel, voščenih rok in nog ter drugih spominov, ki so jih prinašali v cerkev ozdravljeni bolniki. Kmalu potem, ko so sezidali kazino, se je pripetila leta 1928 huda nesreča. Del Mont Serrata se je utrgal in zdrvel v dolino. Pod seboj je zasul mnogo hiš. Bilo je kakih 250 mrtvih. Ljudje so govorili, da je to božja kazen, ker so tik cerkve postavili kazino, v kateri so se vršile najbolj razbrzdane zabave.

Z griča sva se vrnila po položni cesti peš v mesto.

Bilo je okrog poldne. Sonce je stalo visoko na nebu, a vendar ni bilo tiste vročine, ki bi jo človek pričakoval v teh krajih. Hladen, lahak veter je pihal in prav prijetno blažil opoldansko vročino.

»Kako blagodejno upliva ta veter,« sem rekel.

»Res je. Ni tiste vročine, kakor bi jo človek pričakoval.«

»Ali je povsod tako milo podnebje?«

»Radi velikosti svojega ozemlja ima Brazilija skoraj vsa podnebja, razen afriškega ali sibirskega. Ker leži večji del Brazilije v tropskem pasu, bi bilo v njej težko živeti evropskemu izseljencu, če ne bi imela tako ugodnega položaja, ki ji daje milejšo klimo: bližina oceana, nešteto število ogromnih rek, ki tečejo v vseh smereh, precejšnja nadmorska višina, številni pragozdi, kakor tudi stalni vetrovi.

Klima pa je v Braziliji dvojna. Na severu ob obalah in rekah je vroče in deževno. V notranjih delih pa je vroče in suho. Poletje je vroče ter nagnjeno k vsakdanjim padavinam, prične se meseca novembra in gre do julija, ko se prične zima ali navali mrzlih vetrov.

Na jugu tropskega pasu pa je klima precej podobna evropski, tako, da se južnoevropski izseljenec prav hitro privadi. Ker pa ni posebne razlike v temperaturi, ne moremo tukaj razdeliti leta v jesen, zimo, pomlad in poletje; razlikuje se le, in še to bolj malo, poletje od zime, deževno in vetrovno vreme, ko je v skrajnem primeru —3 stopinje Celzija. Na planotah imajo pozimi nekaj slane, v hribih, višjih od 2000 m, pa nekoliko snega.«

Po njegovem pripovedovanju sodeč lahko rečem, da je Brazilija, kakor jo do sedaj poznam, dežela večne pomladi.

Po kosilu sva si ogledala še mesto.

Mesto je bogato in hrupno, kakor sploh v vseh pristaniščih. Prebivalstvo je mešano. Mnogo je Portugalcev, Italijanov in Špancev. Italijani se odlikujejo po svojem številu, ne samo tu v Santosu, temveč po vsej Ameriki; nikjer jih ne manjka. Kakor je že njihova navada, se tudi tu pečajo večinoma s krčmarstvom, drugi so pristaniški delavci. Mnogo je Zamorcev in mešancev, ki dajejo tem krajem onstran Oceana tako tipičen izraz. Mongolov sicer ni toliko, ali tudi ti so se v zadnjem času pričeli številno naseljevati. Pečajo se s poljedelstvom.

Mesto je moderno, ima lepe ulice, izmed vseh se odlikuje Avenida Anna Costa, tramvaj, hoteli, gimnazije, ladjedelnice, ob obali pa so velika skladišča.

Otok veže s celino več mostov. Tudi železnica je speljana v mesto na otoku, prav do pristanišča. Na vzhodni strani otoka so prostrana morska kopališča, saj je Santos tudi zelo obiskano letovišče. Tu se zbira v vročih poletnih dneh, ko vlada tropska vročina, vse polno kopalcev, ki prihajajo iz najoddaljenejših krajev in suhih notranjih pokrajin.

Carlos Rado Paternost.

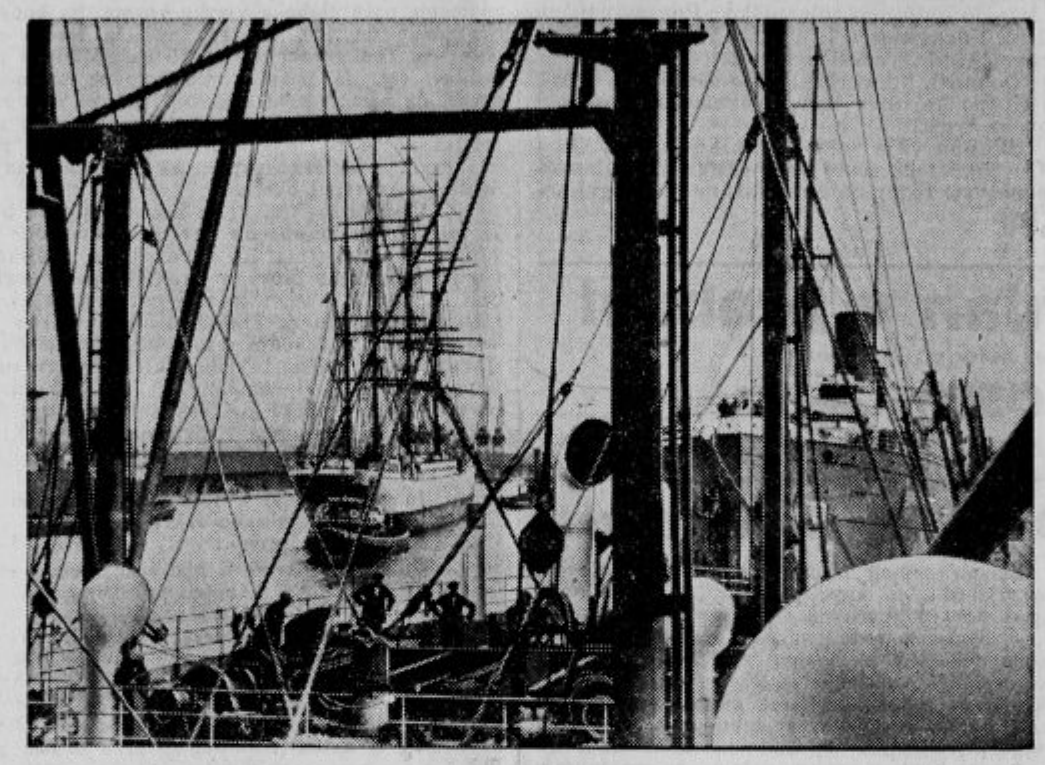

Pogled v svetovno luko. V londonski luki Albert stoje jadrnice poleg modernih parnikov in najmodernejših motornih ladij.

Velike priprave za češko-slovaški katoliški shod

Prav te dni, ko se bo v Ljubljani obhajala velika in veličastna slovesnost v čast sv. Rešnjemu Telesu, se tudi katoličani češkoslovaške republike pripravljajo na svoj katoliški shod. Kakor je sv. oče odlikoval ljubljanski evharistični kongres s tem, da bo nanj poslal svojega posebnega poslanca, poljskega kardinala Hlonda, tako je odlikoval tudi češkoslovaške katoličane, ker bo na češkoslovaški shod v Prago prišel v spremstvu petih francoskih škofov pariški kardinal Verdier kot posebni delegat sv. očeta.

Na veličastnem praškem trgu sv. Vaclava so na zgornjem delu že postavili 22.5 m visok križ, kateri stoji pred spomenikom sv. Vaclava. V ozadju se dviga krasni muzej. Ta točka bo središče in znamenje evharistične slavnosti ter nekak oltar orjaške cerkve, v katero bo spremenjen veličastni Vaclavski trg. Na tem trgu je prostora za kakih 200.000 ljudi. Prvotno so nameravali postaviti 30 m visok križ. Toda del praškega občinskega zastopa s socialisti na čelu se je temu uprl, radi česar so morali križ zmanjšati. Ob obeh straneh križa bo postavljena visoka bela stena. Pred oltarjem bo prestol papeževega legata, ob obeh straneh trga in na rampi muzejskega poslopja pa bo prostor za vlado, dostojanstvenike in inozemske goste. Na sredi pred oltarjem bodo stali češki katoličani, na levi strani trga bodo stali Nemci in Madjari, na desni pa Slovaki. Ko bodo zaprli dohode na trg, se bo od spodnjega dela Vaclavskega trga začela pomikati evharistična procesija proti oltarju.

Za veliko pontifikalno mašo so na praškem stadiju zgradili 18 m visok pokrit oltar, kateri bo viden od vseh strani stadiona. Tribuno obdaja 12 visokih rdečih stebrov, ki pomenijo 12 apostolov. Sodijo, da se bo češkoslovaškega shoda udeležilo 180.000 ljudi.

Papeževega legata kardinala Verdiera bodo v Pragi sprejeli kot inozemskega vladarja. Na praški glavni postaji ga bo sprejel sam zunanji minister dr. Beneš. Poleg škofov, ki pridejo s kardinalom iz Francije, in poleg drugih cerkvenih dostojanstvenikov se bodo v legatovem spremstvu nahajali tudi visoki vatikanski dostojanstveniki, kateri sicer opravljajo častno službo samo pri svetem očetu.

Gonja proti katoliškemu škofu

Menda se je tudi nekaterih krogov na Poljskem polastila želja, da katoliškim ljudem pri vsaki priliki in nepriliki očitajo protidržavnost. Tako so nekateri poljski nacionalisti začeli hudo gonjo proti škofu Stanislavu Lukomskemu iz Lomše. Obdolžili so ga, da ni dal opravljati službe božje za državnega poglavarja in za člane vlade.

V katedrali v Lomši je pred kratkim imel pridigo kanonik tega kapitlja. V tej pridigi je odločno šibal nacionalistično gonjo proti škofu in dokazal, da se tudi v tej škofiji vsako leto opravlja služba božja za predsednika poljske republike, poleg tega pa za vse člane vlade, ki so umrli. Tako so se povsod opravile zadušnice za umorjenega ministra Piarackega in za rajnega maršala Pilsudskega.

Od leta 1932 se vsako leto 1. februarja, na god predsednika republike, opravlja posebna služba božja, katere se udeležuje vsa šolska mladina ter moli za državnega poglavarja in za poljsko državo. Ta služba božja se je vršila tudi letošnjega 1. februarja. »Toda,« je nadaljeval cerkveni govornik, »pri vseh teh službah božjih smo pač videli škofa, ves stolni kapitelj in vso duhovščino, nismo pa videli niti enega izmed tistih, kateri sedaj škofa obrekujejo!«

Ženska 12.043 m visoko

Pred kratkim šele smo poročali, da je višinski rekord v letanju dosegla Francozinja Maryse Hiltz. Sedaj je pa Francozinjo potolkla Italijanka markiza Carina Negrone, ki se je blizu Rima dvignila 12.043 m visoko.

Slon zbira spremstvo

V Göteburgu gostuje velik cirkus, v katerem bi se bila pred kratkim skoraj zgodila velika nesreča. Cirkus ima poleg velike množine štirinožnih umetnikov tudi mnogo divjih zveri, katere si hodijo ljudje za precej veliko odkupnino ogledovat. Pred kratkim pa se je zgodilo, da se je slon Jumbo, velik indijski slon, neke noči odvezal in zbežal. Njegovi soplemenjaki so bili kajpada dovolj razumni — slon je namreč zelo razumna žival — da so pri begu svojega tovariša iz solidarnosti bili čisto tiho in niso začeli trobiti. Zaradi tega strežaji in čuvaji niso opazili, da je slon ušel.

V nočni temi se je torej orjaška žival gibala med velikimi cirkuškimi šotori in marširala naravnost v konjski hlev. Tam je slon rahlo dvignil zaveso konjskega šotorišča in je s svojim rilcem odvezal iskrega arabskega žrebca, s katerim v cirkuški areni skupaj nastopata. Ko je zvabil žrebca na prosto, je slon odkorakal k levinjaku ter je hotel odpreti in spustiti še leve.

K sreči pa je pred levjo kletko velika kletka za opice, katere so začele, preplašene zaradi »velikega« nočnega obiska, silno cviliti in vreščati, radi česar so zbudile cirkuške uslužbence. Čuvaji so prišli še v pravem času, da so preprečili, da slon ni odprl levje kletke, v kateri je bilo 12 odraslih levov. Slona so nato prijeli in ga odvedli nazaj na njegovo mesto. Kakor kak svetohlinec je slon mirno korakal nazaj in se delal, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo.

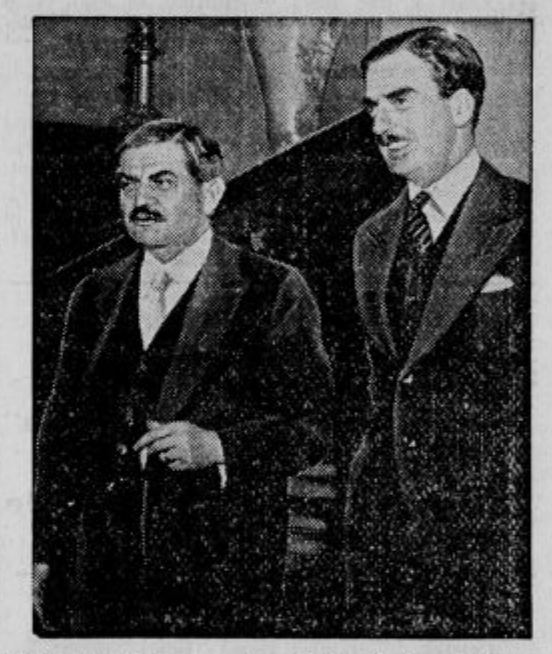

Eden in Laval sta dva. V Pariz je prišel angleški minister Eden, ki je z Lavalom obravnaval vprašanje razorožitve. Potem sta se dala pa še fotografirati, kar dokazuje naša slika.

Tekmo s plinsko masko na obrazu je priredila berlinska policija. Na sliki vidimo prizor iz peteroboja nemške policije.

Naša zunanja trgovina

Zmanjšanje izvoza - Pasivnost v maju

Po podatkih glavnega ravnateljstva carin v Belgradu je znašal uvoz v našo državo meseca maja 369.1 milj. Din, aprila 1935 325.5 milj. in maja lani 327.7 milj. Din. V primeri z majem lani se je količina uvoza povečala za 1.52%, vrednost pa za 12.62%. Izvoz je znašal v maju 1935 297.26 milj., v aprilu 1935 368.2 in v maju lani 251.9 milj. Din. Od maja 1934 na maj 1935 je izvoz narastel po količini za 20.06%, po vrednosti pa za 18.02%.

Glavni predmeti našega uvoza so bili v maju naslednji (vse v milj. Din, v oklepajih podatki za april 1935):

Sirov bombaž 16.2 (23.4), bomb. prediva 26.9 (28.66), bomb. tkanine 17.0 (18.3), ovčja volna 8.77 (5.2), voln. prediva 7.25 (6.5), voln. tkanine 12.0 (15.0), svil. predivo 13.967.3), svil. tkanine 8.54 (9.85), nepredelano železo 7.06 (4.5), pločevina 4.1 (2.6), tračnice, žel. material itd. 10.4 (5.0), razni izdelki iz železa 16.9 (12.2), sirova nafta 4.76 (7.1), kože domačih živali nepredelane 8.06 (6.64), riž 3.86 (3.17), limone in pomaranče 1.3 (3.96), ostalo južno sadje 2.4 (1.8), kava 6.8 (5.7), sol 3.6 (1.85), premog 15.46 (11.04), olj. plodovi 8.4 (4.35), stroji, orodje in aparati 15.3 (17.6), elektrotehnični aparati 6.8 (5.8), prevozna sredstva 9.0 (6.06).

Največ pa so izvozili: pšenice 8.1 (7.75), koruza 26.07 (38.4), hmelj 2.2 (0.77), konoplja 9.44 (9.9), konji 5.7 (6.45), goveda 5.2 (7.0), prašiči 21.57 (14.94), drobnica 1.2 (0.7), perutnina 5.94 (7.7), sveže meso 8.8 (11.96), mast 2.86 (3.3), jajca 11.06 (13.44), drva 1.98 (1.7), stavbni les 80.2 (71.44), oglje 0.9 (0.9), žel. pragovi 1.4 (3.8), lesni izdelki 3.5 (3.8), cement 6.3 (6.74), sirov baker 16.3 (51.45), zemlja in rude 13.7 (11.0).

K razvoju naše trgovinske bilance je v znatni meri prispevalo veliko zmanjšanje izvoza od aprila na junij, kar je posebno občutno n. pr. pri bakru, koruzi itd.

Trgovinska bilanca je bila v maju pasivna za 71.8 milj. Din, dočim je bila v aprilu aktivna za 42.7 milj. Din, lani v maju je bila bilanca celo pasivna za 75.8 milj. Din.

Skupno je znašal v prvih 5 mesecih t. l. naš uvoz 372.040 ton v vrednosti 1.464.4 milj. Lani v prvih 5 mesecih 360.707 ton za 1.428.17 milj. Uvoz je torej po količini narastel za 3.14%, po vrednosti pa za 2.54%. Na drugi strani smo v prvih 5 mesecih letos izvozili 1.329.209 ton za 1.532.8 milj. (1.276.194 ton za 1.350.9 milj.) Povečanje izvoza znaša po količini za 4.15%, po vrednosti pa za 13.46%. Trgovinska bilanca je torej letos aktivna za 68.4 milj. Din, dočim je bila lani v istem času pasivna za 77.3 milj. Din.

Stanje Narodne banke

Izkaz o stanju Narodne banke za dne 22. junija kaže te-le glavne postavke (vse v milj. Din v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 15. junij):

Aktiva: zlato v blagajnah 1.247.47 (+ 7.0), zlato v inozemstvu 97.4 (— 2.2), valute 0.21 (— 0.17), devize 23.35 (+ 16.08), skupaj podlaga 1.368.43 (+ 20.73), devize izven podlage 184.06 (— 19.6), kovani denar 301.26 (+ 21.2), posojila: menična 1.511.2 (+ 1.16), lombardna 263.8 (+ 0.1), skupno posojila 1.775.8 (+ 1.26), prejšnji predujmi državi 1.691.1 (+ 0.17), razna aktiva 376.64 (+ 1.8).

Pasiva: bankovci v obtoku 4.354.06 (— 27.8), drž. terjatve 3.8 (— 0.2), žirovni računi 605.5 (+ 23.9), razni računi 715.4 (+ 0.5), skupno obveznosti po vidu 1.324.75 (+ 24.24), obveznosti z rokom 279.25 (+ 5.0), razna pasiva 320.0 (+ 23.2).

Obtok bankovcev in obveznosti po vidu 5.678.8 (— 3.36), skupna podlaga s primom 1.758.46 (+ 26.64), samo zlato v blagajnah s primom 1.603.0 (+ 9.0), skupno kritje 30.96 (30.47) %, od tega samo v zlatu 28.22 28.03) %.

Izkaz nam kaže znatno okrepitev podlage, kateri pa odgovarja v veliki meri zmanjšanje deviz izven podlage, katere smo konvertirali v zlato in zlate devize. Količine srebrnega denarja v blagajnah banke so presegle svoto 300 milj. Din. Posojila so v neznatni meri narasla in sicer predvsem menična. Med aktivi se je radi povečanja naložb na žiru in raznih računov ter povečanja obveznosti z rokom, obtok bankovcev zmanjšal za 27.8 milj. Din. Zaradi znatne okrepitve podlage se je tudi odstotek skupnega kritja znatno izboljšal v nekoliko manjši meri pa je narastel odstotek samo zlatega kritja.

Hranilne vloge v maju

so znašale dne 1. maja 1935 9.999 milj. (od tega na knjižice 7.612, na tek. račune 2.387 milj.). Dne 1. aprila letos so znašale vloge 10.038 milj. Din (7.647 in 2.391 milj.), dne 1. maja lani pa 9.965 (7.576 in 2.389) milj. Din. Po teh podatkih bi kdo lahko sklepal o naraščanju vlog v primeri z lanskim letom. To pa ne drži, ker je treba prišteti pripisane obresti, ki so bile gotovo znatnejše kot prirastek 34 milj Din od 1. maja 1934 na 1. maj 1935. Od apr. na maj 1935 so se vloge zmanjšale, kot pričajo gornji podatki, za 39 milj. Din, so pa vloge dne 1. maja bile še večje v primeri s 1. januarjem za 54 milj. Din.

*

Zlato se vrača v Švico. V dobi od 15. do 22. junija je zlati zaklad švicarske narodne banke narastel za 6.2 milj. frankov na 1.168.9 milj. frankov, zlate devize pa znašajo 10.85 milj. frankov. Zaradi tega izboljšanja položaja se raznaša vest, da bo znižan diskont, ki znaša od 3. maja 1935 2.5%.

Dotok zlata v Belgijo je ponehal. Najnovejši izkaz belgijske narodne banke za 20. junij kaže v primeri z izkazom za 13. junij povečanje zlatega zaklada samo za 10.2 milj. frankov na 18.047.16 milj. frankov. Od devalvacije belge sem se je zlati zaklad banke povečal za 5.050 milj. frankov. Kritje belgijskega franka znaša sedaj 66.13%.

Zbor trgovcev za celjski, gornjegrajski in šmarski okraj

Celje, dne 25. junija.

Danes je bila v mali dvorani Celjskega doma 12. redna glavna skupščina Združenja trgovcev za okraje Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah. Zborovanje je vodil prvi podpredsednik g. Mastnak iz Št. Jurija ob j. ž., ki se je v uvodnih besedah spominjal smrti pokojnega kralja in med letom umrlih članov. Nj. Vel. kralju Petru II. so zborovalci obljubili zvestobo in vdanost. ZTOI je zastopal konzulent g. Žagar, Zvezo pa tajnik g. Kaiser.

Nato je podal poslovno poročilo tajnik Združenja g. Veble, iz katerega je razvidno, da se je Združenje zanimalo za vsa vprašanja lokalnega značaja in za vsa vprašanja v borbah za zaščito splošnih gospodarskih interesov. Blagajniško poročilo je tudi podal g. Veble. Za nadzorni odbor je poročal g. Maks Cukala, ki je obrazložil ogromno delo uprave ter grajal desinteresiranost članstva za stanovsko organizacijo. Precej obširno je govoril o momentani situaciji našega gospodarstva poslanec g. Pevec, ki se je dotaknil vseh važnejših vprašanj, ki zadevajo posebno trgovce iz teh treh okrajev (sadjarstvo, hmeljska trgovina itd.). V imenu zbornice je govoril g. Žagar, ki se je posebno bavil z vzroki naše gospodarske depresije in o njenih posledicah ter o delu zbornice za zboljšanje gospodarskega položaja ter o raznih drugih aktualnih zadevah, ki zanimajo trgovce, o odpiranju in zapiranju trgovin, o komasaciji občin itd. Zvezni tajnik g. Kaiser je priporočal zborovalcem, naj se čvrsto oklenejo svoje stanovske organizacije. Pri debati o novem proračunu so bile posebno iznesene želje in zahteve, naj se proračunske potrebščine znižajo.

Pri volitvah sta bili vloženi dve kandidatni listi za kandidate za celjski okraj. Izvoljena je bila druga kandidatna lista z eim glasom večine. Za celjski okraj so bili izvoljeni: Pilih Viktor, Tiršek Josip, Cvenkel Anton, Maršič Riko, Mastnak Franjo, Košir Lidvik, za namestnike: Hohnjec Milan in Sulzer Adalbert. Za gornjegrajski okraj so bili izvoljeni: Bačun Franjo, Družkovič Karel, Zmavc Franjo in Turnšek Maks, za namestnike: Remic Ferdo in Mikuš. Za šmarski okraj so bili izvoljeni: Preaz Alojz, Löschnigg Edo, Pauko Franjo, in za namestnike: Löschnigg Ivan in Pregrad Rado. V častni odbor: Pikl Franc, Žalec, Rednak Štefan in Laurič Josip, Vransko. Za delegate zveznega občnega zbora: Pilih, Košir, Cvenkel, Bačun, Družkovič, Preaz in Löschnigg Edo.

V samostojnih predlogih so bili sprejeti: predlog za uvedbo obveznega stanovskega glasila, za odpravo krošnjarstva in prodaje koruze in moke na krošnjarski način, za odpravo prodaje koruze po občinah, za reglementacijo dobave soli in odpravo zaračunavanja solnih vreč, za vpostavitev telefonskega omrežja v kozjanskem okraju, za znižanje železniške tarife pri prevozu raznih živil in vseh vrst lesa. V debato je prišlo vprašanje reglementacije hmeljske trgovine. Ta debata je bila zelo burna in rešena na ta način, da skliče uprava v najkrajšem času anketo vseh članov, ki so upravičeni tržiti s hmeljem, da se na tej anketi regulira dogovor za reglementacijo hmeljske trgovine, kakor tudi da se razpravlja o postavitvi hmeljske sekcije.

V istem smislu je bilo tudi sklenjeno, da skliče uprava vse lesne trgovce na sestanek radi izvolitve uprave sekcije.

Pripravljenega je bilo še mnogo drugega gradiva, katerega se radi poznega časa ni moglo razpravljati radi odhajanja članstva, zato je predsedujoči zaključil zborovanje ob 13.50.

Borza

Dne 26. junija 1935.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Curiha, Londona, Prage in Trsta, popustil je Berlin, dočim so narasli tečaji Amsterdama, Bruslja, Newyorka in Pariza.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi ostal neizpremenjen na 8.70—8.80, dočim se je na zagrebški borzi učvrstil na 8.71—8.81, na belgrajski borzi pa na 8.6968—8.7938. Grški boni so notirali v Zagrebu 37.65—38.35, v Belgradu pa 37.40—38.10. Angleški funt je ostal neizpremenjen in je notiral v Zagrebu 233.45—235.05, v Belgradu 232.95—234.55. Španska pezeta je v Zagrebu notirala 6.05 denar, v Belgradu pa 6.24—6.34.

Ljubljana. Amsterdam 2963.86—2978.46, Berlin 1750.63—1764.51, Bruselj 733.47—738.54, Curih 1424.22—1431.29, London 214.41—216.47, Newyork 4310.03—4346.34, Pariz 288.18—289.62, Praga 181.9—183, Trst 359.32—362.40.

Promet na zagrebški borzi brez kompenzacij 776.046 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.2375, London 15.09, Newyork 305.375, Bruselj 51.575, Milan 25.2875, Madrid 41.925, Amsterdam 208.15, Berlin 123.10, Dunaj 57.50, Stockholm 77.80, Oslo 75.80, Kopenhagen 67.35, Praga 12.795, Varšava 57.85, Atene 2.90, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05, Helsingfors 6.66, Buenos-Aires 0.805.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je bila danes slabša in so tečaji nekoliko popustili. Najbolj se je poznala slabša tendenca pri vojni škodi. Promet je bil slab.

Ljubljana. 7% inv. pos. 80—82, agrarji 46—47, vojna škoda promptna 365—367, begl. obv. 63—65, 8% Bler. pos. 75—76, 7% Bler. pos. 65—66, 7% pos. DHB 72—73, 7% stab. pos. 80—81.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 81—83 agrarji 47.50 bl., vojna škoda promptna 364—365 (364, 365), 7., 8. 365 bl., 9. 363—365, 10. 363—365 (365), begl. obv. 62—62.75, 7% Bler. pos. 65—66 (65), 7% pos. DHB 72—72.50, 7% stab. pos. 80—83 — Delnice: Priv. agrar. banka 225—227 (225), Osj. sladk. tov. 135—150, Trbovlje 100—110.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 82—83 (82), agrarji 47.25 bl., vojna škoda promptna 364—365 (366, 363), 7. (363.5), 9. 364.50—365.50 (365.50), 10. (365.50), begl. obv. 63.25—63.75 (64, 63), 7% Bler. pos. 65.50—66, 7% pos. DHB 73 bl., 7% stab. pos. 83 bl. — Delnice: Narodna banka 5750—5900, Priv. agr. banka 225—226 (225).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bač. potiska 122—125, slav. 124—126, srem. 121—123, bač. 120—123, ban. 117—123, oves neizpremenjen, rž in ječmen ne notirata, koruza bač. in srem. 76—78, ban. 74—76, moka bač. in ban. 0g in 0gg 190—217.50, štev. 2 170—192.50, št. 5 150—172.50, št. 6 130—152.50, št. 7 107.50—117.50, št. 8 82.50—85, fižol neizprem., otrobi bač. in srem. 82—84, ban. 81—83. Tendenca slaba. Promet srednji.

Budimpešta. Koruza julij 11.30—11.32, zaklj. 11.29—11.31, avg. 11.15—11.18.

Sport

Skoki v vodo - najlepša panoga plavalnega sporta

Kdor je videl kako mednarodno skakalno tekmo ali skakanje v vodo na olimpijskih igrah, se je moral navdušiti za to panogo plavalnega sporta. Skoraj neverjetno se zdi človeku s kakšno eleganco, fineso in sigurnostjo skačejo v vodo svetovni mojstri obojega spola. Na olimpijskih igrah v Amsterdamu so Američani presenetili s svojimi izvajanji ves sportni svet. — Vse jih je občudovalo, vzbujali so izredno veliko pozornosti zlasti v mednarodnih plavalnih krogih. In to tudi upravičeno. Njihovi skoki so bili nekaj edinstvenega, njihova premoč se je odražala osobito v poljubnih skokih. In tudi v Los Angelos-u so dominirali v tej panogi Američani. Olimpijska zmagovalka v skokih z deske in stolpa v Los Angelos-u gdč. Dorothy Poynton, ki spada v najboljši razred ameriškega skakalnega sporta, je pri deseti olimpijadi dokazala, da so tudi skoki Američank boljši od ostalih športnih tovarišic na svetu. Dokazala pa je obenem, da je ta sport lep in zdrav tudi za nežni spol.

O plavanju kot najbolj zdravem sportu smo že dovolj govorili. Prav malo smo pa slišali o skokih v vodo, ki so posebno za mlada dekleta zelo primerne in koristne telesne vaje. Poslušajmo, kaj pravi o teh skokih nemški moster Frieling: »Nobene sportne panoge ni, ki bi na držo telesa tako ugodno vplivala kakor ravno plavalni skoki. Tudi mišičevje se razvija vsestransko. Nelepe partije mišic se pri skakalcih ne pojavljajo. Produkt skokov v vodo niso drobne in naslikane deklice, tudi ne predebele flegme. To so v svežem zraku zarjavela, harmonično predelana telesa, z zdravim srcem in pljučami, ki nekaj prenesejo; to je rezultat pravilnega treninga skokov v vodo.«

Vrednost skokov v vodo je moralo spoznati vsako dekle, ki je kdaj skakalo v vodo. Pa še drugo vrednost imajo ti skoki: dekletom se veča pogum, da ne omenjam užitka, ki ga ima vsaka skakalka po dobro uspelem skoku. Skoki v vodo torej ne služijo samo lepemu razvoju telesa, temveč je z njim zvezano stopnjevanje telesnega in duševnega razpoloženja, samovzgoje in moči ter samozavesti, z drugimi besedami: ta sport daje najboljšo podlago za veselo življenje.

Če pogledamo udejstvovanje ameriških skakalk, opazimo, da so le-te prvikrat z uspehom stopile na plan na olimpijskih igrah v Parizu leta 1924. Tedaj so namreč Američanke izpodrinile zastopnice Skandinavske. Pri teh olimpijskih igrah so zasedle prva mesta v skokih in stolpa Becker, Riggin, Fletcher in Smith. Tudi v Amsterdamu leta 1928 se je močno uveljavila Amerika, ki si je priborila v tej panogi zlate in srebrne kolajne. Gdč. Meany, Pinkston ter Coleman in Poynton so zasedle najsprednejša mesta. V Los Angelos-u pa so dominirale poleg Dorothy Poynton in Georgia Coleman še Marion Rooper ter Cathleen Rawls.

Nastane pa sedaj vprašanje, na kakšen način so te Amerikanke prišle do tako lepih uspehov. Predvsem bi bilo poudariti, da ženski svet onkraj luže drugače pojmuje sport kakor Evropejke in ga goji z večjo vnemo in požrtvovalnostjo kakor tostranski nežni spol. Skrivnost njihovih uspehov torej leži samo v dolgoletni in vztrajni vaji: poleg tega pa nastopajo leta in leta pri raznih javnih prireditvah in tekmah, kjer dobijo priložnost, da se spopolnjujejo, da svoje znanje približajo moškim kolegom. Razven tega pa Amerikanke že od svoje zgodnje mladosti skrbijo za telesne vaje, potom katerih pripravijo svoje telo do tega, da zmore rezultate, kakršni se pokažejo zlasti v njihovih poljubnih skokih. Zavedati se moramo dalje, da umetnost v skokih ne tiči v talentih, temveč je treba svoje telo dolgo pripravljati — šolati. Pri drugih sportih morajo namreč tudi dekleta napeti vse sile — **podobno moškim** — če hočejo doseči kak uspeh, dočim sta si pri skokih v vodo moč in eleganca preje v nasprotju kakor pa v soglasju. Čim bolj se forsira sila, tem manjša je eleganca. Skoki v vodo so podobni plesu, pri katerem se doseže finesa potom gibanja in občutka; le ta se pa doseže pri naravni izvedbi, ki je vedno najlepša.

Sonca, zraka in vode

Kopanje v današnjem času ni več zabava, plavanje ne več sport! Oboje je postalo človeku življenjska potreba, predragocen vir zdravja!

Sonca, vode in zraka naj se naužije prav tako duševni, kakor telesni delavec, dijak in vajenec, mati, kakor dete, i žena i mož — brez ozira na njegov socialni ali gmotni položaj!

Gradite kopališča in prihranili si boste stroške za gradnjo bolnišnic! Kopališča, ki bodo pri roki, ki bodo lahko dostopna vsakomur. — Tako kopališče je z veliko mero idealizma, z nezapopadnimi stroški v Ljubljani, prav sredi mesta, zgradila Ilirija, ki že skoraj četrt stoletja vrši ogromno delo na polju narodove telesne vzgoje. Moderno, komfortno, vzorno opremljeno je kopališče Ilirije. In — kar je največ vredno — strogo na principu največje čistoče in higiene je zgrajeno in vzdrževano. V šestih letih, kar stoji, je postalo popularno ne le v Ljubljani, v vsej državi — pa tudi izven njenih meja!

Vsakomur naj bo mogoče, da pride na Ilirijo. Ta princip si je postavila kopališka uprava in sledeč temu principu, sledeč prilikam, ki jih ustvarja današnji svetovni socialni položaj, je za letošnjo sezono izdelala nov cenik, ki nudi nekatere nove, prav izdatne ugodnosti.

Prof. Drago Ulaga je že zbral okrog sebe prvi letošnji mladinski plavalni tečaj. Sonca vode in zraka tudi deci!

Hermesove motociklistične gorske dirke, o katerih se je že toliko govorilo in ki so bile zaradi neugodnega vremena dne 30. maja preložene na poznejši čas, se bodo izvajale v nedeljo 7. julija popoldne. Kakor se je videlo, so se zadnje dirkališčne dirke te delavne motosekcije obnesle v izvedbi nepričakovano dobro in je zato upati, da bodo tudi prve njene gorske dirke v Gorenji vasi nad Škofjo Loko izpadle kar najboljše. Nestrpnemu pričakovanju Poljančanov za to motociklistično prireditev bo — seveda zopet ob ugodnem vremenu — 7. julija vendarle ustreženo. — Seja sekcijskega odbora se vrši danes ob 20 v restavraciji Keršič.

Dolores Vieser

PEVČEK

60

Ljubezenska zgodba mlade duše

Kar zaškripljejo cerkvena vrata. Stari župnik pride gori po hodniku med klopmi s svetiljko v roki in okorno in togo pripogne koleno pred oltarjem. Tedajci zagleda dečka v klopi.

»Ti, fantèk — kaj pa delaš tukaj?« vpraša hripavo in dvigne svetiljko v drhtečih rokah.

»Gospoda čakam.«

»Gospoda čakaš? Kje pa je?«

»Doli pri Steni.«

Strahoma bolščijo starcu zardele oči izpod košatih belih obrvi.

»Moli, fantèk, moli! Dušo hoče — — — Moliva!« šepeta.

Nato drsa naprej h glavnemu oltarju in poklekne na stopnice.

Dečko vidi v motnem sijaju večne luči, kako se visoki, od starosti do malega strti mož z težavo drži pokonci. Z otroško vnemo zadnjih let visoke starosti večkrat globoko vzdihne in stegne roke proti tabernaklju, kakor da se hoče boriti z Bogom. Ivan moli, toda groza se mu kakor s kremplji oprijemlje njegovih misli.

Starec vstane. Dečko vidi, da so mu noge takó odrevenele od dolgega klečanja, da ga komaj še nosijo, in priskoči, da bi ga podpiral. Hvaležno se oprime duhovnik dečkove lakti.

»Fantèk, moram iti iskat tvojega gospoda. Ni nič kaj dobra noč nocoj.«

Ivan se zgrozi.

»Saj ne morete, prečastiti. Pot je temna in strma.«

Župnik se poganja k cerkvenim vratom in skoraj vleče fantiča za sabo.

»Pač, moram. Saj poznam slednje drevo in sleherni kamen na gori.«

Ko pa stopi čez stopnice na plano, se začne tresti in se oprime dečka.

»Ne morete, prečastiti. Stečem jaz!«

»Le teci, fantèk, teci in ko ga najdeš in če je vse prav, tedaj zavpij, kar se da na glas: Marija!«

»Bom, z Bogom!«

Na nebu stoje zvezde in se bleste skozi leskovo listje. Urno smukne Ivan doli po stezi in je z desnico skoraj prav toliko po tleh kakor z nogami. Suho listje se mu šumeč razsiplje pod nogami. Končno se dvigne hója pred njim. Na levo se steza izgublja v mahovju. Oprezno se tiplje Ivan od drevesa do drevesa, dokler ne začuti skal pod nogami. Svit zvezd zasije med debli. Še en skok, in že je čez skalnati sklad in stoji na majhni jasi. Bleda, kamenitna pečina, ne višja kakor kakšna kmetiška hiša, visi zobčasto iz gozdnega ozadja. Pred njo so gozdna tla okrog in okrog globoko razrita. Nekaj prevrnjenih, koreninastih porobkov strmi kakor kostnjaki čez rob jase, ki kamenitna pada strmo proti gozdu. Potihoma stopi dečko po mehki prsti iz sence dreves.

V skalnati razpoki sloni temna postava mojstrova. Pred njim na tleh tli kresilna goba. V njeni slabotni luči leži knjiga, ki ji nočni veter premetava liste. Počasi si upa Ivan bliže.

»Gospod?« reče potihoma.

Goslar se zdrzne in bojazljivo prihuli obraz pod široki krajec klobukov.

»Gospod?« reče Ivan še enkrat.

Mojster zapiči prste krčevito v drobečo se kamenino, nato hipoma plane kvišku in bulji v fantiča s spakastim smehljajem. Z napol omrtvelim jezikom beblja:

»Jutri, — moj gospod, — ju-tri —, ne...«

V neznanski grozi zavija maestro oči. Dečko stoji odrevenel in prestrašen pred njim in ne ve, kaj naj si misli. Hoče izpregovoriti, pa preden more odpreti usta, skoči goslar s klecajočimi koleni predenj in zahlipa:

»Kaj hočeš, kaj hočeš? Nisem klical tebe, ne — ne! Ne — n i s e m klical tebe! Nisem še izgovoril zagovora in ne še poklical tvojega prekletega imena!«

»Ampak, jaz sem vendar Ivan,« jeclja dečko.

Nekako zvito zmagoslavno se lesketajo možu oči.

»Ah, Ivan? Tako ti je danes ime; pri Donatu si povedal ime — po pravici — Asmodeo!«

Nato prasne v prisiljeno porogljiv smeh:

»Ah, tako v podobi o t r o k a prihajaš k meni, satan! V podobi sladkega, pobožnega dečka — zakaj ne kakor angel? Tudi tedaj bi te prepoznal. Kdo drugi naj še sicer pride k meni razen tebe, moj temni mojster? Kdo?«

Satan! — Nehotoma stopi Ivan za korak nazaj. Kaj je obseden? Drznozaupno ga prime zdaj Italijan za roko.

»Eh — sem ti skalil šalo, kaj? No — saj ti že rečem »Ivan«, če rajši vidiš — ali še rajši Giovanni. Pa ostani tukaj — zdaj je pač vseeno!«

V grozi objestnosti zavihti klobuk in se smeje, smeje, kakor se je smejal pijani splavar na vrh mlaja, preden je strmoglavil vznak z njega. — Bilo je v Muravi na Mihelov semenj.

»Kaj bi rad?!«

»Prav nič, gospod, jaz nočem nič, jaz nisem...«

»Prav nič? Za božji čos, kako si poceni, Giovanni! Razumem — kaj je duša — ni res? — Dih? — Toda čuj, j a z bi rad dosti. Prvič:«

Slovenska kuharica S. M. Felicite Kalinšek je izšla v novem osmem natisu 15. maja. Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najizbranejši opremi ostane stara cena 160 Din za vezan izvod. Jugoslovanska knjigarna.

Posetnike evharističnega kongresa

vabi nad 100 let stara tvrdka k nakupu naslednjih predmetov po priznano nizkih cenah:

nogavic
rokavic
damskega perila
moškega perila
ovratnikov
samoveznic
toaletnih potrebščin

kuhinjske posode
stekla
porcelana
aktovk
damskih torbic
nahrbtnikov
turistovskih potrebščin

čevljev vseh vrst
Hubertus plaščev
moških oblek
dečjih oblek
modnih hlač
predpasnikov
spominskih daril

Trgovska hiša

ANT. KRISPER, LJUBLJANA

Mestni trg 26 — Stritarjeva ulica 1-3

Zadnjih 10 let, odkar se izdeluje, še ni nobena druga vrsta pudra uživala tolikega uspeha. Coty-jev puder za lice je fin, baržunasto mehak, homogen. Nikdar se ne drobi in ne tvori zrn ter se dobro pripoji licu. Nobena druga vrsta pudra Vam ne more nuditi tako pazljivo izbrane lestvice barv, tako čistih, nežnih in sijajnih tonov.

Coty-jev puder je izvrstno parfumiran. Ta parfumski duh pa nikakor ne kvari odličnosti pudra.

NAJBOLJ LUKSUZEN PUDER PO SVOJI KAKOVOSTI
POPULAREN PUDER PO SVOJI CENI

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Hinko Mayer in drug, parfimerijski odd. Zagreb.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1·—; ženitovanjski oglasi Din 2·—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10·—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 5 mm visoka petitna vrstica po Din 2·50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vajenci

Trgovskega vajenca
iz boljše hiše, z dobrimi spričevali z dovršenimi 3 ali 4 razredi srednje šole, sprejme Jakob Lah, Maribor. (v)

Službodobe

Šivilja
ki zelo natančno krpa perilo, dobi delo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7361. (b)

Kravarja
zanesljivega, pridnega in treznega, v bližini Ljubljane, sprejmem takoj. — Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pošten« št. 7492. (b)

Zaslužek

Takojšen zaslužek
se nudi s prevzemom majhne trgovine na prometnem kraju v Ljubljani. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7568. (z)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10

Objave

Svarim osebo,
katera hodi s ponarejenimi ključi v moj frizerski salon, reže žice, jemlje vijake, kvari aparate za trajno kodranje, izpostavlja svoje življenje. Kirinič, Jernejeva cesta, Ljubljana VII. (o)

Stanovanja

ODDAJO:

Sobo
opremljeno, s posebnim vhodom, v vili na Mirju, oddam s 1. julijem. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Mirje«.

Trisobno stanovanje
parketirano, s kopalnico, pralnico, elektriko in plinom v hiši - se odda. — Dvorakova ul. 3, dvorišče.

Stanovanje
soba, kuhinja in pritikline - oddam. - Val. Vodnikova 15, Zelena jama. (č)

Sobico
prazno ali opremljeno, in enosobno opremljeno stanovanje - oddam. Istotam ugodno naprodaj »Pfaff« šivalni stroj. - Gradaška št. 8. (s)

Letovišča

V Poljansko dolino
do Žirov vozi od 1. julija dalje vsako nedeljo in praznik od turistovskega vlaka Poljanškov avtobus. (L)

Posestva

Droben oglas v »Slovencu« posestvo ti hitro proda; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Hišo z lepim vrtom
ali majhno posestvo do 70.000 Din, v bližini Ljubljane proti Št. Vidu, kupim. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Gotovina« 7495. (p)

Vilo
z zelo velikim vrtom, tik Bohoričeve ulice, ugodno prodam. Naslov pove upr. »Slov.« pod št. 7570. (p)

Kupimo

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Električni motor
tvrdke Škoda, že rabljen, kupim s hranilno knjižico. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Motor« št. 7491. (k)

Razno

Gostilna Keršič
Sp. Šiška - se priporoča obiskovalcem kongresa. - Gostilničarka Gorjanc. (r)

Za časa evh. kongresa
nudim dobro hrano in pristno pijačo za najmanj 300 oseb. Gostilna T. Raubar, za Bežigradom, levo, v bližini Stadiona. Vabljeni vsi prijatelji dobre vinske kapljice. (r)

Obrt

Otomane
od 430 Din naprej in vse druge tapetniške izdelke po najnižjih cenah pri Dolničar v Št. Vidu nad Ljubljano (nasproti cerkve). (t)

Entel - ažur - plise
izvrši ekspres — Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukel. (t)

Trajna ondulacija
novost, garantirana trpežnost. Strgar, »Grafika«, zraven hotela »Metropol«

Prodamo

Če avto svoj star prodajaš ali motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenčev najmanjši inserat

Vino s Trške gore
prodaja 10 litrov in več po vinogradni ceni Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta. (l)

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izberi v vseh vrstah — za stroino pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

M. Drenik
Kongresni trg 7.
Avbe, zavijačke, rute. Rizbe, zlata nit, trakovi itd. za nove avbe. Največja zaloga ročnih del.

HIŠNI BLAGOSLOV
Dobi se pri
„Naši Slogi“
Ljubljana
Tyrševa 1/ (Dunajska c.)
Cena Din 12·—.

Za časa evhar. kongr.
smo znižali cene oblekam, perilu itd. za 10 do 20%. Presker, Sv. Petra c. 14.

Rute za narodno nošo
poceni prodam. - Rožna ulica 25, pritličje. (l)

Dežni plaščí
moški in damski, od 180 Din naprej pri F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. (l)

Fino trdo spalnico
prodam za lastno ceno. - Vprašati: Gozdna ulica 6, Maribor. (l)

Moško narodno nošo
kompletno, prodam. Celovška 89, Šiška. (l)

Kolesa
rabljena in nova, po zelo nizki ceni. Nova trgovina koles, Tyrševa cesta 36. 1

Berite Slovenca in oglašujte v njem!

Naznanila

Ljubljana

1 *Pevcem Ljubljane!* Drevi ob 8 kratka pevska vaja.

1 *Pevski zbor Glasbene Matice* se zbere v svoji dvorani v soboto (29. junija) ob 22 za sodelovanje pri »Slehernikuc«.

1 *Nočno službo imajo lekarne:* dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62. in mr. Gartus, Moste.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — Začetek ob 20

Četrtek, 27. junija: Zaprto.
Petek, 28. junija ob pol 22: *V času obiskanja.* Izven. Cene od 20 Din navzdol. Na Kongresnem trgu pred Nunsko cerkvijo.
Sobota, 29. junija ob 19: *V času obiskanja.* Izven. Cene od 20 Din navzdol. V drami.
Nedelja, 30. junija ob 2 uri zjutraj: *Slehernik.* Izven. Cene od 20 Din navzdol. Na Kongresnem trgu pred Nunsko cerkvijo.
Nedelja, 30. junija ob pol 22: *V času obiskanja.* Izven. Cene od 20 Din navzdol. Na Kongresnem trgu pred Nunsko cerkvijo.

OPERA — Začetek ob 20

Četrtek, 27. junija: *Faust.* Red. Četrtek.
Petek, 28. junija: Zaprto.
Sobota, 29. junija ob 18: *Parsifal.* Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Četrtek, 27. junija: 12.00 Ruske narodne na ploščah 12.45 Vreme, poročila, 13.00 Čas, obvestila, 13.15 Poldoknice na ploščah 14.00 Vreme, spored, borza 18.00 Mojstri saksofona na ploščah 18.20 Slovenščina (prof. R. Kolarič) 18.40 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.00 Narodne vojaške pesmi pojo Fantje na vasi 19.30 Nac. ura 20.00 Prenos iz Belgrada 21.30 Čas, poročila, spored, vreme 22.00 Iz naših logov in gajev, radijski orkester in plošče.

Drugi programi:

Četrtek, 27. junija: Belgrad: 20.30 Simfonični orkester 22.30 Plesna glasba — *Zagreb:* 20.00 Belgrad — *Dunaj:* 17.25 Neznani Verdi 20.00 Simfonični koncert 22.30 Narodne pesmi po željah 23.45 Jazz — *Budimpešta:* 19.50 Igra 21.10 Plošče 22.00 Orkestralna glasba 23.20 Jazz — *Milan-Trst:* 17.05 Operne arije 20.50 Orkestralni in salonski koncert 22.15 Mandolinistični koncert — *Rim-Bari:* 20.50 Prenos opere — *Praga:* 19.55 Igra 21.15 Simfonični koncert 22.30 Jazz — *Varšava:* 20.10 Vojaška godba 21.00 Iz opere 21.30 Igra 22.10 Salonska glasba — *Berlin:* 20.10 Plesna glasba — *Königsberg:* 20.15 Plesni večer — *Hamburg:* 20.10 Plesni večer — *Vratislava:* 20.10 Hamburg — *Lipsko:* 20.10 Operne scene — *Köln:* 20.10 Beethovnove skladbe — *Frankfurt:* 20.15 Ljudska glasba 21.15 Igra — *Stuttgart:* 20.10 Orkestralni koncert — *Monakovo* 20.10 Iz oper — *Zürich:* 20.00 Beethovnov koncert 21.10 Romantična glasba 21.40 Harmonika

Oddamo
pisarniške prostore
(primerno tudi za samsko stanovanje) v palači „Grafiki“, Masarykova cesta 14.

GOSTILNA
MENCINGER
Ljubljana, Sv. Petra c. 43 in Komenskega ulica 24
priporoča:
izborna vina,
sveže pivo v vrčkih in
mrzle jedi.
Prijazen senčnat vrt.
Na razpolago veliko dvorišče.

Gostilna Briški v Ljubljani
bo imela za časa evharist. kongresa zraven Stadiona velik prostor, približno 1000 sedežev, katera bo nudila obiskovalcem najboljšo pijačo ter topla in mrzla jedila po zmernih cenah. Se priporoča **Briški.**

Najprijetnejše letovišče na morju nudi
Hotel VILA LUCIJA
Aleksandrovo, na otoku Krku
Pension od 50 Din naprej (vse takse vštete).
Sezona od 1. maja do 30. septembra.
Restavracijska terasa nad samim morjem.
Hotel je last renomirane slovenske tvrdke.
Zahtevajte brezplačne prospekte pri Putniku ali pa pri direkciji hotela.

Tinčkove in Tončkove prigode

63.
Tinček in Tonček razkrinkana

Kuža Muki je res ostal v taborišču divjakov. Tam se je seznanil z nekim drugim psom. Njegova druščina mu je tako ugajala, da je pozabil celo na svoja dva mlada gospodarja.

»Kajon!« ga je ozmerjal Tinček, ko sta ga našla. »Ali veš, da naju zaradi tebe ljudožrci lahko požro? Fej te bodi, ščeně zanikrno!«

»Deževati je pričelo!« je zdajci ugotovil Tonček. »Meni se vse tako zdi, da nama to ne bo prav nič koristilo.«

Nebeške zatvornice so se res odprle in ulila se je gosta ploha. To je bilo za dečka usodno: voda jima je sprala s telesa čokoladno barvo. Preden sta se dobro zavedla, je že stal pred njima plečat divjak in se jima nesramno zarežal v obraz:

»Uhu, tole bo pa kar okusna pečenkica!«

Inserirajte v „Slovencu“!

✚ Naš srčno dobri soprog in oče, gospod

FRANC LAIBACHER

upokojeni davčni upravitelj

nas je, previden s sv. zakramenti, v torek, dne 26. junija ob 22, za vedno zapustil.

Pogreb bo v četrtek, dne 27. junija ob 17 iz hiše žalosti Minoritski trg 7 na mestno pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo v ponedeljek, dne 1. julija ob 7 v mestni župni cerkvi.

Ptuj, Dunaj, dne 25. junija 1935.

Pavla Laibacher, soproga; major **Rudolf Laibacher** in **Tea Laibacher,** otroka - in vse ostalo sorodstvo.

Za »Jugoslovansko tiskarno« v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec Urednik: Viktor Cenčič.

II

28–30 VI. 1935

II. evharistični kongres

za Jugoslavijo v Ljubljani

Dr. Ante Bauer
nadškof zagrebški, metropolit hrvaški in predsedn k jugoslovanskih škofovskih konferenc

Nj. eminenca kardinal Avgust Hlond
primas poljski in papežev legat na sedanjem kongresu

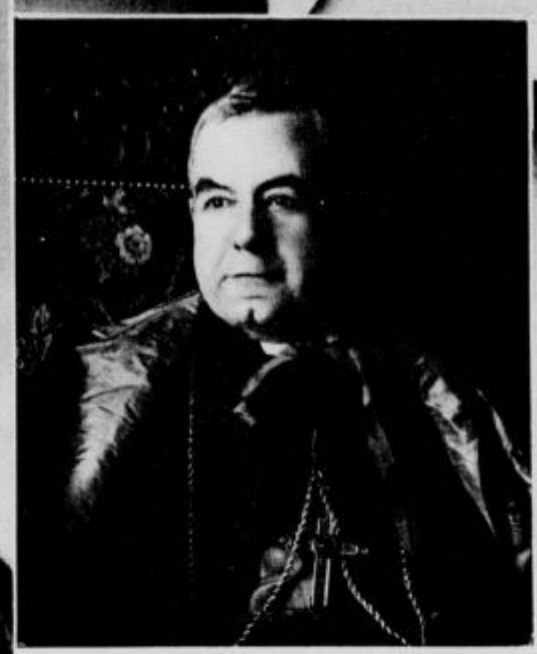

Monsig. Hermenegild Pellegrinetti
nasl. nadškof adanski in apostolski nuncij v Belgradu

Dr. Ant. Bonav. Jeglič
nasl. nadškof gareiski od l. 1898–1930 knez in škof ljubljanski

Jugoslovanski nadškofje in škofje,

ki se udeleže II. jugoslov. evharističnega kongresa v Ljubljani

Dr. Ivan Šarić
nadškof sarajevski in metropolit bosanski

Dr. Nikola Dobrečić
nadškof barski in primas srbski

Dr. Josip Srebrnič
škof krški in preds. stalnega odbora za evhar. kongrese v Jugoslaviji

O. Rafael Rodić
nadškof belgrajski

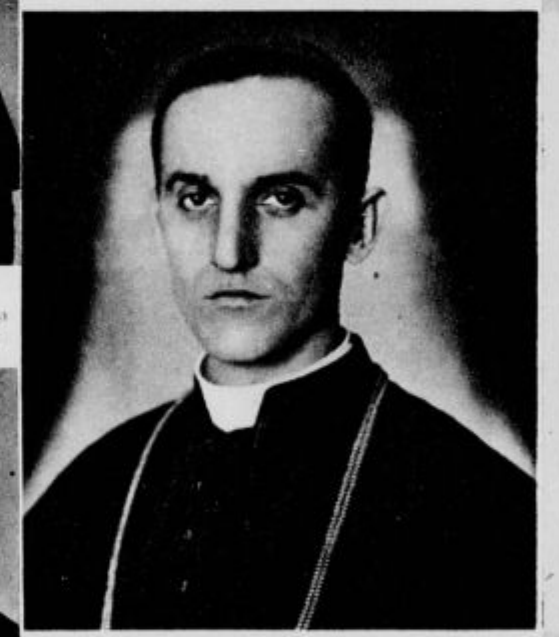

Dr. Alojzij Stepinac
nadškof-koadjutor zagrebški

Dr. Gregorij Rožman
knez in škof ljubljanski

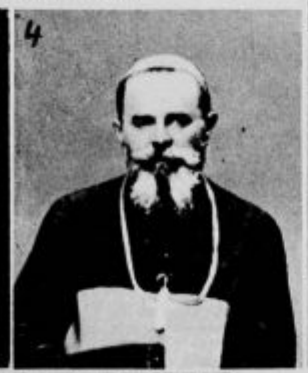

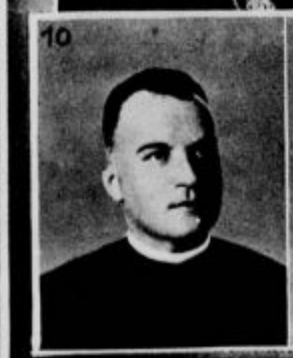

1. Dr. Iv. **Tomažič,** škof mariborski; 2. dr. Janez **Gnidovec,** škof skopljanski; 3. dr. Kv. **Bonefačić,** škof splitski; 4. Dr. Dion. **Njaradi,** škof križevski; 5. dr. Jer. **Mileta,** škof šibeniški; 6. Mih. **Pušić,** škof hvarski; 7. Fr. **Uccellini,** škof kotorski; 8. o. Al. **Mišić,** škof mostarski; 9. dr. Ant. **Akšamović,** škof djakovski; 10. Vikt. **Burić,** škof senjsko-modruški; 11. dr. J. M. **Carević,** škof dubrovniški; 12. Jozo **Garić,** škof banjaluški; 13. L. **Budanović,** škof subotiški

EVHARISTIČNEMU KRALJU

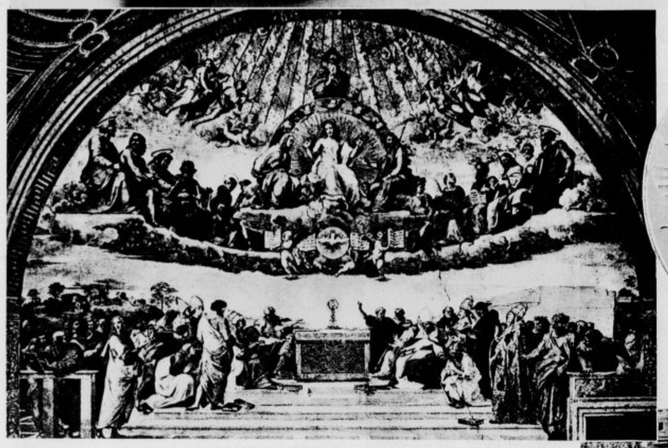

Znak II. evhar. kongresa za Jugoslavijo
na levi: Rafael, »Disputa« (Češčenje presv. Rešnjega Telesa), Vatikan

S I. jugosl. evharističnega kongresa v Zagrebu l. 1930: Slovesna služba božja

Milostna slika Marije Pomočnice na Brezjah
pokroviteljice II. evharističnega kongresa za Jugoslavijo v Ljubljani

Spodaj: **Nj. Svetost papež Pij XI.**
posebni pospeševalec evharističnih kongresov

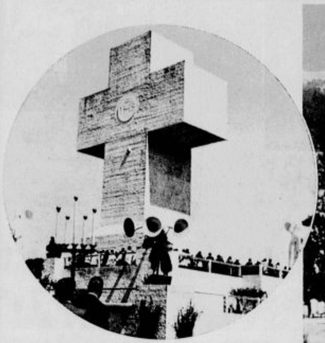

Glavni oltar evh. kongresa v Buenos Airesu
na desni: Pogled na slovesno službo božjo ob priliki XXXII. svetov. evhar. kongresa v Buenos Airesu l. 1934

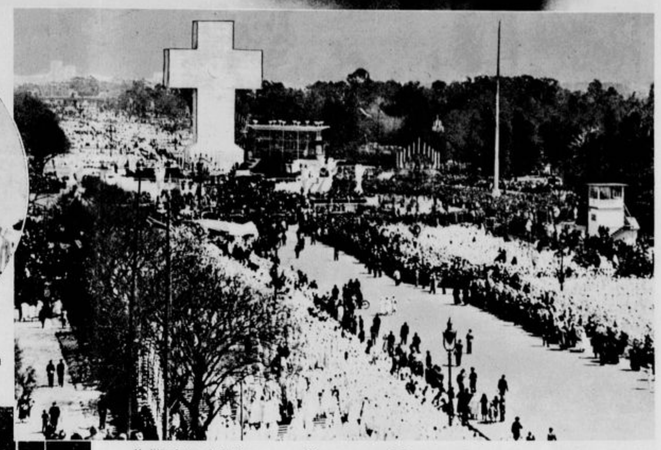

S I. jugosl. evhar. kongresa v Zagrebu l. 1930: Hrvatje v nar. nošah pri procesiji

Živi kruh

Nesmrtna modrost govori
in njen nauk je kakor donenje
Človeški otroci, kaj rodi,
povejte, vse vaše stremljenje?
Čemu, duše preslepljene,
za ceno svoje dragocene
krvi neprestano kupujete
ne kruha, da vas nasiti,
ampak seno, ki z njo utešiti
ne morete vse hujše lakote?

Namenjen angelom v hrano
je kruh, ki vam ga dam:
pripravlja z najbolj izbrano
pšenico ga Bog sam.
To je oni presladki kruh, ki ga
ne najdete za mizo sveta,
za katerim verno hitite.
Dam ga vsakomar, kdor mi sledi.
Ali hočete živeti? Sledite mi.
Vzemite, jejte, živite!

Srečno dušo, ki svobódo
žrtvuje, tvoj jarem umiri;
napaja jo z živo vodo
studenec, ki se ne posuši.
Vse vabi, naj bi pristopili,
iz njegovega vala pili;
a mi v brezbrižni sli
povsod iščemo kalne mlake
in varujoče vodnjake,
kjer se voda vsak hip gubi.

Jean Racine — B. Vodušek

M. Elizabeta, O. S. Urs.

O sveta Hostija!

Čudežno lepa, božja, deviška
boš zasijala nad belo Ljubljano;
misel boš njena od zore do mraka,
njena ljubezen pod svezdno poljano.
Tisoči bodo pred te poklekuli,
Kralja vsek kraljev v lebi molili.

Knezov cerkvenih molitev globoka
k tebi bo plala kot balzam dehteči;
naših duhovnov pastirska gorečnost
bakelj mogočnih bo ogenj plamteči.
K lebi bo naša ljubezen kipela
hostija božja, hostija bela.

Mož bo pred tabo prisegal zvestobo,
žena bo v tihem ganotju strmela;
duša dekliška bo pesem srebrna,
fantov bo vera himna vesela.
Zemlja slovenska, s cvetjem odeta,
pesem bo zate, hostija sveta.

Hostija božja, hostija sveta,
vzidi že skoraj nad belo Ljubljano!
V svetem veselju, v blaženi sreči
čaka te ljudstvo, Kristusu vdano.
Jezus, pokaži v lepoti se svoji,
ti si ves naš, mi smo vsi tvoji!

Z evharist. kongresa za lavant. škofijo v Mariboru l. 1934: 30.000 udeležencev prisostvuje slovesni službi božji na Glavnem trgu

Tri rož'ce

(Narodna.)

Po polju mi uže raste
oj drobna pšeničica;
ko se bodo oblate delale,
se bodo grešniki obhajali,
da bi po vrednem prejeli
presveto Rešnje Telo,
da bi premišljevali
tvojo martro to.
V gorah mi pa rastejo
vinske trtice;
kedar grešniki pijejo
Tvojo sveto Rešnjo Kri,
da bi premišljovali,
kaj Jezus za nas trpi.

Po dolah mi je vzrastla
pšenička rumena,
po gorah pak je vzrastel
preljubi vinski trs.
S pšenice bodo delali
oj bele oblate,
mešniki posvečevali
grešnikom davali.
Kateri pak brez greha prejme
božje milosti zadobi,
oj vince pak bodo pili,
na moje muke zmišljali.

Na tej mizci, na tej mizci en kelih stoji,
ta kelih je zlat, je Jezusov brat.

V tem kelhu, v tem kelhu tri kaplje krvi,
tri kaplje krvi, ki so Jezusove.

Jezus vzame ta kelih v roke,
zdravje napije celemu svet.
Noter v tem kelhu so tri kaplje krvi,
tri kaplje krvi, ki je Jezusova.

Prva rožca je le-ta,
oj rumena všeničica:
per svetej maši jo nucajo,
za samo sveto hoštijo;
ani jo povzdihujejo,
ludje se perklonjujejo.
Druha rožca je le-ta:
ljuba vineska trtica:
per svetej maši jo nucajo
za samo sveto Rešnjo Kri:
ani jo povzdihujejo,
drugi se perklonjujejo:
to je pravi živi Buh,
ki nas je rešu od nadluh!

Sveta hostija onečaščena

(Narodna.)

Leži mi, leži ravno polje,
prek polja leži cestica,
za stezo mi stoji hižica
mladega zamorčiča.

»Mimo pa gre veliko ljudi,
ko gredo k izpovedi,
naj le še najuna deklica gre:
Kaj ti bo mešnik iz keliha dal
v hadro zavij, pa prinesi domu!«

»Prinesi, prinesi mi skledičko zlato,
skledičko zlato no srebrni nož.«

Prinesla, prinesla je skledičko zlato,
skledičko zlato no srebrni nož,
na mizo postavila sveto Rešnje Telo,
na mizo postavila sveto Rešnje Telo,
prek srede prereže sveto Rešnje Telo,
po mizi polije sveto Rešnjo Kri.

»Zakuri, zakuri zdaj belo peč,
da boma vergla Jezusa v peč!«

Zakuril, zakurila je belo peč,
da sta vergla Jezusa v peč.
V peči je postalo dete mlado,
dete mlado, no dete sveto.
Vun sta ga uže vergla med hude svinje:
svinje so se dol papadale,
na svoja kolena pokleknole.

Oj Jezus, oj Jezus, vsmiljeni Bog!
Svinje Te poznajo, zamorčič pa ne!

Sv. Barbara v ječi

(Narodna.)

Poderli so turen teman,
našli so notri Barbiko,
mizo na štiri vogle oblano,
na vsakem voglu sveča gori
na sredi mize pa sveto Rešno Telo stoji.
Barbika pri mizi kleči
jen sveto Rešno Telo časti:
»Cutano nej bo sveto Rešno Telo
zdaj in vekomej!.
Je rekla še svojemu oč':
»Ljubezniei oča moj!
Niste pogubili vi še duše —
jaz vam bom prišla na pomoč
kadar vam bo najbolj treba
s svetim, oj presvetim Rešnim Telesom!«
Idi, idi sveta Barbara,
pa še tudi k nam pridi,
dere bomo te želeli:
obredi nas svetim Rešnim Telom
no nahrani naše duše
s pravim žičim gosponom Bogom!

Z evharist. kongresa za lavant. škofijo v Mariboru l. 1934: Pogled na glavni oltar ob slovesni službi božji na Glavnem trgu

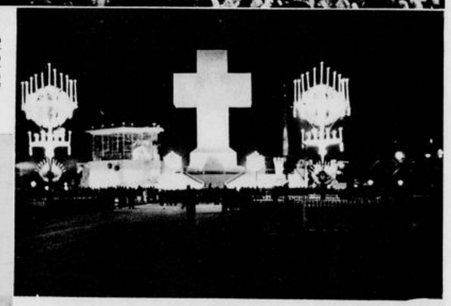

Polnočnica ob priliki svetovnega evharističnega kongresa v Buenos Airesu l. 1934

Spodaj: Pogled na slovesno službo božjo ob priliki XXX. svetovnega evharističnega kongresa v Kartagini od 7. do 11. maja l. 1930

S chicaškega svetovnega evharist. kongresa l. 1926: 200.000 žen prisostvuje tretji dan kongresa službi božji (nadaljnjih 100.000 je moralo ostati zunaj stadiona)

Spodaj: Udeleženci kartaginskega evharističnega kongresa poklanjajo palme na čast tu umorjenim mučenikom

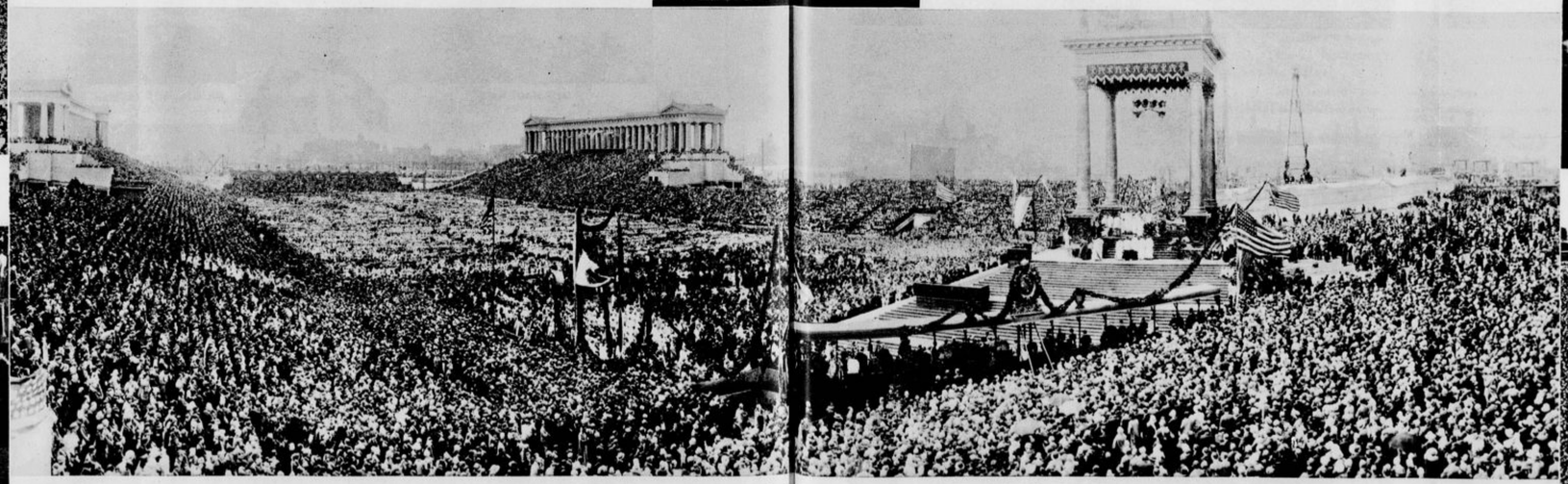

Z XXVII. svetovnega evharističnega kongresa v Chicagi od 20. do 24. junija l. 1926: Sv. maša zadnjega v kongresnem stadionu, udeležilo se je je 62.000 otrok poleg nepregledih množic ljudstva

Spodaj:
Procesija sv. Rešnjega Telesa v slovenskem mestu (Ljubljana)

Spodaj:
Procesija sv. Rešnjega Telesa v slovenski vasi

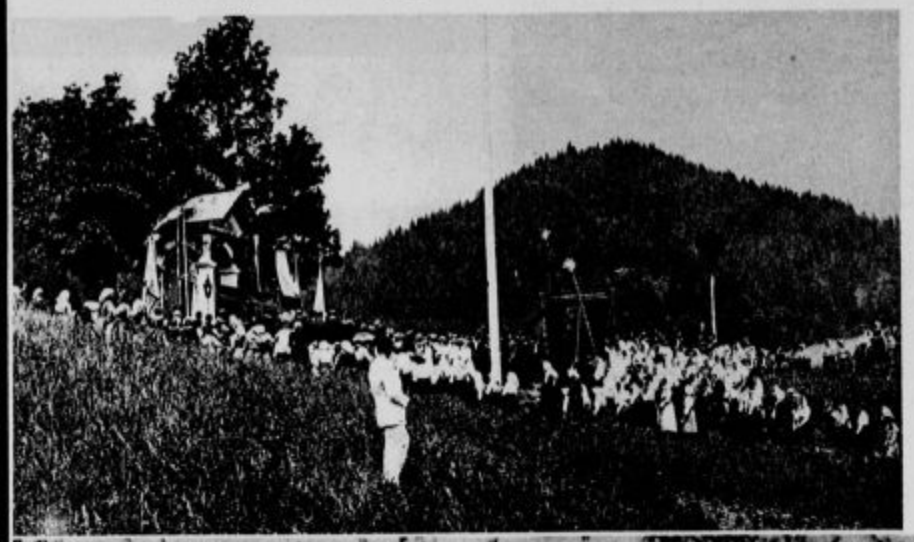

Radovljiški evharistični križ ponoči

Spodaj:
Brezje, najznamenitejša slovenska božja pot, kamor poromamo s kongresa

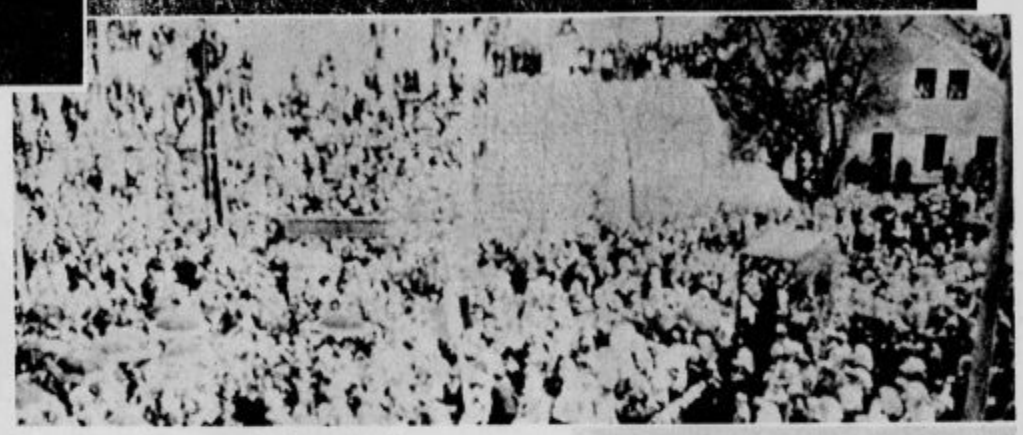

Prekmurski evharistični shod v Turnišču l. 1933

Evharistični shod v Domžalah l. 1933

Spodaj: Tudi slovenske planine krase evharistični križi (Črni vrh pod Golico)

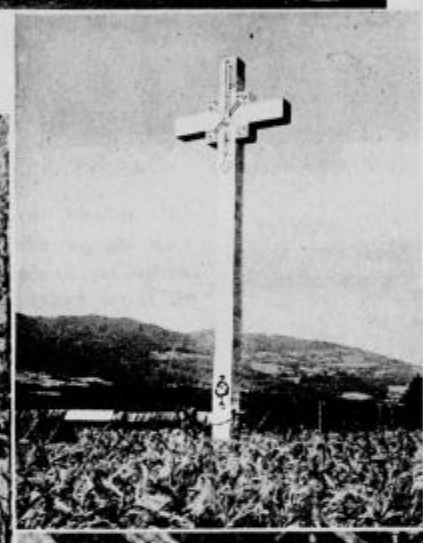

Evharistični križ na Otoku pri Radovljici

Na desni: Litijski evharistični križ stoji v tihem gozdu

Spodaj: Slovenska dekleta (Sp. Senica pri Sori) pletejo vence za evhar. kongres (foto Gaber)

Logačani postavljajo svoj evharistični križ

Na levi: Sredi žitnega polja se dviga moravški evhar. križ

Spodaj: Slovenska skupina na sarajevskem evharističnem kongresu l. 1932

Na levi: Evharist. shod apostolstva mož v Grobljah l. 1925

Na desni: Slovensko ljudstvo, zbrano ob svojem evhar. križu (Podzemelj)

Spodaj na levi: Slavnostna tribuna na Stadionu o priliki pevske vaje 23. t. m.

Spodaj na desni: Pogled na brežine Stadiona s slavnostne tribune

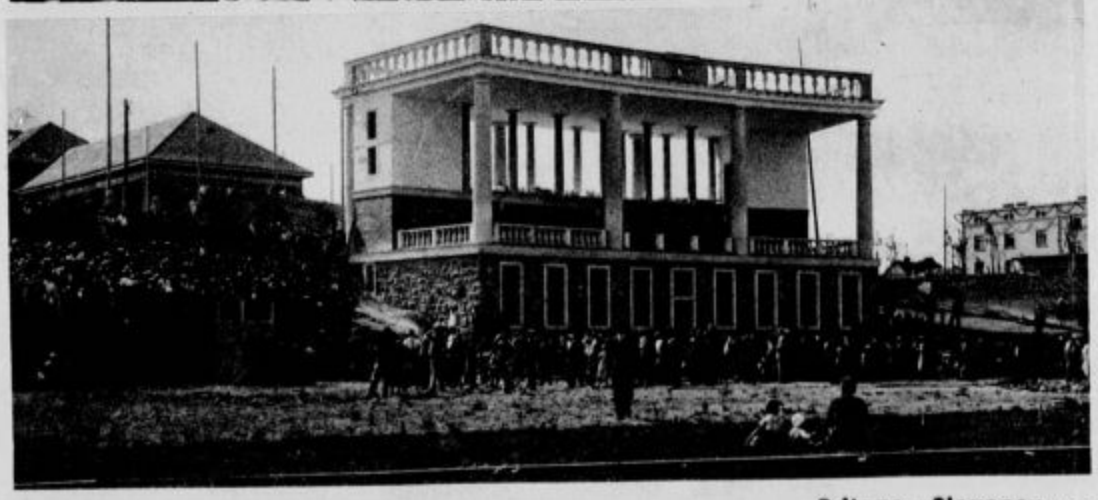

Priloga »Slovencu« — Bakrotisk Jugoslovanske tiskarne